

Let's grow up together
Adriatic IPA
Cross Border Cooperation 2007-2013

The project is co-funded by
the European Union, Instruments for
Pre-Accession Assistance

SIOPLE

Strengthening the Identity
of Minority People Leads to Equality

MINORITIES AND GENDER-BASED DISCRIMINATION IN ADRIATIC COUNTRIES: GUIDELINES FOR SERVICES TO PREVENT AND CONTRAST MULTIPLE DISCRIMINATION

Partner Coordinator:
ABRUZZO REGION - EQUAL OPPORTUNITY OFFICE

It contains the translations in:

The Guidelines are edited by the Abruzzo Region, with the contribution and the final validation of the SIMPLE Project Consortium.

Guidelines were prepared by the Equal Opportunity Office of Abruzzo Region. Printed in Italy in September 2013.

If you are interested in receiving more information about the project SIMPLE and/or in receiving the electronic version of this document, please visit the project website www.simpleproject.eu or send an email to the Abruzzo Region at the address: pariopportunita@regione.abruzzo.it

Disclaimer:

The Guidelines have been produced with the financial support assistance of the IPA Adriatic Cross Border Cooperation Programme. The contents of the Guidelines are the sole responsibility of the Abruzzo Region and the SIMPLE consortium and can under no circumstances be regarded as reflecting the position of the IPA Adriatic Cross-border Cooperation Programme Authorities

Strengthening the Identity
of Minority People Leads to Equality

TABLE OF CONTENTS:

*Minorities and gender-based discrimination in Adriatic Countries:
Guidelines for services to prevent and contrast multiple discriminations*

5

*Minoranze e discriminazione di genere negli Stati dell'Adriatico:
Linee guida per servizi di prevenzione e contrasto delle discriminazioni multiple*

21

*Manjine i spolna diskriminacija u Državama Jadrana: Uput za službe
koje se brinu o prevenciji i borbi protiv mnogostruke diskriminacije*

37

*Minoritetet dhe diskriminimi gjinor në Shtetet e Adriatikut:
Udhëzime për shërbimet e parandalimit dhe luftës ndaj diskriminimit të shumëfishtë*

53

*Manjine i polna diskriminacija u državama jadrana
uput za službe koje se brinu u borbi protiv višestране diskriminacije*

71

*Manjšine in diskriminacija na podlagi spola v jadranskih državah:
Smernice za dejavnosti za preprečevanje večkratne diskriminacije in boj proti njej*

89

MINORITIES AND GENDER-BASED DISCRIMINATION
IN ADRIATIC COUNTRIES: GUIDELINES FOR SERVICES TO PREVENT
AND CONTRAST MULTIPLE DISCRIMINATIONS

INTRODUCTION

These Guidelines are an output of the project SIMPLE (*Strengthening the Identity of Minority People Leads to Equality*), an innovative institutional cooperation and capacity building initiative that involves 5 Adriatic Countries, aimed at achieving social cohesion in the area through the strengthening of the cultural identities and diversity values of minority communities historically and recently established in Adriatic Countries.

The partners of the project SIMPLE have developed joint strategies and approaches in the Adriatic basin for the promotion of equality and non-discrimination culture, as basic values for the peaceful coexistence of all citizens, without any discrimination based on ethnic origin. The project tackles 5 important obstacles that block the actual realization of the fundamental rights and principles of social fairness towards historic and new minorities:

- I. The language as a barrier for the full accessibility of services, also in territories where the bilingualism (and plurilingualism) is legally recognized;
- II. The high risk of poverty of minorities due to the difficult access to labor market, the discrimination in job conditions and the under-representation;
- III. The worrying level of children from minority groups that are out of education systems;
- IV. The unsatisfactory representation of minority issues in the media;
- V. The high risk of multiple discrimination, prejudices and violence against minority women.

SIMPLE aims to improve the life conditions of minority people transforming the key-factors that nowadays are weakness and providing to public authorities, minority associations, NGOs and other local, regional and national stakeholder of Adriatic Countries guidelines and recommendations to arrange targeted services for addressing minorities' disadvantages at local level.

These guidelines are part of a set of 6 thematic documents produced and shared by the SIMPLE consortium that will be the operational tools to be promoted by the Adriatic Permanent Observatory on Minority Communities, which will be established within the project. The Observatory, in fact, comprises governance models tested in national pilots, the transnational recommendations, the sociological survey tools and indicators; therefore constituting a strategic space for monitoring the actual conditions of minorities in the participating Countries and proposing possible governance options on specific issues.

Each output is edited in a single document proposed in 6 languages (English, Croatian, Albanian, Italian, Montenegrin, and Slovenian), in order to favour the concrete comprehension and utilization by all the stakeholders of the project participating Countries.

The full set of Guidelines includes the following documents:

- Minorities and language diversity in the Adriatic Countries: Guidelines for improving the accessibility to pluringual services;
- Minorities and Development in Adriatic Countries: Guidelines for enhancing multiculturalism as a resource for the job market;
- Minorities and the local development in Adriatic Countries: business charter on diversity management;
- Minorities and the Education in Adriatic Countries: Guidelines to enhance intercultural approaches;
- Minorities and media in Adriatic Countries: Guidelines on fair and equal information;
- Minorities and gender-based discrimination in Adriatic Countries: Guidelines for services to prevent and contrast multiple discriminations.

The documents are available on request from national responsible partners. Info and contacts are available on the project website: www.simpleproject.eu.

1. DEFINITIONS

General definitions	
Discrimination	<p>Direct discrimination shall be taken to occur where one person is treated less favorably than another is, has been or would be treated in comparable situation on grounds of racial or ethnic origin.</p> <p>Indirect discrimination shall be taken to occur where an apparently neutral provision, criterion or practice would put persons of a racial or ethnic origin at a particular disadvantage compared with other persons, unless that provision, criterion or practice is objectively justified by a legitimate aim and the means of achieving that aim are appropriate and necessary.</p> <p>(Council Directive 2000/43/EC of 29 June 2000 implementing the principle of equal treatment between persons irrespective of racial or ethnic origin)</p>
Minority Group	<p>A group of persons in a state who:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) reside on the territory of that state and are citizens thereof; b) maintain long-standing, firm and lasting ties with that state; c) display distinctive ethnic, cultural, religious or linguistic characteristic; d) are sufficiently representative, although smaller in number than the rest of the population of that state or of a region of that state; e) are motivated by a concern to preserve together that which constitutes their common identity, including their culture, their traditions, their religion or their language. <p>(Article 1, Recommendation 1201 adopted by the Parliamentary Assembly of the Council of Europe in its 44th Session in 1993).</p>
Minority rights	<p>Minority rights are individual rights that are enjoyed by persons belonging to ethnic, religious and/or linguistic minorities. These individual rights can be exercised in community with other members of the minority group, but some of these rights may only be valuable if used collectively. (Minority Rights Group International, 2012)</p>
Special measures	<p>A variety of strategies designed to enhance employment, educational, or business opportunities, for groups, such as racial or ethnic minorities and women, however, the manner in which these efforts are implemented, the types of action they require, and the broader implications they carry for our society may vary from one specific program to another. The term “special measures” includes also measures that in some countries may be described as “affirmative measures”, “affirmative action” or “positive action” (Committee on the elimination of racial discrimination, General recommendation No. 32. The meaning and scope of special measures in the International Convention on the Elimination of All Forms Racial Discrimination” CERD/C/GC/32)</p>

Specific definitions	
Positive action	"Positive actions" are measures to remove obstacles that block the actual realization of equal opportunities, which are designed to encourage the employment of women and achieve substantive equality between men and women in the workplace. (Article 42 of the Italian Legislative Decree no. 198/2006 – Italian Code of equal opportunities between men and women)
Multiple discrimination	Multiple discrimination is a form of discrimination based on more than one ground - gender, religion, age, ethnicity, disability, etc. (Directorate-General for Employment, Social Affairs and Inclusion of the European Commission, 2009)
Social exclusion	Social exclusion is a multidimensional process that leads to social rupture, detaching groups and individuals from social relations and social institutions, and preventing their full participation in activities of the society in which they live. Social exclusion results as a mix of poverty and social exclusion. (Italian Law no. 328/2000, which established the Inquiry Commission on Social emargination).
Harassment	Harassment indicates a set of attitudes held by an individual where unwanted conduct related to the sex of a person occurs with the purpose or effect of violating the dignity of a person, and of creating an intimidating, hostile, degrading, humiliating or offensive environment. This type of conduct is subject to prosecution in many jurisdictions. In Italy it is considered an act of persecution. (Directive 2006/54/EC on the implementation of the principle of equal opportunities and equal treatment of men and women in matters of employment and occupation)
Equal opportunities	Equality between men and women must be ensured in all areas, including employment, work and pay. The principle of equality shall not prevent the maintenance or adoption of measures providing for specific advantages in favor of the under-represented sex. (Article 23 of the Charter of Fundamental Rights of the European Union)
Gender-based violence	Violence against women "means any act of gender-based violence that results in, or is likely to result in, physical, sexual or psychological harm or suffering to women, including threats of such acts, coercion or arbitrary deprivation of liberty, whether occurring in public or in private life" (United Nations, 1993). UN Women recognizes gender-based violence as one of the most widespread violations of human rights. It can include physical, sexual, psychological and economic abuse, and it cuts across boundaries of age, race, culture, wealth and geography. It takes place in the home, on the streets, in schools, the workplace, in farm fields, refugee camps, during conflicts and crises. It has many manifestations — from the most universally prevalent forms of domestic and sexual violence, to harmful practices, abuse during pregnancy, so-called honor killings and other types of femicide. A 2006 study of the Secretary-General of the United Nations states that gender violence is a "deeply rooted in structural relationships type of inequality between women and men." (United Nations, In-depth study on all forms of violence against women. Report of the Secretary-General, 2006)

2. PRINCIPLES

I. Promotion of equal opportunities between women and men in all areas

Equality between men and women is a fundamental principle of EU law, recognized as a cross-cutting 'task' and 'objective' of all EU policies, which has the duty to act for its concrete realization.

II. Positive actions for women and minorities do not discriminate against the majority group

In the labor market, positive actions aim to encourage the employment of women and ensure equality between men and women working conditions. Indeed, the widest discrimination linked to gender and race takes place in employment. All public and private sectors have the duty to take positive actions in order to favor a more balanced presence of women in diverse business activities, which includes the adoption of measures providing specific advantages in favor of the underrepresented sex.

III. Promotion of the integration valuing diversity

In a civilized society, the majorities and minorities coexist valuing the different cultures of belonging through a continuous dialogue both constructive and not destructive. The dialogue among different cultures represent a symbol of democracy and freedom, both individual and collective. EU Member States adopt integration policies that recognize the diversity of minority groups and respect their culture.

IV. Promotion of the culture for respect for women

Violence against women remains one of the most difficult violations to deal with and eradicate, especially in light of the fact that the 90% of abuses occurs in domestic situations. It is necessary to keep high the attention on this issue, promote a culture of respect for human beings and affirmation of equality among young generations, while at the same time fighting violence and the deterioration of personal and social relations. A culture of respect for women needs to be promoted by local authorities, schools and institutions: this would be the starting point to eliminate many acts of discrimination and violence affecting women.

V. The contrast of gender discrimination requires a preventive approach

To fight all forms of discrimination, including those related to gender, it is essential to implement careful and targeted policies for primary prevention, in order to support the process of maturation of the cultural community. This means promoting information and education on human rights and other strategic actions, such as initiatives to raise awareness on the importance of and participation of all groups in the life of civil society.

3. GOVERNANCE MODELS AND BEST PRACTICES

Centre against discrimination of the Region of Emilia-Romagna	
Place	Italy
Organization	Emilia-Romagna Region
Period	Since 2007
Description	<p>The regional center, which operates through a network of nodes and local branches, has four macro objectives that correspond to its functions:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Prevent discriminatory behaviors and ensure that the principle of equal treatment becomes educational and cultural patrimony of each individual (e.g. through information campaigns, meetings in schools, raising-awareness activities and good practices exchanges with the local entities, with the non-profit sector and social partners); 2. Promote and support projects and positive actions through the diffusion of best practices, designed to eliminate the basic situations of disadvantage, encourage the promotion of agreements and / or innovative protocols between different subjects characterized by a mutual responsibility on this matter, and to develop studies, research, training and exchanges with other European Union countries; 3. Remove the condition of discrimination, understood both as a possibility to reduce or overcome discriminatory behaviors resulting from acts and rules do not uniquely interpreted both as a chance to remedy a situation detrimental by offering opportunities for support, assistance, guidance and legal advice; 4. Monitoring the phenomenon in the region, working with institutional bodies and the voluntary associations concerned with the protection against discrimination indicated in Art. 21 of the "Charter of Fundamental Rights of the European Union" (sex, race, ethnic or social origin, genetic features, language, religion, age, disability, sexual orientation, etc.). <p>The model of the regional center is based on a network that enhances the resources already present, which often have a strong grassroots connection and represent a point of reference for citizens.</p> <p>The objective is:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Networking and coordinating local initiatives to promote synergies between them through the exchange of ideas and solutions; • Maximizing the skills and experience of each public body, the third sector and other parties who are willing to participate in this initiative.
Replicable features	<ul style="list-style-type: none"> • Creating a common network model among all local actors involved
Info and contact	<p>Regional Centre against discrimination of Emilia-Romagna Office of the Policies for Social integration Viale Aldo Moro, 21 - 40127 Bologna, Italy Tel: +39 051.5277495 - 5277073 Fax: +39 051.5277074 @: vbussadori@regione.emilia-romagna.it; asanfelici@regione.emilia-romagna.it</p>

National network against violence and 1522 helpline number

Place	Italy
Organization	Department for Equal Opportunities of the Presidency of the Italian Council of Ministers
Period	Since 2006
Description	<p>The Department for Equal Opportunities has developed a system to contrast violence against women, support and encourage them women to denounce violations. Amongst the tools used, the Department created the 1522 helpline for women that are victims of violence. In 2009, the helpline broadened its scope starting support actions towards victims of stalking. The number is available 24 hours a day, every day, free of charge and accessible calling from anywhere in Italy, both from land and mobile phones. It is available in Italian, English, French, Spanish, Russian and Arabic. The helpline encourages women to report the violation using a gradual approach that guarantees anonymity. Since 2010, critical cases of violence are treated with a particular operational procedure in cooperation with the police. The helpline is a tool used by all the participants of the National Network against Violence, which is designed to implement and disseminate actions carried out by local anti-violence centers, call all parties to address the problem of gender-based violence, ensuring at the same time connections among the central government and local authorities working in judicial, social and health fields. The centers of the National Network against violence are the municipalities and other local authorities with which the Department for Equal Opportunities signs a Memorandum of Understanding. This agreement aims to promote raising-awareness initiatives to fight against gender-based violence, encourage the establishment or strengthening of local networks to counter incidents of gender-based violence and stalking, facilitate the integration of the national 1522 helpline with the services offered by socio-medical centers at the local level.</p>
Replicable features	<ul style="list-style-type: none"> • Providing a free helpline liaising with the police; • Developing a network specialized in fighting violence against women.
Info e contacts	<p>Department for Equal Opportunities Largo Chigi, 19 - Rome, Italy Tel +39 06.67792491 Fax +39 06.6779 2465 @: segreteria.po@governo.it; violenza.po@governo.it (www.pariopportunita.gov.it)</p>

ADRIA network project –Network against Violence for Women, Mothers and Migrant in the Adriatic area

Place	Abruzzo, Marche and Emilia-Romagna Regions - Italy
Organizations	The municipality of Roseto degli Abruzzi, in partnership with the municipalities of San Salvo, Cervia, Porto San Giorgio, the Foundation Queen Mary and the Association Focolare Maria Regina Onlus. Project funded by the Department for Equal Opportunities of the Presidency of the Italian Council of Ministers.
Period	2008-2010
Description	<p>The Project RETE ADRIA built an Adriatic inter-municipal network against gender-based violence, with the aim to strengthen actions to fight violence.</p> <p>The ADRIA network covers 4 provinces and 3 regions in the Italian Adriatic coast, which share several aspects related to the phenomenon of gender violence: they are touristic centres, with a strong exposure to migratory flows and with an increasing of violence during the summer season often related to female prostitution.</p> <p>The Project identified and worked on four thematic focuses on violence against women in the Adriatic area:</p> <ul style="list-style-type: none"> • The protection and the prevention of violence in the Adriatic towns; • Gender-based violence and multiculturalism; • Domestic gender - based violence; • Violence and persecution against mothers and children. <p>For each focus the project team carried out a study and produced a thematic guide aimed to provide concrete tips on how to prevent and respond to violence against women, both for potential victims and for the local actors who should develop initiatives to prevent future cases.</p> <p>The ADRIA network also promoted training initiatives and good practices exchange between social workers, aimed at strengthening the coordination of among the municipalities participating in the project.</p> <p>Finally, the project outputs included a catalogue of services and best practices for the prevention and contrast of gender-based violence in Adriatic municipalities.</p>
Replicable features	<ul style="list-style-type: none"> • Promoting networking, connecting strategies; • Providing training initiatives for local operators; • Identifying and sharing good practices available at local level.
Info e contact	<p>Ass. Focolare Maria Regina ONLUS Via Oberdan, 26-64020 Scerne di Pineto (TE), Italy Tel. +39 085.9462495 - Fax +39 085.9462496 @: centrostudi@ibambini.it - (www.ibambini.it)</p> <p>Municipality of Roseto degli Abruzzi Piazza Della Repubblica 64026 Roseto degli Abruzzi (TE), Italy Tel. +39 085.894531 - 89453670 @: info@roseto.org</p>

4. EUROPEAN AND ADRIATIC RELEVANT ACTORS

Migrant and ethnic minority associations	
Typology	Associations
Ordinary activities	Migrants and ethnic minorities find daily support from local associations promoted by Italian nationals, foreigners and ethnic minorities. The associations promote a broad range of initiatives, ranging from the assistance to newly arrived immigrants, to information on bureaucratic procedures to regularize migration status, including the guidance to local services and cultural activities related to diverse ethnic groups.
Role in the implementation of the Guidelines	<ul style="list-style-type: none"> • Supporting the Agency against discrimination created by the Abruzzo Region referring cases; • Promoting the activities of the Agency among members; • Collaborating in the realization of information initiatives.
Info e contact	Abruzzo Region Department of promotion policies, integration and social security Viale Bovio, 425 65100 Pescara - Italy Tel. +39 085.7672109

Public services for immigrants	
Typology	Public body
Ordinary activities	<p>Public bodies provide support services to migrants and persons belonging to the so-called new minorities. Some examples are:</p> <ul style="list-style-type: none"> • The Municipal desk for immigration, which is an important contact and information point for foreigners, both for bureaucratic practices and for services available in the area; • The local immigration centers, which offer literacy courses and Italian language courses for adult migrants; • Multi-purpose centers for immigrants, working on a provincial basis to support activities in favor of the foreign population; • Migrant Health Centers at the ASL (Azienda Sanitaria Locale – Local health center). They are medical clinics that provides health protection to foreigners that cannot access other health care assistance. They are walk-in clinics and their services are free. <p>Health centers play an important role to fighting discrimination and violence against foreign women, particularly through the “Consultorio”, a counseling service offered by the same health centers, which provides integrated medical, psychosocial and legal support. Within the project SIMPLE, an important collaboration has been developed: SIMPLE partner Region of Abruzzo and the ASL of Pescara signed a memorandum of understanding, with which the health centers freely provided rooms and some facilities at its own premises to host the pilot anti-discrimination Agency for minority women.</p>
Role in the implementation of the Guidelines	<ul style="list-style-type: none"> • Collaborating in the information actions and in the promotion of the guidelines with the competent branches/offices; • Developing complementary actions with the SIMPLE Agency to support to social disadvantaged foreigners and minorities.
Info e contact	ASL Pescara - Consultorio familiare Pescara Sud Via Pesaro 50 65100 Pescara, Italy Tel. +39 085.4253903 @: consultoriopescarasud@ausl.pe.it

Italian Councilor for Equality	
Typology	Public official who ensures equal opportunities and non-discrimination between men and women in the workplace
Ordinary activities	<p>The National Councilor for equality is a figure established in Italy for the promotion and enforcement of the principles of equality of opportunity and non-discrimination between women and men in the workplace. In addition to the national level character, the law requires that a Councilor for equality is established also at regional and provincial level. This person is responsible for dealing with cases of discrimination of national importance, promotes equal opportunities participating in various organisms operating in the fields of employment, training and conciliation, in order to apply gender mainstreaming to employment policies.</p> <p>Furthermore, the Councilor coordinates the local networks established around the Regional and Provincial Councilors for Equality in order to increase the effectiveness of their activities, to enhance the exchange of experience and good practice. Furthermore, the Councilor for Equality provides updated documentation on legislation and case law about equality and equal opportunities, and provides advice and support on how to initiate investigations in cases of alleged violations.</p>
Role in the implementation of the Guidelines	<ul style="list-style-type: none"> • Promoting the activities of the Agency; • Collaborating in the dissemination of the guidelines; • Institutional support.
Info e contact	<p>Office of the Italian Councilor for Equality Ministry of Labor and Social Policy via Fornovo, 8 - 00192 Rome, Italy (palazzina C - quarto piano) Telephone: +39 06 4683.4031 @: consiglieraanzionaleparita@lavoro.gov.it</p> <p>Office of the Regional Councilor for Equality office Abruzzo Region - Direzione Politiche Attive Del Lavoro, Formazione ed Istruzione, Politiche Sociali Piazza Unione 13 - 65127 Pescara, Italy Telephone: +39 085 7672848 - Fax +39 085 7672850 @: consigliera.parita@regione.abruzzo.it</p>

UNAR – Italian National Bureau Against Racial Discrimination	
Typology	Public body
Ordinary activities	<p>UNAR (National Bureau against Racial Discrimination) was established by the Legislative Decree 215/2003, in transposition of the EU Directive 2000/43 EC and operates within the Department for Equal Opportunities of the Presidency of the Italian Council of Ministers.</p> <p>UNAR's purpose is to ensure that the principle of equal treatment between persons is respected and help removing discrimination based on race and / or ethnicity. In detail UNAR:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Provides judicial and administrative assistance to victims whose rights are violated; • Undertakes investigation about discriminatory in Italy; • Promotes studies, research and training about discrimination; • Disseminates information through campaigns targeting specific groups and the general public. <p>In addition, UNAR operates a national telephone service to report racial discrimination (800 90 10 10). The line collects complaints and evidence about facts, events, reality, procedures and actions that affect, on grounds of race or ethnic origin, equal treatment between persons. It offers immediate assistance to victims of discrimination providing information, guidance and psychological support.</p>
Role in the implementation of the Guidelines	<ul style="list-style-type: none"> • Providing information and support to the Anti-discrimination agency staff about the cases of discrimination identified; • Sharing the model developed.
Info e contact	<p>UNAR Largo Chigi, 19 - Rome, Italy Telephone: +39 06.67792267 - Fax +39 06.67792272 (www.unar.it) - @: unar@unar.it</p>

EIGE – European Institute for Gender Equality	
Typology	European agency
Ordinary activities	<p>The EIGE - European Institute for Gender Equality, based in Vilnius (Lithuania), is a European agency that assists governments and the EU institutions (especially the Commission) in their efforts to promote gender equality.</p> <p>The Institute is responsible for collecting and analyzing comparable data, developing methodological tools, in particular to integrate gender equality into all policies, facilitate the exchange of best practices and the dialogue between stakeholders and to raise awareness.</p> <p>In order to contribute to the implementation of equality between women and men, the European Institute for Gender Equality (EIGE) created on its website a large and updated collection of European and national documents with data, statistics and other information regarding gender-based violence.</p>
Role in the implementation of the Guidelines	<ul style="list-style-type: none"> • Sharing and dissemination of the experimental model of service proposed by the project SIMPLE.
Info & contact	<p>EIGE – European Institute for Gender Equality Švitrigailos 11M LT-03228 Vilnius, Lithuania (www.unifem.org)</p>

ENAR - European Network Against Racism	
Typology	NGO
Ordinary activities	<p>ENAR is a network of European NGOs in all member states of the EU and Iceland. ENAR fights racism, racial discrimination, xenophobia and related intolerance, and promotes equality of treatment between EU citizens and third country nationals. ENAR's mission is to achieve full equality and solidarity, allowing all members of society, whatever their skin colour, ethnicity, sex, gender, religion, disability, age or sexual orientation, to participate and be included in society.</p> <p>ENAR's work is based on the fundamental principles of:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Inclusion: bringing together organizations providing support to victims of racism and related intolerance, anti-racist people and support to migrant groups; • Pluralism and Diversity: unite and support a wide range of organizations, including: grassroots organizations, non-governmental organizations, social organizations, religious organizations, trade unions, ethnic minority and migrant groups; • Democracy: ensure that all member organizations are actively involved in decision-making process; • Quality: professionally organize the work in order to produce measurable results and tangible products; • Efficiency: focusing on a well-defined number of activities and ensure that these are carried out in a cost effective manner; • Flexibility: to respond adequately to the new challenges and new needs; • Transparency and accountability: ensuring good governance and keeping its key stakeholders informed about the network's activity
Role in the implementation of the Guidelines	<ul style="list-style-type: none"> • Providing information and internet resources on minorities and multiple discrimination, models, statistics, case studies and best practices; • Sharing and dissemination of the experimental model of service proposed by the project SIMPLE.
Info & contact	<p>The European Network Against Racism 60 Rue Gallait, 3rd Floor B-1030 – Brussels, Belgium Tel: + 32 (0) 2229 35 70 Fax: + 32 (0)2 229 35 75 @: info@enar-eu.org</p>

UNIFEM - United Nations Development Fund for Women

Typology	UN Agency
Ordinary activities	Created in 1976, the United Nations Population Fund in favour of women provides financial and technical assistance to programs and strategies aimed at promoting gender equality and empowerment of women. UNIFEM focuses its activities in four areas: reduction of poverty and exclusion of women, fighting violence against women, combating HIV / AIDS, women's political participation in democratic governments.
Role in the implementation of the Guidelines	<ul style="list-style-type: none">• Providing information and internet resources on minorities and multiple discrimination, models, statistics, case studies and best practices;• Sharing and dissemination of the service model proposed within the project SIMPLE
Info & contact	UN Women Brussels Liaison Office Rue Montoyer 14 - Brussels, Belgium Tel: +32 (0)2 213 1444 Fax: +32 (0)2 213 1449 (www.unifem.org)

5. CASE STUDY: REGIONAL AGENCY AGAINST DISCRIMINATION AND GENDER BASED VIOLENCE TOWARDS WOMEN BELONGING TO MIGRANT AND MINORITY COMMUNITIES

Within SIMPLE, the Region of Abruzzo created a regional system to track, report and treat cases of gender-based discrimination and violence, in coordination with the services already existing at local level, with the police and with the Third sector organizations. The pilot Agency has the aim to ensure equality, equal opportunities and personal integrity of migrant and minority women.

Objectives of the Agency:

- 1) Beginning a regional system for tracking, reporting and treating gender-based discrimination and violence against migrant women and members of ethnic minority communities, networking with local authorities that provide relevant services (Secretariat of Social and Social Services Professionals, Health centers, consultants, clinics for migrants, observatories on immigration, law enforcement officers) and the existing realities from the Third Sector (migrant and Roma associations and organizations promoting women rights, anti-violence centres, etc.);
- 2) Improving the knowledge of Italian and foreign citizens on multiple discrimination and violence faced by migrant and minority women, in order to raise awareness about the existence and the relevance of the phenomenon, while at the same time promoting positive and non-discriminatory behaviours;
- 3) Strengthening the capacity of victims, citizens, local authorities, associations of immigrants and third sector organizations to identify, expose and report gender-based violence and discrimination against women belonging to ethnic communities, encouraging victims to denounce violations;
- 4) Contributing to the integration of migrant and minority communities in the region, promoting a culture of respect for gender equality, women and vulnerable groups.

Users of agency:

All women belonging to the vulnerable groups who are often victims of multiple discrimination, especially linked to gender issues (incurred both inside and outside their own communities) and ethnical belonging.

Services offered by the agency:

CONTRAST OF DISCRIMINATION and VIOLENCE, through:

- COLLECTION OF CASES through several sources (direct and indirect referrals, monitoring of local press and internet sources, etc..).
- CASE MANAGEMENT, with cultural, social and law support offered by the staff of the Agency.
- CASE RESOLUTION, which includes:

1. Accompany and guide the victim towards the protection of the rights affected by the discriminatory behaviour immediately;
2. Promote informal actions of conciliation;
3. Referring the violation to the relevant social services and competent authorities;
4. If needed, activate the network against violence.

The Agency's personnel operates with:

- Cultural and social mediation;
- Informal reconciliation;
- Moral suasion;
- Legal advice;
- Referral to the relevant authorities.

INFORMATION and COMMUNICATION, through:

1. Activation of the network of local offices for the detection of cases, which is open to all public and private bodies in the region;
2. Mapping incidents of gender-based discrimination and violence against migrant and ethnic minority women;
3. Community awareness: Periodic Bulletin; meetings with migrant and minority communities; other social communication initiatives.

Organization of the Agency

The Agency is open on Monday and Saturday from 8.00 to 14.00 and on Wednesday from 12.00 to 19.30. The Agency is based at the premises of the "Counsultorio" of the South-Pescara Health Centre in Via Pesaro, which is the ideal place to guarantee the respect of the privacy of the users.

The contact of the Agency are: Telephone: +39 085. 4254499, E-mail address: antidiscriminazione@regione.abruzzo.it

The staff of the agency and main tasks

Social worker

- Collaboration in the organization and start-up of the Agency;
- Front-office activities: opening to the public three times a week, welcoming users, recording and reporting cases, supporting the resolution of the cases presented, orientation to the competent authorities;
- Raising-awareness initiatives with local associations, cultural mediators, public and third sector organizations involved in services for women victims of violence and discrimination and in favour of migrants, promoting service and information on women protection.

Linguistic and cultural mediator

- Front-office activities: Supporting the work of the Head of agency (linguistic and cultural assistance, registration cases and complaints; contribution to the solution of the cases presented, orientation to the competent authorities); outreach activities in the region aimed at: (i) collecting complaints from persons, associations, etc.; (ii) In-deep analysis of the reports received, contacts and interviews with the parties involved;
- Raising-awareness initiatives with local associations, cultural mediators, public and third sector organizations involved in services for women victims of violence and discrimination and in favour of migrants, promoting service and information on women protection.

Legal and administrative consultant

- Legal advice when needed;
- Assistance to respect the privacy of the user and dealing with sensitive data;
- Contact with professional associations and other national, regional and local authorities to intercept discrimination cases and establish a network of intervention.

6. RECOMMENDATIONS

Training public officers and other professional to detect cases of gender-based discrimination and violence

It is necessary to run training on discrimination and violence against women, supporting the activation of specific training courses for public officers (from Health centres, Municipalities, Police Headquarters, law enforcement officers, etc.) and those from the private sector (social cooperatives, voluntary associations, NGOs, etc.).

Strengthen social and cultural integration policies in favour of persons belonging to ethnic minorities

Local governments, in particular the municipalities, must include adequate financial resources to implement specific projects of social and cultural integration in favour of persons belonging to other ethnic groups and cultures.

Promote awareness campaigns and information on discriminatory behaviours and gender-based violence

Public and private institutions should implement specific information campaigns on gender-based violence and discrimination in order to raise public awareness of these emerging issues.

Actions to support victims must be adopted

It is necessary to strengthen the ability of victims to report gender-based violence and incidents of discrimination, as well as supporting them throughout the journey they will face in the management of their case.

Involvement / coordination of social actors

In order to improve the effectiveness and efficiency of protection measures initiated by health and social services, it would be necessary to promote cooperation with those responsible for these services, with the aim of sharing best strategies to map the phenomenon of discrimination (method, frequency, victims and types of discrimination found, etc.) and its treatment in an integrated way across the Region.

Discrimination needs to be monitored

Monitoring of cases of discrimination would lead to the identification of common dynamics used in violent and discriminatory practices and solve the case in shorter time. The creation of a database would facilitate the legal adviser in the study of cases and the relevant authorities to solve it.

Anti-discrimination policy must be based on prevention

Every society has the duty to do everything possible to reduce the number of victims of violence and discrimination, which often affects women and ethnic minority members. Taking appropriate and preventive measures to raise awareness on the consequences of violence is a key strategy to increase the number violations reported.

7. ESSENTIAL LITERATURE

- Ballastrero, *Positive actions between equality and law unequally*, 1994
- De Simone, *From gender discrimination to discrimination or double stacked*, 2003
- De Simone, *The legal equality between men and women in the European community*, 1985
- De Simone, *The notion of direct and indirect discrimination*, in 2000
- De Simone, *From the principles of the rules. Equality and prohibition of discrimination in the regulation of labor relations*, 2001
- Directorate General for Employment, Social Affairs and Inclusion of the European Commission, *The fight against discrimination and the promotion of equality*, 2008
- Directorate General for Employment, Social Affairs and Inclusion of the European Commission, *Violence against women and the role of gender equality, social inclusion and health strategies*, 2010
- Directorate General for Employment, Social Affairs and Inclusion of the European Commission, *Ethnic minority and Roma women in Europe: A case for gender equality?*, 2008
- Di Paolo M., *The prohibition of discrimination*, 2009
- Eurostat, *Fighting poverty and social inclusion-a statistical portrait of the European Union in 2010*, 2010
- Eurostat, *Combating poverty and social exclusion - A statistical portrait of the European Union 2010*, Eurostat, 2010
- Fagan C., Urwin P., Melling K. , *Gender inequalities in the risks of poverty and social exclusion for disadvantaged groups in 30 European countries*, 2006
- Minority Rights Group International, *State of the World's Minorities and Indigenous People*, 2011
- Murtas, *Equal opportunities and gender mainstreaming in actions aimed at structures and systems co-financed by the ESF*, 2009
- Salomon M, *Economic, Social and Cultural Rights: A Guide for Minorities and Indigenous Peoples*, Minority Rights Group International, 2005
- Smuraglia, *The gender discrimination at work: from Europe to Italy*, Ediesse, Rome 2005
- Triodos Facet, *Examination and Evaluation of Good Practices in the Promotion of Ethnic Minority Entrepreneurs*, Directorate General Enterprise and Industry of the European Commission, 2008
- Unar, *Guidelines for the national anti-discrimination network for the establishment and operation of centers / regional observatories antennas and anti-discrimination*, 2011.
- UNESCO, *Guidelines on Intercultural Education*, 2006

Legal instruments:

- Council of Europe, *European Charter for Regional or Minority Languages*, 1992
- Council Directive 2000/43/EC of 29 June 2000 implementing the principle of equal treatment between persons irrespective of racial or ethnic origin*
- Directive 2006/54/EC on the Implementation of the principle of equal opportunities and equal treatment of men and women in matters of employment and occupation*
- United Nations, *The Universal Declaration of Human Rights*, 1948
- United Nations, *International Convention on the Elimination of All Forms of Racial Discrimination*, 1965
- United Nations, *International Covenant on Civil and Political Rights*, 1966
- United Nations, *International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights*, 1966
- United Nations, *Declaration on the Rights of Persons Belonging to National or Ethnic, Religious and Linguistic Minorities*, 1992
- Italian Parliament, *Code of equal opportunities between men and women*, 2005
- Charter of the United Nations*, 1945
- The Maastricht Treaty*, 1992

MINORANZE E DISCRIMINAZIONE DI GENERE NEGLI STATI DELL'ADRIATICO:
LINEE GUIDA PER SERVIZI DI PREVENZIONE E CONTRASTO
DELLE DISCRIMINAZIONI MULTIPLE

INTRODUZIONE

Le presenti Linee guida sono realizzate nell'ambito del progetto SIMPLE (Strengthening the Identity of Minority People Leads to Equality), un'iniziativa innovativa di cooperazione istituzionale e capacity building che coinvolge 5 Stati dell'Adriatico, diretta a favorire la coesione sociale dell'area attraverso il rafforzamento delle identità culturali e la valorizzazione delle diversità delle comunità di minoranza storiche o di recente insediamento negli Stati adriatici.

I Partner del progetto SIMPLE hanno elaborato strategie e approcci congiunti da applicare nel bacino adriatico per promuovere la cultura dell'uguaglianza e della non discriminazione come valori fondamentali della convivenza pacifica dei cittadini, senza alcuna discriminazione basata sull'appartenenza etnica. Il progetto affronta 5 importanti questioni che ostacolano l'effettiva realizzazione dei diritti e dei principi fondamentali dell'equità sociale verso le minoranze storiche e nuove:

- I. La lingua come barriera alla completa accessibilità dei servizi, anche nelle zone dove il bilinguismo (o il multilinguismo) è ufficialmente riconosciuto;
- II. L'elevato rischio di povertà delle minoranze, a causa del difficile accesso al mercato del lavoro, della discriminazione nelle condizioni di lavoro e della sotto-rappresentazione;
- III. Il numero preoccupante di bambini, appartenenti ai gruppi di minoranza, che rimangono fuori dal sistema scolastico;
- IV. Le insoddisfacenti modalità di rappresentazione delle questioni relative alle minoranze da parte dei media;
- V. L'alto rischio di discriminazioni multiple, in cui pregiudizi e violenza di genere contro gli appartenenti alle minoranze si sommano a trattamenti sfavorevoli su base etnica o religiosa.

Il progetto SIMPLE si prefigge lo scopo di migliorare le condizioni di vita degli appartenenti alle minoranze, incidendo sui fattori-chiave che, oggi, sono elementi di debolezza, attraverso l'elaborazione di linee guida e raccomandazioni dirette a autorità pubbliche, associazioni di minoranze, ONG e altri attori nazionali e locali delle Regioni Adriatiche, e finalizzate all'organizzazione di servizi mirati che si occupino degli svantaggi ai quali sono esposte le minoranze a livello locale.

Le Linee guida fanno parte di una raccolta di 6 documenti tematici, preparati e pubblicati dai Partner del progetto SIMPLE, che saranno gli strumenti di lavoro dell'Osservatorio Adriatico Permanente sulle minoranze etniche, attivato nell'ambito del progetto. In questo modo l'Osservatorio, con i modelli di governance testati nei progetti pilota nazionali, le raccomandazioni transnazionali e gli strumenti e gli indicatori predisposti per le ricerche sociologiche, sarà il luogo strategico per seguire e monitorare le reali condizioni delle minoranze negli Stati partecipanti e promuovere possibili soluzioni di governance per questioni specifiche.

Le Linee guida sono tradotte in 6 lingue (inglese, croato, albanese, italiano, montenegrino e sloveno) per consentire la comprensione e l'utilizzo concreto da parte di tutti gli attori degli Stati partecipanti al progetto.

La raccolta completa delle Linee guida comprende i seguenti documenti:

- Minoranze e diversità linguistica negli Stati dell'Adriatico: Linee guida per favorire l'accessibilità multilingue dei servizi;
- Minoranze e sviluppo locale negli Stati dell'Adriatico: Linee guida per valorizzare il pluriculturalismo come risorsa per il mercato del lavoro;
- Minoranze e sviluppo locale negli Stati dell'Adriatico: Carta per la gestione e valorizzazione delle diversità nelle imprese;
- Minoranze e sistema educativo negli Stati dell'Adriatico: Linee guida per promuovere approcci interculturali nei sistemi educativi;
- Minoranze e media negli Stati dell'Adriatico: Linee guida per favorire servizi informativi equi e corretti;
- Minoranze e discriminazione di genere negli Stati dell'Adriatico: Linee guida per la prevenzione, la denuncia e la lotta contro le discriminazioni multiple e la violenza di genere.

Questi documenti possono essere richiesti ai partner nazionali responsabili del progetto SIMPLE. Le informazioni ed i contatti si trovano sul sito internet del progetto: www.simpleproject.eu.

1. DEFINIZIONI

Definizioni generali	
Discriminazione	<p>La discriminazione diretta sussiste quando, a causa della razza o dell'origine etnica, una persona è trattata meno favorevolmente di quanto sia, sia stata o sarebbe trattata un'altra in una situazione analoga.</p> <p>La discriminazione indiretta sussiste quando una disposizione, un criterio o una prassi apparentemente neutri possono mettere persone di una determinata razza o origine etnica in una posizione di particolare svantaggio rispetto ad altre persone, a meno che tale disposizione, criterio o prassi siano oggettivamente giustificati da una finalità legittima e i mezzi impiegati per il suo conseguimento siano appropriati e necessari.</p> <p>(Direttiva 2000/43/CE del Consiglio, del 29 giugno 2000, che attua il principio della parità di trattamento fra persone indipendentemente dalla razza e dall'origine etnica)</p>
Gruppo di minoranza	<p>Gruppo di persone in uno Stato che:</p> <ul style="list-style-type: none">a) risiedono nel territorio dello Stato in questione,b) mantengono legami antichi, solidi e duraturi con lo Stato in questione,c) presentano caratteristiche etniche, culturali, religiose o linguistiche specifiche,d) sono sufficientemente rappresentativi, sebbene numericamente inferiori al resto della popolazione dello Stato in questione o di una sua regione,e) sono animati dalla volontà di preservare insieme ciò che costituisce la loro comune identità, incluse la cultura, le tradizioni, la religione o la lingua; <p>(Articolo 1, Raccomandazione n. 1201 adottata dall'Assemblea parlamentare del Consiglio d'Europa alla 44a seduta nel 1993)</p>
Diritti delle minoranze	<p>I diritti delle minoranze sono i diritti personali di chi appartiene a minoranze etniche, religiose e/o linguistiche. Tali diritti personali si possono esercitare nella comunità con gli altri appartenenti alla minoranza, ma alcuni di questi diritti hanno valore solamente se applicati collettivamente. (Minority Rights Group International, 2012)</p>
Misure speciali	<p>Un ventaglio di strategie volto a migliorare le possibilità di occupazione, educazione e opportunità lavorative nei confronti di gruppi come le minoranze etniche o donne. In quest'ambito, il modo in cui vengono implementate le misure, il tipo di azione che richiedono, nonché le implicazioni più ampie che hanno per la nostra società si possono differenziare da un programma specifico all'altro. Il termine "misure speciali" include inoltre le misure che in alcuni paesi vengono descritte come "misure affermative", "azioni affermative" oppure "azioni positive". (Comitato delle Nazioni Unite sull'Eliminazione della Discriminazione Razziale, Raccomandazione generale n. 32: significato e portata delle misure speciali nella Convenzione internazionale sull'eliminazione di ogni forma di discriminazione razziale CERD/C/GC/32)</p>

Definizioni specifiche

Azione positiva	Sono “azioni positive” le misure volte alla rimozione degli ostacoli che di fatto impediscono la realizzazione di pari opportunità, che sono dirette a favorire l’occupazione femminile e realizzare l’uguaglianza sostanziale tra uomini e donne nel lavoro. (art.42 D.lgs. n. 198/2006 – Il Codice delle pari opportunità tra uomo e donna italiano)
Discriminazione multipla	Sono discriminazioni multiple quelle basate su più di un motivo, per esempio sesso e religione, età ed appartenenza etnica (Direzione Generale Occupazione, affari sociali e integrazione della Commissione Europea, 2009)
Esclusione sociale	E’ un processo multidimensionale di progressiva rottura sociale, che causa il distacco di gruppi e individui dalle relazioni sociali e dalle istituzioni, impedendo la piena partecipazione alle comuni e normativamente prescritte attività della società in cui vivono. Esclusione sociale significa, dal punto di vista normativo, povertà unita ad emarginazione sociale. (Legge n. 328, dell’8 novembre 2000 che ha istituito la Commissione di Indagine sull’Esclusione Sociale - CIES)
Molestia	Indica una serie di atteggiamenti tenuti da un individuo che affligge un'altra persona, perseguitandola e generandole stati di ansia e paura, che possono arrivare a comprometterne il normale svolgimento della quotidianità. Questo tipo di condotta è penalmente rilevante in molti ordinamenti; in quello italiano la fattispecie è rubricata come atto persecutorio. (Direttiva 2006/54/CE riguardante l'attuazione del principio delle pari opportunità e della parità di trattamento fra uomini e donne in materia di occupazione e impiego)
Pari Opportunità	La parità tra uomini e donne deve essere assicurata in tutti i campi, compreso in materia di occupazione, di lavoro e di retribuzione. Il principio della parità non osta al mantenimento o all’adozione di misure che prevedano vantaggi specifici a favore del sesso sottorappresentato (Articolo 23 della Carta dei Diritti Fondamentali dell’Unione europea)
Violenza di genere	Ogni atto di violenza fondato sul genere che comporti o possa comportare per la donna danno o sofferenza fisica, psicologica o sessuale, includendo la minaccia di questi atti, coercizione o privazioni arbitrarie della libertà, che avvengano nel corso della vita pubblica o privata...” (Nazioni Unite, 1993). Per UN Women, la violenza di genere è una delle più diffuse violazioni dei diritti umani. Spazia i confini di età, razza, cultura, ricchezza e geografia. Accade in casa, per strada, nelle scuole, a lavoro, in campi di lavoro, nei campi profughi, durante i conflitti e le crisi. Ha molte manifestazioni - dalle forme più universalmente diffuse di violenza domestica e sessuale, di pratiche dannose, abusi durante la gravidanza, i cosiddetti delitti d'onore e altri tipi di femminicidio. Uno studio del Segretario Generale delle Nazioni Unite del 2006 afferma che la violenza di genere è una “globale, sistemica, eradicata e strutturata ineguaglianza tra uomini e donne”. (United Nations, In-depth study on all forms of violence against women. Report of the Secretary-General, 2006)

2. PRINCIPI

I. Promozione delle pari opportunità tra uomini e donne in tutti i settori

La parità fra uomini e donne è un principio fondamentale del diritto comunitario, riconosciuto quale «compito» e «obiettivo» trasversale a tutte le politiche dell'Unione Europea, che ha l'obbligo di attivarsi per la sua concreta realizzazione.

II. Le azioni positive per donne e minoranze non discriminano il gruppo di maggioranza

Nel settore del lavoro, le azioni positive sono dirette a favorire l'occupazione femminile e a realizzare l'uguaglianza tra uomini e donne nelle condizioni di lavoro. E' in questo campo, infatti, che si registrano le maggiori discriminazioni legate al genere ed alla razza. Ogni ente pubblico e privato ha il dovere di adottare azioni positive al fine di favorire un maggiore equilibrio della presenza femminile nelle più diverse attività lavorative, anche grazie all'adozione di misure che prevedano vantaggi specifici a favore del sesso sottorappresentato.

III. Favorire l'integrazione valorizzando le diversità

In una società civile le comunità di maggioranza e di minoranza coesistono valorizzando le diverse culture di appartenenza attraverso un continuo dialogo costruttivo e non distruttivo. Confrontarsi con altre culture è simbolo di democrazia e di libertà, sia individuale che collettiva. Gli Stati dell'Unione europea adottano politiche di integrazione riconoscendo la diversità dei gruppi di minoranza e non annullandola nella cultura dei gruppi di maggioranza.

IV. Promozione di una cultura del rispetto della donna

La violenza contro le donne resta una delle piaghe sociali più difficili da affrontare e sradicare, anche alla luce del fatto che il 90% degli abusi avviene all'interno delle mura domestiche. E' necessario tenere sempre alta l'attenzione, lavorare culturalmente sulle giovani e giovanissime generazioni per il rispetto dell'essere umano e l'affermazione degli uguali diritti e nello stesso tempo combattere la violenza e le degenerazioni dei rapporti sociali e personali. Una cultura del rispetto della donna, promossa dalle istituzioni locali, scolastiche, governative, sarebbe il punto di partenza per eliminare i troppi atti discriminatori e di violenza che interessano le donne.

V. Il contrasto della discriminazione di genere richiede un approccio preventivo

Per combattere tutte le forme di discriminazione, comprese quelle legate al genere, è indispensabile attuare attente e mirate politiche di prevenzione primaria, a supporto del processo di maturazione culturale della comunità. Questo significa favorire azioni di informazione ed educazione ai diritti umani e altre iniziative strategiche, come l'attenzione alla rappresentatività e alla partecipazione di tutti i gruppi di interesse alla vita della società civile.

3. MODELLI DI GOVERNANCE E BUONE PRASSI

Centro regionale contro le discriminazioni della regione Emilia-Romagna	
Luogo	Italia
Organizzazione	Regione Emilia-Romagna
Periodo	Ha avuto il via con la firma di un protocollo d'intesa, siglato il 26 gennaio 2007
Descrizione	<p>Il Centro regionale, attraverso una rete di nodi e sportelli territoriali, interviene rispetto a 4 macro obiettivi che corrispondono ad altrettante funzioni:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Prevenzione per impedire la nascita e il formarsi di comportamenti discriminatori e per far sì che il principio di parità di trattamento diventi patrimonio educativo e culturale di ogni singolo individuo (es. campagne informative, incontri in ambito scolastico, attività di sensibilizzazione e confronto con gli enti locali, il mondo non-profit, le parti sociali); 2. Promozione e sostegno di progetti ed azioni positive, con diffusione delle migliori pratiche, volte ad eliminare alla base le situazioni di svantaggio, favorire la promozione di accordi e/o protocolli innovativi tra soggetti diversi caratterizzati da un reciproca responsabilizzazione su questa materia, e sviluppare studi, ricerche, corsi di formazione e scambi con altri Paesi appartenenti all'Unione Europea; 3. Rimozione delle condizioni di discriminazione, intesa sia come possibilità di ridurre o superare comportamenti discriminatori conseguenti ad atti e norme non univocamente interpretabili sia come possibilità di sanare una situazione caratterizzata da effetti pregiudizievoli già realizzatesi, tramite l'offerta di opportunità di sostegno, assistenza, orientamento e consulenza legale; 4. Monitoraggio e verifica attraverso un lavoro di costante osservazione del fenomeno nel territorio regionale, collaborando con i soggetti istituzionali e del mondo associativo che a vario titolo si occupano di tutela contro le discriminazioni indicate dall'art. 21 della "Carta dei diritti fondamentali dell'Unione Europea" (di sesso, di razza, di origine etnica o sociale, di caratteristiche genetiche, di lingua, religione, di età, handicap, tendenze sessuali, ecc). <p>Il modello di Centro regionale è basato su un modello di rete che valorizzi le tante risorse già presenti, spesso con un forte radicamento locale e soprattutto punto di riferimento per i cittadini.</p> <p>L'obiettivo è quello di:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mettere in rete le iniziative locali coordinandole e operando per favorire le sinergie tra di esse attraverso lo scambio di idee e soluzioni; • Valorizzare al massimo le competenze e le esperienze di ciascun Ente pubblico, del terzo settore e di altri soggetti che siano disponibili a partecipare a tale iniziativa.
Elementi replicabili	<ul style="list-style-type: none"> • Creazione di modello di rete comune tra tutti i soggetti locali coinvolti
Info e contatto	<p>Servizio Politiche per l'Accoglienza e l'Integrazione Sociale Viale Aldo Moro, 21 - 40127 Bologna Tel: + 39 051.5277495 - 7073 Fax: + 39 051.5277074 @: vbussadori@regione.emilia-romagna.it; asanfelici@regione.emilia-romagna.it</p>

Rete nazionale antiviolenza e numero di pubblica utilità 1522

Luogo	Italia
Organizzazione	Dipartimento per le pari opportunità della Presidenza del Consiglio dei Ministri (Italia)
Periodo	Dal 2006
Descrizione	<p>Il Dipartimento per le Pari Opportunità ha sviluppato un'ampia azione di sistema per l'emersione e il contrasto del fenomeno della violenza intra ed extra familiare contro le donne. Tra gli strumenti utilizzati, il numero verde 1522, nato e pensato come servizio pubblico nell'intento esclusivo di fornire ascolto e sostegno alle donne vittime di violenza, ha nel 2009 iniziato un'azione di sostegno anche nei confronti delle vittime di stalking.</p> <p>Il numero è attivo 24 ore su 24 per tutti i giorni dell'anno ed è accessibile dall'intero territorio nazionale gratuitamente, sia da rete fissa che mobile, con un'accoglienza disponibile nelle lingue italiano, inglese, francese, spagnolo, russo e arabo. Il servizio mediante l'approccio telefonico sostiene l'emersione della domanda di aiuto, consentendo un avvicinamento graduale ai servizi da parte delle vittime con l'assoluta garanzia dell'anonimato. Dal 2010, i casi di violenza che rivestono carattere di emergenza vengono accolti con una specifica procedura tecnico-operativa condivisa con le forze dell'ordine.</p> <p>Ponendosi alla base della metodologia del lavoro "di rete", il numero verde assume il ruolo di strumento tecnico operativo di supporto alla Rete Nazionale Antiviolenza. La Rete è pensata soprattutto per recepire e diffondere a livello nazionale le azioni realizzate dalle reti antiviolenza a livello locale, chiamate a contrastare il fenomeno della violenza di genere, garantendone, al contempo, i necessari raccordi tra le Amministrazioni Centrali competenti nel campo giudiziario, sociale, sanitario, della sicurezza e dell'ordine pubblico. I "nodi" della Rete Nazionale Antiviolenza sono gli Ambiti Territoriali di Rete. Si tratta di aree territoriali, Comuni, province o Regioni, con le quali il Dipartimento per le pari opportunità stipula un Protocollo d'intesa al fine di promuovere azioni di sensibilizzazione e contrasto alla violenza di genere, di promuovere la costituzione o il rafforzamento di reti locali atte a contrastare gli episodi di violenza di genere e stalking, di facilitare l'integrazione del servizio nazionale 1522 con le strutture socio-sanitarie presenti in ambito territoriale e, infine, di realizzare seminari tematici pubblici sul tema della violenza di genere.</p>
Elementi replicabili	<ul style="list-style-type: none"> • Garantire il servizio telefonico a livello locale attraverso un collegamento con le forze dell'ordine; • Sviluppare una rete qualificata e specializzata nel contrasto alla violenza contro le donne.
Info e contatto	<p>Dipartimento per le Pari opportunità Largo Chigi, 19 - Roma Tel. +39 06.67792491 Fax. +39 06.67792465 @: segreteria.po@governo.it; violenza.po@governo.it (www.pariopportunita.gov.it)</p>

Progetto RETE ADRIA – Rete Antiviolenza per le Donne, le Madri e le Immigrate nell’Adriatico

Luogo	Abruzzo , Marche e Emilia-Romagna - Italia
Organizzazioni	Comune di Roseto degli Abruzzi, in partenariato con i Comuni di San Salvo, Cervia, Porto San Giorgio, la Fondazione Maria Regina e l’Associazione Focolare Maria Regina Onlus, finanziato dal Dipartimento per le Pari Opportunità della Presidenza del Consiglio dei Ministri.
Periodo	2008-2010
Descrizione	<p>Il Progetto RETE ADRIA ha costruito una Rete Adriatica Intercomunale di servizi contro le violenze di genere, al fine di rafforzare l’azione di contrasto alla violenza nei Comuni adriatici.</p> <p>La Rete ADRIA è costruita su 4 Province e 3 Regioni della costa adriatica italiana, che hanno in comune diversi aspetti epidemiologici rispetto al fenomeno della violenza di genere: la spiccata vocazione turistica, la forte esposizione ai flussi migratori, gli incrementi dei casi di violenza nella stagione estiva (spesso in danno di turiste donne) e le violenze connesse alla prostituzione di donne e minorenni (con fenomeni locali di turismo sessuale).</p> <p>Il Progetto ha individuato e approfondito 4 focus tematici relativi alle diverse manifestazioni della violenza contro le donne nei Comuni adriatici:</p> <ul style="list-style-type: none"> • La protezione e la prevenzione dalla violenza nelle città adriatiche; • Violenza di genere e multiculturalità; • Violenza di genere in ambiente domestico; • Violenza e atti persecutori contro madri e bambine. <p>Per ciascun focus sono stati realizzati uno studio e una guida tematica diretta a fornire indicazioni specifiche e concrete su come prevenire e contrastare la violenza contro le donne, con riferimento sia ai comportamenti delle potenziali vittime che alle iniziative che gli Attori istituzionali locali dovrebbero porre in essere per evitare il verificarsi di futuri casi.</p> <p>La RETE ADRIA promuove anche la formazione e lo scambio tra operatori, diretti a rafforzare il coordinamento delle azioni tra i Comuni aderenti, attraverso iniziative di formazione e scambio sui diversi aspetti della violenza di genere.</p> <p>Infine, è stato preparato un catalogo dei servizi e delle buone prassi per la prevenzione e il contrasto della violenza di genere nelle città adriatiche: strumento di supporto agli operatori per migliorare metodologie e procedure di lavoro e sistematizzare le conoscenze delle risorse del territorio, al fine di stimolare un lavoro di rete, anche interregionale.</p>
Elementi replicabili	<ul style="list-style-type: none"> • Promuovere il lavoro di rete, mettendo in connessione strategie comuni; • Accrescere la conoscenza degli operatori locali; • Rilevare i servizi e le buone prassi del territorio.
Info e contatto	<p>Associazione Focolare Maria Regina ONLUS via Oberdan, 26 – 64020 Scerne di Pineto (TE) tel. +39 085.9462495 – Fax +39 085.9462496 @: centrostudi@ibambini.it (www.ibambini.it)</p> <p>Comune di Roseto degli Abruzzi Piazza della Repubblica 64026 Roseto degli Abruzzi (TE) Tel. +39 085.894531 Fax+39 085 89453670 @: info@roseto.org</p>

4. ATTORI EUROPEI ED ADRIATICI DI INTERESSE

Associazioni di immigrati e di minoranze etniche	
Tipologia	Associazioni
Attività ordinarie	La popolazione straniera presente sul territorio della Regione Abruzzo, comprese, quindi, le donne appartenenti a minoranze etniche e immigrate, trova supporto quotidiano nelle attività delle associazioni e nelle comunità formate da connazionali e/o altre persone straniere. Le attività delle associazioni sono assai varie e vanno dal supporto di prima accoglienza agli immigrati appena arrivati, all'informazione sulle procedure burocratiche da servire per regolarizzare la propria situazione, all'accompagnamento e all'orientamento ai servizi locale, alla realizzazione di attività culturali legate alla cultura di origine.
Ruolo nell'implementazione delle Linee guida	<ul style="list-style-type: none"> • Supportare lo Sportello anti-discriminazione aperto dalla Regione Abruzzo nell'intercettazione e nella trattazione di casi; • Far conoscere le attività dello Sportello tra i propri membri; • Collaborazione nella realizzazione delle iniziative informative.
Info e contatto	Regione Abruzzo Servizio "Politiche di promozione, integrazione e sicurezza sociale" Viale Bovio, 425 - 65100 Pescara Tel. +39 085.7672109

Servizi pubblici per gli immigrati	
Tipologia	Enti pubblici
Attività ordinarie	<p>Gli Enti pubblici offrono servizi di sostegno a immigrati e delle persone appartenenti alle cd. nuove minoranze. Alcuni esempio sono:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sportelli comunali per gli immigrati sono un importante punto di contatto e informazione per le persone straniere, sia per il disbrigo delle pratiche burocratiche che per l'orientamento ai diversi servizi disponibili sul territorio. • Centri Territoriali Permanenti, che offrono corsi di alfabetizzazione e di lingua italiana agli adulti stranieri; • Centri Polivalenti per gli immigrati, che riuniscono su base provinciale diverse attività di sostegno e culturali a favore della popolazione straniera; • Ambulatorio per gli Immigrati c/o le ASL: si tratta di un ambulatorio medico che garantisce la tutela della salute degli stranieri presenti sul territorio privi di assistenza sanitaria. L'accesso all'Ambulatorio è diretto e le prestazioni sono gratuite. <p>Proprio le ASL possono svolgere un ruolo di primaria importanza nel contrasto alla discriminazione e alla violenza di donne straniere, specie attraverso i Consultori familiari, che forniscono un'assistenza integrata di tipo medico, psico-sociale e legale. Una significativa sinergia è stata sviluppata proprio nell'ambito del Progetto SIMPLE, attraverso un Protocollo di collaborazione sottoscritto tra la Regione Abruzzo e la ASL di Pescara, la quale ha messo gratuitamente a disposizione i proprio locali presso il Consultorio di Pescara Sud per ospitare lo Sportello pilota contro la discriminazione e la violenza di genere.</p>
Ruolo nell'implementazione delle Linee guida	<ul style="list-style-type: none"> • Collaborazione nelle azioni di informazione e divulgazione dello Sportello e promozione delle Linee guida organizzative presso gli uffici competenti; • Sviluppo di azioni complementari con lo Sportello SIMPLE per un sostegno globale alle persone straniere in condizioni di svantaggio sociale.
Info e contatto	ASL Pescara - Consultorio familiare Pescara Sud Via Pesaro 50 - 65100 Pescara Tel. +39 085.4253903 @: consultoriopescarasud@ausl.pe.it

Consigliera di Parità nazionale	
Tipologia	Pubblico ufficiale a garanzia delle pari opportunità e non discriminazione tra uomini e donne in ambito lavorativo.
Attività ordinarie	<p>La Consigliera nazionale di parità è una figura istituita per la promozione ed il controllo dell'attuazione dei principi di uguaglianza di opportunità e non discriminazione per uomini e donne nel mondo del lavoro. Oltre al livello nazionale, la legge prevede che la/il Consigliera/e di parità sia istituita/o, nel ruolo di effettiva/o e supplente, anche a livello regionale e provinciale.</p> <p>Si occupa della trattazione dei casi di discriminazione di rilevanza nazionale, e della promozione di pari opportunità anche mediante la partecipazione a diversi organismi di rilevanza nazionale che si interessano di politiche attive del lavoro, di formazione e di conciliazione, al fine di individuare – in tali sedi - linee di intervento per la realizzazione e la diffusione del mainstreaming di genere.</p> <p>Coordina la Rete nazionale delle Consigliere e dei Consiglieri di parità, istituita al fine di rafforzare le funzioni di tutte le Consigliere di parità, di accrescere l'efficacia della loro azione, di consentire lo scambio di esperienze e buone prassi. Opera quale punto di riferimento e di raccordo degli Uffici regionali e provinciali per quanto riguarda l'informazione e la documentazione di aggiornamento legislativo e giurisprudenziale in tema di parità e pari opportunità. Offre consulenza e supporto sulle modalità di avvio delle istruttorie nei casi di presunta discriminazione, e raccoglie dati sull'attività svolta dalle Consigliere regionali e provinciali, con l'intento di favorire lo scambio e la diffusione di best practices.</p>
Ruolo nell'implementazione delle linee guida	<ul style="list-style-type: none"> • Promuovere l'attività dell'Agenzia; • Collaborare alla diffusione delle linee guida; • Supporto istituzionale.
Info e contatto	<p>Ufficio Consigliera Nazionale di Parità Ministero del Lavoro e delle Politiche Sociali via Fornovo, 8 - 00192 Roma (palazzina C - quarto piano) Tel. +39 06 46834031 @: consigliernazionaleparita@lavoro.gov.it</p> <p>Ufficio della Consigliera regionale di Parità Regione Abruzzo - Direzione Politiche Attive Del Lavoro, Formazione ed Istruzione, Politiche Sociali Piazza Unione 13 - 65127 Pescara Tel. +39 085.7672848 - Fax +39 085.7672850 @: consigliera.parita@regione.abruzzo.it</p>

UNAR - Ufficio Nazionale Antidiscriminazioni Razziali	
Tipologia	Ente pubblico
Attività ordinarie	<p>L'UNAR- Ufficio Nazionale Antidiscriminazioni Razziali è stato istituito con il decreto legislativo 9 luglio 2003, n. 215, in recepimento della direttiva comunitaria n. 2000/43 CE ed opera nell'ambito del Dipartimento per le Pari Opportunità della Presidenza del Consiglio dei Ministri.</p> <p>L'UNAR ha lo scopo di vigilare sul rispetto del principio di parità di trattamento tra le persone e di contribuire a rimuovere le discriminazioni fondate sulla razza e/o l'origine etnica. Nello specifico l'UNAR:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Assicura assistenza alle vittime che intraprendono la via giurisdizionale e/o amministrativa per tutelare i propri diritti lesi; • Conduce inchieste per verificare l'esistenza o meno di fenomeni discriminatori sul territorio nazionale; • Promuove studi, ricerche e corsi di formazione sul fenomeno oggetto di studio; • Divulga la conoscenza degli strumenti di tutela attraverso specifiche campagne di informazione rivolte al grande pubblico. • Inoltre, l'UNAR garantisce alle vittime la possibilità di segnalare la discriminazione subita attraverso un numero verde Antidiscriminazioni Razziali - 800 90 10 10 che provvede a: raccogliere segnalazioni, denunce e testimonianze su fatti, eventi, realtà, procedure ed azioni che pregiudicano, per motivi di razza o di origine etnica, la parità di trattamento tra le persone; offrire assistenza immediata alle vittime delle discriminazioni fornendo informazioni, orientamento e supporto psicologico.

Ruolo nell'implementazione delle Linee guida	<ul style="list-style-type: none"> • Fornire un supporto informativo e orientativo allo Sportello antidiscriminazione per la trattazione dei casi di discriminazione rilevati; • Condivisione del modello di servizio sviluppato, anche al fine di avvicinarlo allo schema proposto da UNAR per i centri regionali antidiscriminazione.
Info e contatto	UNAR Largo Chigi, 19 – 00187 Roma Tel. +39 06.67792267 Fax +39 06.67792272 @: unar@unar.it (www.unar.it)

EIGE – Istituto europeo per la parità di genere	
Tipologia	Agenzia europea
Attività ordinarie	<p>L'EIGE – Istituto europeo per la parità di genere, con sede a Vilnius (Lituania), è un'agenzia europea che coadiuva i governi e le istituzioni dell'UE (in particolare la Commissione) nella loro azione per promuovere la parità uomo-donna.</p> <p>L'Istituto si occupa di raccogliere e analizzare dati comparabili, sviluppare strumenti metodologici, in particolare per integrare l'uguaglianza di genere in tutte le politiche, facilitare lo scambio di buone pratiche e il dialogo tra i portatori di interesse, sensibilizzare l'opinione pubblica.</p> <p>Per contribuire all'attuazione della parità tra donne e uomini, l'Istituto europeo per l'Uguaglianza di genere (EIGE) ha reso disponibile on line sul suo sito web la più ampia e aggiornata raccolta di documenti europei e nazionali con dati, statistiche e altre informazioni riguardanti la violenza basata sul genere.</p>
Ruolo nell'implementazione delle linee guida	<ul style="list-style-type: none"> • Condivisione e diffusione del modello sperimentale di servizio proposto dal progetto SIMPLE.
Info e contatti	EIGE - Istituto europeo per l'uguaglianza di genere Švitrigailos 11M LT-03228 Vilnius, Lituania (www.eige.europa.eu)

ENAR – Rete Europea Contro il Razzismo

Tipologia	ONG
Attività ordinarie	<p>L'European Network Against Racism (ENAR) è una rete europea di ONG in tutti gli Stati membri dell'Unione europea e Islanda. L'ENAR combatte il razzismo, la discriminazione razziale, la xenofobia e l'intolleranza, e promuove l'uguaglianza di trattamento tra i cittadini dell'Unione europea e di paesi terzi.</p> <p>La missione dell'ENAR è quella di raggiungere la piena uguaglianza e la solidarietà, che consente a tutti i membri della società, qualunque sia il loro colore della pelle, etnia, sesso, genere, religione, disabilità, età o orientamento sessuale, la partecipazione e l'inclusione nella società.</p> <p>ENAR si basa sui principi fondamentali di:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Inclusione: riunire le organizzazioni di sostegno alle vittime del razzismo e della relativa intolleranza dei diritti umani, anti-razzisti e sostegno alle organizzazioni di migranti. • Pluralismo e diversità: riunire e sostenere una vasta gamma di organizzazioni, tra cui: organizzazioni di base, organizzazioni non governative, organizzazioni sociali, religiose organizzazioni, sindacali, delle minoranze etniche e degli immigrati. • Democrazia: assicurare che tutte le organizzazioni membri partecipano attivamente nel processo decisionale. • Qualità: organizzare il lavoro in modo professionale e la produzione di risultati e prodotti tangibili. • Efficienza: concentrandosi su un numero ben definito di attività e garantire che queste sono forniti in modo economicamente vantaggioso. • Flessibilità: rispondere adeguatamente alle nuove sfide e le nuove esigenze delle organizzazioni e dei vari gruppi e le comunità che essi rappresentano. • Trasparenza e responsabilità: garantire un buon governo e la comunicazione dei processi ai suoi principali interlocutori, ed alle istituzioni dell'Unione europea.
Ruolo nell'implementazione delle linee guida	<ul style="list-style-type: none"> • Offrire informazioni e risorse internet sulle minoranze e sulle discriminazioni multiple, modelli, statistiche, casi di studio e buone prassi. • Condivisione e diffusione del modello di servizio proposto dal progetto SIMPLE
Info e contatto	<p>The European Network Against Racism 60 Rue Gallait, 3rd Floor B-1030 Brussels Tel: + 32 (0)2 229 35 70 Fax: + 32 (0)2 229 35 75 @: info@enar-eu.org</p>

UNIFEM - United Nations Development Fund for Women

Tipologia	Agenzia delle Nazioni Unite
Attività ordinarie	<p>Nato nel 1976, il Fondo delle Nazioni Unite in favore delle donne fornisce assistenza finanziaria e tecnica a programmi e strategie mirati alla promozione dell'uguaglianza di genere e all'empowerment delle donne. L'UNIFEM concentra le sue attività in quattro aree di intervento: riduzione della povertà e dell'esclusione femminile, lotta alla violenza contro le donne; lotta alla HIV/AIDS, partecipazione politica femminile a governi democratici.</p>
Ruolo nell'implementazione delle linee guida	<ul style="list-style-type: none"> • Offrire informazioni e risorse internet, fornire modelli, casi studio buone prassi e dati statistici; • Condivisione e diffusione del modello di servizio proposto dal progetto SIMPLE
Info e contatti	<p>UN Women Brussels Liaison Office Rue Montoyer 14 1000 Brussels Tel: +32 (0)2 213 1444 Fax: +32 (0)2 213 1449 www.unbrussels.org/agencies/un-women.html www.unifem.org</p>

5. CASE STUDY: SPORTELLLO REGIONALE CONTRO LA DISCRIMINAZIONE E LA VIOLENZA DI GENERE VERSO LE DONNE DI COMUNITA' IMMIGRATE E DI MINORANZE ETNICHE

I diritti di uguaglianza, pari opportunità e integrità personale delle donne appartenenti a comunità immigrate e di minoranze etniche sono le direttrici dello Sportello, attraverso il quale la Regione Abruzzo dà il via a un sistema regionale di rilevamento, segnalazione e trattamento dei casi di discriminazioni e violenze di genere, in rete con i servizi locali, le forze dell'ordine e le principali realtà del Terzo Settore.

Obiettivi dello Sportello:

- 1) Avviare un sistema regionale di rilevamento, segnalazione e trattamento dei casi di discriminazioni e violenze di genere verso donne immigrate e appartenenti a comunità di minoranze etniche, in rete con i servizi locali competenti (Segretariato sociale e Servizio Sociale Professionale degli Enti di Ambito Sociale, Punto Unico di Accesso dei distretti sociosanitari territoriali, Consulitori, Ambulatori per immigrati, Osservatori Provinciali sull'Immigrazione, Forze dell'Ordine) e le esistenti realtà del Terzo Settore (Associazioni di immigrati, Centri di accoglienza, Associazioni ROM, Associazioni e organizzazioni per la promozione dei diritti e la tutela delle donne, Centri anti-violenza, etc.);
- 2) Migliorare le conoscenze dei cittadini italiani e stranieri sulle discriminazioni multiple e sulle violenze a cui sono esposte le donne immigrate e appartenenti a minoranze etniche, al fine di sensibilizzare la popolazione regionale sull'esistenza e l'attualità del fenomeno e su modelli di comportamento positivi e non discriminatori;
- 3) Rafforzare la capacità delle vittime, dei cittadini, degli enti locali, delle associazioni di immigrati e delle organizzazioni del Terzo Settore di individuare, denunciare e segnalare episodi di violenza e discriminazione di genere contro donne appartenenti alle comunità etniche, favorendone l'emersione su tutto il territorio regionale;
- 4) Contribuire al processo di integrazione delle comunità immigrate e di minoranze nella Regione, attraverso la promozione della cultura del rispetto della parità di genere e della non violenza contro donne e categorie vulnerabili.

Gli utenti dello Sportello:

Tutte le donne e le categorie particolarmente vulnerabili che si trovano spesso a vivere una discriminazione multipla legata alle problematiche di genere (subite sia all'interno che all'esterno delle proprie comunità) ed a quelle connesse all'appartenenza a comunità di minoranze.

Servizi che offre lo Sportello:

Servizio di ANTI-DISCRIMINAZIONE E VIOLENZA, attraverso la:

- RILEVAZIONE DEI CASI attraverso diverse fonti (informazione diretta, rassegna stampa e siti internet, testimonianza, etc.).
- GESTIONE DEI CASI dal punto di vista del profilo giuridico (con il supporto del consulente legale) e sociologico (con il supporto del mediatore linguistico culturale e dell'assistente sociale).
- TRATTAMENTO DEI CASI: è la fase in cui lo Sportello si adopera per la soluzione del caso, attraverso gli strumenti tecnico-professionali messi in campo dalle diverse figure professionali dell'équipe dello Sportello per:
 1. accompagnare e orientare la vittima nel suo percorso di tutela dei diritti lesi dal comportamento discriminatorio subito;
 2. promuovere azioni di conciliazione informale delle controversie;
 3. procedere alla segnalazione dei casi ai servizi e alle autorità competenti;
 4. attivare la rete dei servizi, nei casi di violenza.

Le possibili modalità di intervento degli operatori dello Sportello sono:

- Mediazione culturale e sociale;
- Conciliazione informale;
- Moral suasion;
- Orientamento legale (consulenza sulle azioni legali da intraprendere);
- Segnalazione e/o invio agli enti competenti.

SERVIZIO DI INFORMAZIONE E COMUNICAZIONE, attraverso:

1. L'attivazione della rete delle antenne locali per il rilevamento dei casi, che sarà aperta a tutti gli enti pubblici e privati competenti sul territorio regionale;
2. La mappatura dei casi di discriminazione e violenza di genere contro le donne immigrate e appartenenti a minoranze etniche;
3. Animazione territoriale per la sensibilizzazione: Bollettino periodico informativo (presentazione dei risultati della mappatura, di casi emblematici, di interviste, etc. Fonti: casistica sportello; casi emblematici; casi da media nazionali, regionali e locali; interviste; etc.); Incontri in loco con comunità immigrate e di minoranze; Altre iniziative di comunicazione sociale.

Organizzazione dello Sportello

L'Agenzia è aperta il lunedì ed il sabato dalle 8.00 alle 14.00 ed il mercoledì dalle 12.00 alle 19.30

L'Agenzia è situata presso il Consultorio familiare dell'Azienda sanitaria locale di Pescara SUD in Via Pesaro n.50. – tel. +39 085.4254499, dove è dotato di locali adeguati al rispetto della privacy degli utenti che si rivolgo all'agenzia.

L'indirizzo di posta elettronica dell'Agenzia è: antidiscriminazione@regione.abruzzo.it

Lo staff dello Sportello e compiti principali

Assistente sociale

-Collaborazione per l'organizzazione e lo start-up dello Sportello regionale per la non discriminazione e la protezione delle donne appartenenti alle comunità di minoranza;

-Attività di front-office dello Sportello: apertura al pubblico 3 volte a settimana; ricevimento utenti; registrazione casi e segnalazioni, supporto alla soluzione dei casi presentati; orientamento ai servizi competenti del territorio; informazione;

-Animazione territoriale con le associazioni locali, i mediatori culturali, gli enti pubblici e le organizzazioni del Terzo Settore impegnati nei servizi a favore delle donne vittime di discriminazione e violenza e a favore delle persone immigrate, per la promozione del servizio e la sensibilizzazione alle tematiche della protezione delle donne;

Mediatore linguistico-culturale

-Attività di front-office dello Sportello: supporto del lavoro del Responsabile dello Sportello (assistenza linguistico-culturale, registrazione casi e denunce; contributo alla soluzione dei casi presentati; orientamento ai servizi competenti del territorio; informazione); Visite in loco sul territorio regionale per: (i) raccogliere le segnalazioni da parte di persone, associazioni, etc.; (ii) approfondimento delle segnalazioni pervenute con contatti ed interviste alle parti coinvolte.

-Animazione territoriale con le associazioni locali, i mediatori culturali, gli enti pubblici e le organizzazioni del Terzo Settore impegnati nei servizi a favore delle donne vittime di discriminazione e violenza e a favore delle persone immigrate, per la promozione del servizio e la sensibilizzazione alle tematiche della protezione delle donne.

Consulente per questioni legali e amministrative

-Interventi di consulenza legale quando richiesto dallo staff dello Sportello, regionale per la non discriminazione e la protezione delle donne appartenenti alle comunità di minoranza;

-Assistenza per il rispetto delle norme sulla privacy e dei dati sensibili;

-Contatto con ordini professionali ed altre istituzioni nazionali, regionali e locali per intercettare i casi di discriminazione e formare una rete di intervento.

6. RACCOMANDAZIONI

Formare gli operatori istituzionali, e non, a rilevare i casi di discriminazione e violenza di genere sul territorio

Sarebbe necessario, al fine di poter aiutare un maggior numero di persone vittime di discriminazione e violenza di genere, sostenere l'attivazione di percorsi di formazione specifici sul tema, oggetto di studio, da rivolgere agli operatori dei servizi istituzionali (ASL, Comuni, Prefettura, Questura, forze dell'ordine, ecc.) e quelli dei servizi privati (cooperative sociali, associazioni di volontariato, ONG, ecc.);

Potenziare le politiche di integrazione sociale e culturale in favore delle persone appartenenti alle minoranze etnico culturali

Gli Enti Locali, in particolare i Comuni (Enti di Ambito Sociale), dovrebbero inserire, nei rispettivi Piani di Zona dei Servizi Sociali, specifici progetti di integrazione sociale e culturale in favore delle persone appartenenti ad etnie e culture altre;

Promuovere campagne di sensibilizzazione e di informazione sui comportamenti discriminatori e sulla violenza di genere

Le Istituzioni pubbliche e private dovrebbero attivare specifiche campagne informative sui comportamenti discriminatori e sulla violenza di genere al fine di sensibilizzare l'opinione pubblica su tali temi emergenti.

Azioni di supporto alla vittima

Rafforzare la capacità delle vittime al fine di denunciare episodi di violenza e discriminazione di genere e supportarle durante tutto il percorso che dovranno affrontare nella gestione del proprio caso.

Coinvolgimento degli attori sociali

Al fine di migliorare l'efficacia e l'efficienza degli interventi di protezione e tutela messi in campo dai servizi sociosanitari (Azienda Sanitaria Locale, Distretto Sanitario di Base) e socio assistenziali (Ambiti territoriali Sociali - EAS, Comune e Provincia), sarebbe necessario promuovere dei tavoli di lavoro con i responsabili di tali servizi con l'obiettivo di condividere le strategie migliori per favorire la rilevazione del fenomeno discriminatorio (modalità, frequenza, vittime, tipologia di discriminazioni rilevate, ecc.) e il suo trattamento in modo integrato su tutto il territorio regionale.

Monitoraggio costante dei casi di discriminazione

Il monitoraggio dei casi di discriminazioni porterebbe all'individuazione delle dinamiche comuni utilizzate nelle pratiche violente e discriminatorie e quindi alla risoluzione del caso in tempi più brevi. La creazione di un data base agevolerebbe il consulente legale nello studio dei casi e nell'individuazione dell'ente preposto a risolverlo.

Fare della prevenzione il punto di partenza di ogni politica antidiscriminatoria

Ogni società civile ha il dovere di fare tutto il possibile affinché ci siano sempre meno vittime di violenza e discriminazione che nella maggior parte dei casi interessa il genere femminile e la differenza di etnia. Adottare misure di prevenzione adeguate ad informare i cittadini delle conseguenze a cui vanno incontro le vittime porterebbe ad un aumento della denunce e segnalazioni degli episodi di violenza e discriminazione.

7. RIFERIMENTI BIBLIOGRAFICI

- Ballestrero, *Le azioni positive fra uguaglianza e diritto diseguale*, in 'Nuove leggi civili commentate', 1994
- De Simone, *Dalle discriminazioni di genere alle discriminazioni doppie o sovrapposte*, in Dir. lav. rel., ind., 2003
- De Simone, *L'uguaglianza giuridica fra uomini e donne nella comunità europea*, in Dir. lav., 1985, I, 382 ss.
- De Simone, *La nozione di discriminazione diretta e indiretta*, in Commentario sistematico al decreto legislativo 23 maggio 2000
- De Simone, *Dai principi alle regole. Eguaglianza e divieti di discriminazione nella disciplina dei rapporti di lavoro*, Torino Giappichelli 2001
- Direzione Generale Occupazione, Affari Sociali e Inclusione della Commissione Europea, *The fight against discrimination and the promotion of equality*, 2008
- Direzione Generale Occupazione, Affari Sociali e Inclusione della Commissione Europea, *Violence against women and the role of gender equality, social inclusion and health strategies*, 2010
- Direzione Generale Occupazione, Affari Sociali e Inclusione della Commissione Europea, *Ethnic minority and Roma women in Europe: A case for gender equality?*, 2008
- Di Paolo, M., *Il divieto di discriminazione*, in Lavoro e diritti, 10 luglio 2009
- Eurostat, *Combattere la povertà e l'inclusione sociale- un ritratto statistico dell'unione europea nel 2010*, 2010
- Eurostat, *Combating poverty and social exclusion – A statistical portrait of the European Union 2010*, Eurostat, 2010
- Fagan C., Urwin, P., Melling, K. , *Gender inequalities in the risks of poverty and social exclusion for disadvantaged groups in 30 European countries*, Direzione Generale Occupazione, Affari Sociali e Inclusione della Commissione Europea, 2006
- Minority Rights Group International, *State of the World's Minorities and Indigenous People*, 2011.
- Murtas, *Le pari opportunità e il mainstreaming di genere nelle azioni rivolte alle strutture e ai sistemi cofinanziati dal FSE*, 2009
- Salomon, M, *Economic, Social and Cultural Rights: A Guide for Minorities and Indigenous Peoples*, Minority Rights Group International, 2005
- Smuraglia, *Le discriminazioni di genere sul lavoro: dall'Europa all'Italia*, Ediesse, Roma 2005
- Triodos Facet, *Examination and Evaluation of Good Practices in the Promotion of Ethnic Minority Entrepreneurs*, Directorate General Enterprise and Industry of the European Commission, 2008
- Unar, *Linee Guida per la rete nazionale antidiscriminazioni per la costituzione e il funzionamento di centri/osservatori territoriali e antenne anti-discriminazione*, 2011.
- UNESCO, *guidelines on Intercultural Education*, 2006

Strumenti giuridici:

- Consiglio d'Europa, *Carta europea delle lingue regionali o minoritarie*, 1992
- Direttiva 2000/43/CE del Consiglio del 29 giugno 2000, che attua il *Principio della parità di trattamento fra persone indipendentemente dalla razza e dall'origine etnica*.
- Direttiva 2006/54/CE riguardante *l'Attuazione del principio delle pari opportunità e della parità di trattamento fra uomini e donne in materia di occupazione e impiego*
- Nazioni Unite, Dichiarazione universale dei diritti umani, 1948
- Nazioni Unite, Convenzione internazionale su Convenzione internazionale sull'eliminazione di ogni forma di discriminazione razziale, 1965
- Nazioni Unite, Convenzione Internazionale sui Diritti Civili e Politici 1966
- Nazioni Unite, Convenzione internazionale sui diritti economici, sociali e culturali, 1966
- Nazioni Unite, Dichiarazione sui diritti delle persone appartenenti alle minoranze nazionali o etniche, religiose e linguistiche, 1992
- Parlamento Italiano, Codice delle pari opportunità tra uomo e donna, 2005
- Statuto delle Nazioni Unite, 1945
- Trattato di Maastricht, 1992

MANJINE I SPOLNA DISKRIMINACIJA U DRŽAVAMA JADRANA:
UPUT ZA SLUŽBE KOJE SE BRINU O PREVENCIJI
I BORBI PROTIV MNOGOSTRUKKE DISKRIMINACIJE

Ove Smjernice provode se u okviru projekta SIMPLE (*Strengthening the Identity of Minority People Leads to Equality*), inovativna inicijativa suradnje institucija i izgradnje kapaciteta koja obuhvaća pet Država Jadrana, usmjerena na promicanje društvene kohezije područja kroz jačanje kulturalnih identiteta i valorizacije različitih povjesnih zajednica manjina ili novije naseljenih na Jadranu.

Partneri projekta SIMPLE razvili su zajedničke strategije i pristupe koji će se primjeniti na jadranskoj oblasti za promicanje jednakosti i nediskriminacije kao temeljne vrijednosti mirnog zajedničkog života građana, bez diskriminacije na temelju etničke pripadnosti. Projekat se suočava sa pet važnih problema koji sprječavaju učinkovitu provedbu prava i temeljnih principa socijalne pravednosti prema povjesnim i novim manjinama:

- I. Jezik kao prepreka potpunoj pristupačnosti službama, čak i na područjima gdje je dvojezičnost (ili višejezičnost) službeno priznata;
- II. Visok rizik siromaštva među manjinama, zbog otežanog pristupa tržištu rada, diskriminaciji kod radnih uvjeta i podzastupljenosti;
- III. Alarmantan broj djece pripadnika manjinskih zajednica, koja su ostala izvan školskog sustava;
- IV. Nezadovoljavajući načini prikazivanja raznih problematika koje se odnose na manjine od starane medija;
- V. Velika opasnost mnogostruke diskriminacije, gdje predrasude i rodno uvjetovano nasilje nad pripadnicima manjina se kombinuje s nepovoljnim tretmanima na temelju etničke pripadnosti ili vjeroispovjesti.

Projekat ima kao cilj poboljšanje uvjeta života pripadnika manjina, utjecajući na ključne čimbenike, koji su danas elementi slabosti, kroz razvoj smjernica i preporuka upućenim tijelima javne vlasti, udrugama nacionalnih manjina, ONG (NVO nevladinim udrugama) i drugih nacionalnih i lokalnih lica Jadranske Regije, a čija je svrha organizacija ciljanih usluga koje se bave teškoćama s kojima se suočavaju na lokalnoj razini manjine.

Smjernice su dio kolekcije od šest tematskih dokumenata, pripremljenih i objavljenih od strane Partnera projekta SIMPLE, biti će korištene kao radni instrumenti koji će promicati Stalni Jadranski Opservatorij za manjinske zajednice, koji je aktiviran u okviru projekta. Na taj način Opservatorij, sa modelima o upravljanju testiranim u nacionalnim pilot projektima, transnacionalnim preporukama, instrumentima i indikatorima za sociološka istraživanja, bit će strateško mjesto za praćenje i nadzor stvarnih uvjeta manjina te promicati moguća rešenja upravljanja kod specifičnih problema.

Smjernice su prevedene na šest jezika (engleski, hrvatski, albanski, talijanski, srpski i slovenski) kako bih se omogućilo razumijevanje i praktično korištenje od strane svih lica zemalja koje sudjeluju u projektu.

Kompletna kolekcija Smjernica sadrži sljedeće dokumente:

- Manjine i jezične raznolikosti u Državama Jadrana: Smjernice za promicanje pristupačnosti višejezičnim uslugama;
- Manjine i lokalni razvoj u Državama Jadrana: Smjernice za valorizaciju plurikulturalizma kao resurs za tržište rada;
- Manjine i lokalni razvoj u Državama Jadrana: Povelja za upravljanje i valorizaciju raznolikosti u poduzećima;
- Manjine i obrazovani sustav u Državama Jadrana: Smjernice za promicanje interkulturalnih pristupa u obrazovanim sustavima;
- Manjine i medije u Državama Jadrana: Smjernice za promicanje odbora pravedne i točne informacije;
- Manjine i spolna diskriminacija u Državama Jadrana: Smjernice za prevenciju, prijavljivanje i borbu protiv mnogostruke diskriminacije i rodno uvjetovanog nasilja.

Ovi dokumenti mogu se zatražiti od nacionalnih partnera odgovornih za projekat SIMPLE. Informacije i kontakti se nalaze na web stranici projekta: www.simpleproject.eu.

1. DEFINICIJE

Opće definicije	
Diskriminacija	<p>Izravna diskriminacija postoji kada se ima nepovoljan postupak prema jednoj osobi zbog rasnog ili etničkog podrijetla nego prema drugoj, koja jeste ili je bila ili bi mogla biti stavljena u usporedivoj situaciji.</p> <p>Neizravna diskriminacija nastaje kada neutralna norma, kriterij ili praksa mogu dovesti osobe određenog rasnog ili etničkog podrijetla u posebno nepovoljan položaj u odnosu na druge osobe, osim ako su takva norma, takav kriterij i takva praksa objektivno opravdani od strane zakona i ako su upotrebljena sredstva za postizanje tog cilja prikladna i nužna.</p> <p>(Direktiva Vijeća 200/43/EU od 29 lipnja 2000, o promjeni načela ravnopravnosti osoba bez obzira na rasno ili etničko podrijetlo)</p>
Manjinska zajednica	<p>Skupina ljudi u jednoj Državi koji:</p> <ul style="list-style-type: none">a) borave na području dotične Države,b) održavaju dugotrajnu, čvrstu i trajnu vezu s Državom u pitanju,c) Pokazuju specifične etničke, kulturalne, vjerske ili jezične karakteristike,d) dovoljno su zastupani premda su u manjini u odnosu na ostatak populacije te Države ili bilo koje njene regije,e) motivirani brigom zajedničkog očuvanja onoga što konstituira njihov zajednički identitet, uključujući njihovu kulturu, njihove tradicije, njihove vjere ili njihov jezik; <p>(Članak 1, Preporuka br. 1201 koju je Parlamentarna skupština Vijeća Europe usvojila na svojoj 44. sjednici održanoj 1993. godine)</p>
Prava manjina	<p>Prava nacionalnih manjina su osobna prava onih koji pripadaju etničkim, vjerskim i/ili jezičnim manjinama. Ta osobna prava mogu se koristiti u zajednici s drugim pripadnicima manjina ali neki od tih prava imaju vrijednost samo kada se primjenju kolektivno. (Prava Nacionalnih Manjina Group International, 2012)</p>
Posebne mjere	<p>Niz strategija usmjerenih na poboljšanje mogućnosti zapošljavanja, obrazovanja i mogućnosti zapošljavanja u odnosu na zajednice manjina i žena. U tom kontekstu, način na koji se mjere provode, vrsta akcije koja je potrebna, te i šire implikacije koje imaju za naše društvo, mogu se razlikovati od jednog specifičnog programa do drugog. Izraz „posebne mjere“ također uključuje mjere koje su u nekim zemljama opisane kao „afirmativne mjere“, „afirmativne akcije“ ili „pozitivne akcije“. (Odbor Ujedinjenih Nacija o Ukidanju Rasne Diskriminacije, opća Preporuka br. 32 : značenje i opseg posebnih mjera U Međunarodnoj Konvenciji za ukidanje svih oblika rasne diskriminacije CERD/C/GC/32)</p>

Posebni pojmovi

Pozitivna akcija	„Pozitivne akcije“ su mjere čiji je cilj uklanjanje prepreka koje sprečavaju ostvarenje jednakih mogućnosti, koje su namjenjene za poticanje zapošljavanja žena i postizanje potpune jednakosti između muškaraca i žena na radnom mjestu. (Članak 42 Zakonski Dekret br. 198/2006 – Talijanski Kodex o jednakim mogućnostima između muškarca i žene)
Mnogostruka diskriminacija	Mnogostruke diskriminacije su one koje se temelje na više od jednog razloga, npr. Spol i vjera, dob i etnička pripadnost. (Opća Uprava za Zapošljavanje, socijalna pitanja i uključivanje Europske Komisije, 2009. godine)
Društvena isključenost	Je višedimenzionalni proces progresivnog društvenog nereda, što uzrokuje razdvajanje zajednica i pojedinaca iz društvenih odnosa i institucija sprječavajući puno sudjelovanje u zajedničkim aktivnostima i normativno propisanim u društvu u kojem žive. Društvena isključenost znači, gledajući sa ustavnopravnog aspekta, siromaštvo u kombinaciji sa društvenim isključenjem. (Zakon br. 328, s kojim je 8 studenog 2000 godine osnovano Povjerenstvo o Društvenom Isključenju – CIES)
Uznemiravanje	Označava skup stavova koje posjeduju pojedinci a koji utječu na drugu osobu, progoneći je i stvarajući joj stanja tjeskobe i straha, koji bi mogli utjecati na normalni tijek svakodnevnog života. Ova vrsta ponašanja podliježe kaznama u mnogim nadležnostima; u talijanskoj nadležnosti ovakav slučaj je klasificiran kao proganjanje. (Direktiva 2006/54/EU o provedbi načela jednakih mogućnosti i jednakog postupanja prema muškarcima i ženama o pitanjima zapošljavanja i obavljanja zanimanja)
Jednake mogućnosti	Jednakost između muškaraca i žena mora biti obezbijeđena u svim oblastima, uključujući zapošljavanje, rad i plaću. Načelo ravnopravnosti ne sprječava zadržavanje ili usvajanje mjera koje predviđaju određene prednosti u korist podzastupljenog spola (Članak 23. Povelje o Temeljnim Pravima Europske Unije)
Rodno uvjetovano nasilje	„Bilo koji oblik nasilja koji rezultira ili je vjerojatno da će rezultirati fizičkom, seksualnom ili psihološkom povredom ili patnjom žena, a uključuje i same prijetnje takvim činom, prisilu ili deprivaciju slobode, a događa se u privatnom i javnom prostoru...“ (Ujedinjene Nacije, 1993). Za UN Žene (UN Women), rodno uvjetovano nasilje jedan je od najraširenijih oblika kršenja ljudskih prava. Prelazi granice starosti, rase, kulture, bogatstva i zemljopisa. Dešava se u domu, na ulici, u školi, na radnom mjestu, na poljoprivrednim poljima, u izbjegličkim kampovima, tokom sukoba i kriza. Ima puno pojavnih oblika – od univerzalno najčešćih oblika porodičnog i spolnog nasilja, do štetnih praksi, zlostavljanja tokom trudnoće, takozvanih ubojstava zbog časti i drugih vrsta femicida. Izučavanje glavnog Tajnika Ujedinjenih Nacija iz 2006. godine tvrdi da je rodno uvjetovano nasilje “globalna, sustavna, iskorjenjena i struktuirana nejednakost između muškaraca i žena“. (Ujedinjene Nacije, Temeljita analiza svih oblika nasilja nad ženama. Izvještaj Glavnog Tajnika, 2006. godina)

2. NAČELA

I. Promicanje jednakih mogućnosti između muškaraca i žena u svim sektorima

Jednakost između muškarca i žena je osnovno načelo prava Zajednice, priznata kao „zadatak“ i „cilj“ svim politikama Europske Zajednice, koja ima dužnost da se aktivira za njenu konkretnu realizaciju.

II. Pozitivne akcije za žene i manjine ne diskriminiraju većinske zajednice

U području rada, pozitivne akcije su usmjerene na poticanje zapošljavanja žena i postizanje jednakosti između muškaraca i žena u radnim uvjetima. Upravo u tom području postoji velika diskriminacija vezana za spol i rasu. Svaka državna ili privatna ustanova dužna je da poduzme pozitivne akcije da bi se došlo do što veće uravnotežene prisusnosti žena u svim djelatnostima na tržištu rada, također zahvaljujući usvajanju mjera koje predviđaju određene prednosti u korist podzastupljenog spola.

III. Promicanje integracije kroz valorizaciju različitosti

U civiliziranom društvu zajednice većina i manjina koegzistiraju zahvaljujući valorizaciji različitih kultura kojima pripadaju kroz kontinuirani dijalog i ne destruktivan. Suočavanje s drugim kulturama je simbol demokratije i slobode, pojedinačne ili kolektivne. Zemlje članice Europske Unije usvajaju integracijske politike priznavajući raznolikost manjinskih zajednica samim tim što ih neće ukinuti u kulturi većinskih zajednica.

IV. Promicanje poštovanja žene

Nasilje nad ženama i dalje je jedna društvena rana s kojom se je teško suočiti i koju je teško iskorijeniti, posebno obzirom na činjenicu da se 90% zlostavljanja događa unutar doma. Vrlo je važno obratiti veliku pažnju na obrazovanje mladih i vrlo mladih generacija po pitanju poštovanja ljudskog bića i afirmaciju jednakih prava, a istodobno borbu protiv nasilja i pogoršanih društvenih i osobnih odnosa. Promicanje kulture poštovanja žena, od strane lokalnih institucija, škola, i državnih institucija, biti će polazna točka za uklanjanje većine diskriminacijskih stavova i nasilja koja pogađaju žene.

V. Izbjegavanje spolne diskriminacije zahtjeva preventivan pristup

U borbi protiv svih oblika diskriminacije, uključujući i onu vezanu za spol, neophodno je provesti pažljive i usmjerene politike primarne prevencije kako bi se potpomogao proces kulturalnog sazrijevanja društvene zajednice. To znači promicanje informativne kampanje i edukacije o ljudskim pravima i drugih strateških inicijativa kao što su pozornost na zastupljenost i sudjelovanje svih zajednica o kojima se radi u životu civilnog društva.

3. MODELI UPRAVLJANJA I DOBRE PRAKSE

Regionalni Centar protiv diskriminacije Emilie Romagne	
Mjesto	Italija
Organizacija	Emilie Romagne
Period	Započeo je svoj rad poslije potpisa Protokola o saglasnosti potpisanog 26 siječnja 2007
Opis	<p>Regionalni Centar kroz poslovnu mrežu lokalnih poslovanica, interveniše usporedbi s č etiri makro cilja koji se podudaraju sa isto tolikim funkcijama::</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Prevencija kako bi se spriječio nastanak i formiranje diskriminacijskog ponašanja tako da bi se osiguralo da načelo jednakog postupanja postane nasljeđe za obrazovanje i kulturu svakog pojedinca (npr. Informativne kampanje, susreti u š kolama, aktivnost pri senzibilizaciji i suočavanje s lokalnim tijelima, organizacije neprofit, socijalne strane); 2. Promicanje i potpora projekata i pozitivnih akcija, sa širenjem najboljih praksi, usmjereni ka uklanjanju svih š tetnih situacija, poticanje promidžbe sporazuma i/ili inovativnih inicijativa između različitih lica, koja karakterizira uzajamna odgovornost po ovom pitanju, te razviti izučavanje, istraživanje, obuku i razmjene s drugim Zemljama Europske Unije; 3. Uklanjanje svih osnova diskriminacije, shvaćena i kao mogućnost da se smanji ili prevlada diskriminatorno ponašanje koje je uslijedilo zakonima i propisima ne protumačenih jednoznačeno i kao priliku za sanaciju jednog stanja karakteriziranog š tetnim efektima već realiziranim, putem ponude mogućnosti za podršku, pomoć, usmjeravanje i pravno obavještenje; 4. Nadzor i provjera kroz stalno promatranje ove pojave u regiji, u saradnji sa institucionalnim tijelima i asocijacijama koje se na različite načine bave zaštitom od diskriminacije, navedeno u članku 21. „Povelja o temeljnim pravima Europske Unije“ (po spolu, etničkom i socijalnom podrijetlu, genetskim osobinama, jeziku, vjeri, dobi, invaliditetu, spolnoj orijentaciji, itd.). <p>Model Regijalnog Centra temelji se na modelu mreže koja poboljšava mnoge već postojuće resurse, često sa snažnim lokalnim korijenima a poviš svega kao oslanac građanima.</p> <p>Cilj je da se:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pokrenu lokalne inicijative i da se usklađuju sa radom promicanja sinergije između njih kroz razmjenu ideja i rešenja; • Maksimalno valorizuju vještine i iskustvo svakog javnog Tijela, trećeg sektora i drugih osoba koji su voljni sudjelovati u ovoj inicijativi.
Elementi koji se mogu kopirati	<ul style="list-style-type: none"> • Stvaranje zajedničkog mrežnog modela između svih uključenih lokalnih aktera.
Informacije i kontakti	<p>Usluga Politike za Prijem i Socijalnu Integraciju Viale Aldo Moro, 21 - 40127 Bologna, Italija Tel: + 39 051.5277495-7073 Fax: + 39 051.5277074 @: vbussadori@regione.emilia-romagna.it; asanfelici@regione.emilia-romagna.it</p>

Nacionalna mreža protiv nasilja i SOS telefon 1522

Mjesto	Italija
Organizacija	Odjel za jednake mogućnosti Predsjedništva Vijeća Ministara (Italija)
Period	Od 2006
Opis	<p>Odjel za jednake mogućnosti je razvio sustav za djelovanje u nastanku i suzbijanju pojava nasilja nad ženama unutar i izvan obitelji. Među instrumentima koji se koriste, tu je besplatni broj, 1522, nastao i zamišljen u 2009 kao javni servis, kako bi osiguralo ekskluzivno slušanje i podršku ženama žrtvama nasilja, također je započeo operaciju u potpori žrtvama uhođenja.</p> <p>Broj je dostupan 24 sata dnevno tijekom cijele godine, dostupan je besplatno na cijelom državnom teritoriju, i sa fiksnih i mobilnih telefona, prijem je dostupan na talijanskom, engleskom, francuskom, španskom, ruskom i arapskom jeziku. Usluga putem telefonskog pristupa podržava nastanak potpore podnijetog zahtjeva, čime se dopušta postepeni pristup uslugama od strane žrtvih s apsolutnom garancijom da će ostati anonimni. Od 2010, slučajevi nasilja koji su uvrstani u hitne slučajeve dočekani su s održanim tehničko-operativnim zahvatom u saradnji s organima reda.</p> <p>Budući da je osnov radne „mreže“ besplatni broj, on preuzima ulogu tehničkog i operativnog instrumenta za potporu Nacionalne Mreže Protiv Nasilja. Mreža je posebno osmišljena za uključenje i širenje na državnoj razini mjera koje provde mreže na lokalnoj razini u borbi protiv nasilja, poziva na suzbijanje pojave rodno uvjetovanog nasilja, osiguravajući u isto vrijeme, potrebne veze između središnji tijela vlasti u pravnoj oblasti, socijalnoj, zdravstvenoj sigurnosti i javnog reda. "Čvorovi" Nacionalne Mreže Protiv Nasilja su Teritorijalne Oblasti Mreže. Radi se o teritorijalnim oblastima, Općine, županije i Regije, s kojima je Odjel za jednake mogućnosti potpisao Sporazum o suradnji kojem je cilj promicanje svijesti i borbe protiv rodno uvjetovanog nasilja, promicanje uspostavljanja ili jačanja u borbi protiv rodno uvjetovanog nasilja i uhođenja, olakšavanje integracije nacionalne službe 1522 sa socio-sanitarnim strukturama prisutnim na području, tako da bi se konačno realizovali javni seminari rodno uvjetovanog nasilja.</p>
Elementi koji se mogu kopirati	<ul style="list-style-type: none"> • Osigurati telefonsku službu na lokalnoj razini kroz vezu sa nadležnim organima; • Razviti jednu kvalificiranu i specializiranu mrežu u borbi protiv nasilja nad ženama.
Informacije i kontakti	<p>Odjel za Jednake Mogućnosti Largo Chigi, 19 - Roma, Italija Tel. +39 06.67792491 Fax. +39 06.67792465 @: segreteria.po@governo.it; violenza.po@governo.it (www.pariopportunita.gov.it)</p>

Projekat (MREŽA ADRIA) RETE ADRIA – Mreža za Žene Protiv Nasilja, Majke i iseljenice na Jadranu

Mjesto	Abruzzo , Marche e Emilia-Romagna – Italija
Organizacije	Općina Grada Roseto degli Abruzzi, u partnerstvu s općinama San Salv-a, Cervie, Porta San Giorgia, Fondacija Maria Regina i Zadruga Focolare Maria Regina Onlus, financiran od strane Odjela za Jednake Mogućnosti Predsjedništva Vijeća Ministara.
Period	2008-2010
Opis	<p>Projekat (MREŽA ADRIA) RETE ADRIA izgradio je jednu Jadransku Mrežu usluga između Općina protiv rodno uvjetovanog nasilja, čiji je cilj ojačanje akcije suzbijanja nasilja u Općinama Jadrana.</p> <p>Mreža ADRIA sastavljena je od 4 Županije i 3 Regije talijanske jadranske obale, koje dijele različite aspekte zaraze u odnosu na pojave rodno uvjetovanog nasilja: istaknutu naklonost turizmu, jaku espoziciju migracijskom toku, povećavanje slučajeva nasilja u ljetnom periodu (često u odnosu na turiste ženskog spola) i nasilja povezanog s prostitucijom žena i maloljetnika (s lokalnim pojavama seksualnog turizma).</p> <p>Projekat je raspoznao i temeljno proučio četiri fokus teme koje se odnose na različite manifestacije nasilja nad ženama u Općinama Jadrana:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Odbrana i prevencija nasilja u jadranskim gradovima; • Rodno uvjetovano nasilje multikulturalitet • Rodno uvjetovano nasilje u domaćim ambijentima; • Nasilje progoniteljski postupci protiv žena i djevojčica. <p>Za svaki fokus izrađani su studiji i smjernice po temi koji pružaju određene smjerove i konkretne kako spriječiti e suzbiti nasilje protiv žena, s obzirom i na ponašanja mogućih žrtava i na inicijative koje institucionalni lokalni Tužioc i trebali bi staviti u praksu da bi izbjegli dešavanje budućih slučajeva.</p> <p>La MREŽA ADRIA promiče edukaciju i razmjenu između operatora, usjereni ojačavanju i koordinaciju akcija između Općina pristalica, kroz inicijative edukacije i razmjene o različitim oblicima rodno uvjetovanog nasilja.</p> <p>I na kraju, pripremljen je katalog usluga i sobri praksi za prevenciju i suzbijanje rodno uvjetovanog nasilja u jadranskim gradovima: instrument za podršku operatorima za poboljšanje metodologije i radne procedure i sistematizacija poznavanja teritorijalnih resursa, sa ciljem da stimulira suradnju u mreži, takođe međuregionalne.</p>
Elementi koji se mogu kopirati	<ul style="list-style-type: none"> • Promicanje mrežnog rada, postavljajući u vezu zajedničke strategije; • Povećavanje znanja lokalnih operatora; • Istaknuti usluge i dobre prakse teritorija.
Informacije i kontakti	<p>Associazione Focolare Maria Regina Onlus (Zadruga Focolare Maria Regina Onlus) via Oberdan, 26 - 64020 Scerne di Pineto (TE), Italija tel. +39 085.9462495 - telefax +39 085.9462496 @: centrostudi@ibambini.it (www.ibambini.it)</p> <p>Comune di Roseto degli Abruzzi (Općina Grada Roseto degli Abruzzi) Piazza della Repubblica 64026 Roseto degli Abruzzi (TE), Italija +39 085.894531 - +39 085.89453670 @: info@roseto.org</p>

4. EUROPSKA I JADRANSKA LICA OD KORISTI

Zadruga imigranata i etničkih manjina	
Tip	Zadruga
Redovne aktivnosti	Inozemni narod koji je prisutan na teritoriju Regije Abruzzo, uključujući, dakle žene koje pripadaju etničkim manjinama i doseljenice, nalazi svakodnevnu podršku u radu asocijacija i u zajednicama koje se sačinjavaju od zemljaka i/ili drugih stranaca. Aktivnosti asocijacija su vrlo različite i polaze od podrške kod prvog primanja imigranata koji su tek došli, do informisanja o birokratskim procedurama koje trebaju slijediti da bi regulirali svoju situaciju, do praćenja i orjentisanja na lokalne usluge, do realizacije kulturalnih aktivnosti vegani za kulturu podrijetla.
Bitna uloga u operacionalizaciji Smjernica	<ul style="list-style-type: none"> • Podržavati Šalter protiv diskriminacije otvoren od Regije Abruzzo za presretanje i razlaganje slučajeva; • Predstaviti aktivnosti Šaltera svojim članovima; • Suradivanje kod realizacije informativnih inicijativa.
Informacije i kontakti	Regija Abruzzo Usluga "Mjere za promicanje integracije i socijalnu sigurnost" Viale Bovio, 425 65100 Pescara - Italija Tel. +39 085.7672109

Javne usluge za imigrante	
Tip	Javna lica
Redovne aktivnosti	<p>Javna lica nude usluge podrške imigrantima i osobama koje pripadaju takozvanim novim manjinama. Pojedini primjeri su:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Općinski Šalteri za imigrante su jedna vrlo važna točka kontakta i informacije za strance, i za obradu birokratski poslova i za orijentisanje različitim uslugama dostupnim na teritoriju. • Teritorijalni Permanentni Centri, koji nude kurseve pismenosti i talijanskog jezika za starije strance; • Polivalentni Centri za imigrante, koji skupljaju na ž upanijskoj razini različite aktivnosti za podršku i kulturaklne aktivnosti u korist stranog naroda; • Ambulanta za imigrante pri ASL-u: radi se o ljekarskoj ambulanti koja garantuje zdravstvenu zaštitu imigranata prisutnih na teritoriji bez medicinske skrbi. Pristup klinici je direktan i liječničke usluge su besplatne. <p>Baš ALS (Lokalna zdravstvena ustanova) može igrati glavnu ulogu u suzbijanju diskriminacije i nasilja nad strankinjama, pogotovu kroz porodična Savjetovaništa, koja nude integriranu ljekarsku njegu, psiho-socijalnu i pravnu. Jedna vrlo važna sinergija se je razvila baš u okviru Projekta SIMPLE, kroz Protokol suradnje potpisan od strane Regije Abruzzo i ASL-a Peskare, koja je dala besplatno svoje prostore pri Savjetovaništu Južne Peskare da bi se smjestio pilot Šalter protiv diskriminacije i rodno uvjetovanog nasilja.</p>
Bitna uloga u operacionalizaciji Smjernica	<ul style="list-style-type: none"> • Suradnja u akcijama informisanja i razotkrivanje Šaltera za promicanje Smjernica pri kompetentnim uredima; • Razvijanje dopunskih akcija sa Šalterom SIMPLE za cjelokupnu podršku strancima u stanjima koja im socijano štete.
Informacije i kontakti	ASL (lokalna zdravstvena ustanova) – Obiteljsko Savjetovanište, Pescara Sud Pesaro 50 - 65100 Pescara, Italija Tel. +39 085.4253903 @: consultoriopescarasud@ausl.pe.it

Savjetnica za Državnu jednakost

Tip	Državni službenik koji garantuje jednakost i ne dozvoljava diskriminaciju između muškog i ženskog spola na radnom mjestu
Redovne aktivnosti	<p>Državna savjetnica za jednakost je postavljena da garantuje i unaprijedi načelo jednakosti između muškaraca i žena na radnom mjestu. Zakon predviđa da osim na Državnoj razini Savjetovanište za jednakost bude aktivno i na regionalnoj i općinskoj razini. Ona razmatra slučajeve diskriminacije koji su značajni na državnoj razini i bori se za jednakost putem organizacija kao što su politike na radnom mjestu koje služe da formiraju, obrazuju i unapređuju radnu snagu, a putem njih može da se uopšteno proširi dominantna misao.</p> <p>Usklađuje mrežu Savjetnika o jednakosti na državnoj razini i na taj način ojačava efikasnost i funkcionalnost zakona o jednakosti, zatim omogućava razmjenu informacija i iskustava. Zahvaljujući organizaciji o jednakosti koja usmjerava ljude na ustanove gdje mogu da se dobiju informacije i dokumenti o zakonima za jednakost. Zatim savjetuje kako treba da se postupa i kako treba da se napravi prijava u slučaju navodne diskriminacije. Ova mreža prikuplja podatke o aktivnostima koje je izvršilo regionalno i općinsko Savjetovanište kako bi dalje širila i razmjenjivala iskustva o najboljim dobijenim rezultatima.</p>
Uloga u operacionalizaciji smjernica	<ul style="list-style-type: none"> • Unaprđenje aktivnosti Agencije; • Žiri saradnju radi proširenja smjernica; • Institucionalna podrška
Informacije i kontakti	<p>Ured Savjetovaništa za Jednakost na Državnoj Razini Ministarstvo rada i Društvene politike Ulica Fornovo, 8 - 00192 Rim, Italija (zgrada C – četvrti sprat) Tel. +39 06.46834031 @: consiglieranazionaleparita@lavoro.gov.it</p> <p>Ured regionalnog savjetovaništa za jednakost Regija Abruzzo – Direkcija - Politika o radu, Kvalifikovanje i obrazovanje, Društvena politika Piazza Unione 13 - 65127 Pescara, Italija Tel. +39 085.7672848 - Fax +39 085.7672850 @: consigliera.parita@regione.abruzzo.it</p>

UNAR – Državno odeljenje protiv diskriminacije rasa

Tip	Javna ustanova.
Redovne aktivnosti	<p>UNAR- Državno odeljenje protiv diskriminacije rasa je osnovano u zakonskom Dekretu 9. srpanja 2003. godine, br. 215, usvajanjem direktive Europske zajednice br. 2000/43 EU a koja radi u okviru Uprave za jednakost u Predsjedništvu Vlade . Osnovna uloga UNAR-a je da nadgleda primjenu zakona za jednakost koji bi ukinuo diskriminaciju rasa ili etnija. Detaljniji podaci o UNAR-u:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Garantuje pomoć žrtvama koje odluče da sudskim putem zaštite ugrožena osobna prava; • Vršiti istraživanje kako bi se provjerilo da li postoje epizode diskriminacije na državnoj razini; • Unapređuje istraživanja, proučavanja, i organizuje obuku po temi koja je predmet istraživanja; • Izvještava o instrumentima za zaštitu prava putem posebnih informativnih kampanja usmjerenu na široku javnost; • Osim toga, UNAR garantuje žrtvama mogućnost da prijave pretrpljenu diskriminaciju preko besplatnog telefona protiv diskriminacije rasa (800 90 10 10) koji poduzima sljedeće: prikuplja prijave i svjedočenja o slučajevima koji su se desili zbog etničke razlike ili rase , zatim zbog ne jednakosti; daje podršku žrtvama diskriminacije kroz informaciju, orijentaciju i psihološku podršku.
Uloga u operacionalizaciji smjernica	<ul style="list-style-type: none"> • Pruža informativnu podršku i upute za borbu protiv diskriminacije za rješavanje identificirani slučajeva diskriminacije • Zajedničko korištenje razvijenih modela, kako bi se približili shemi koju je predložio UNAR za regionalne centre protiv diskriminacije.
Informacije i kontakti	<p>UNAR Largo Chigi, 19 – 00187 Rim, Italija Tel. +39 06.67792267 Fax +39 06.67792272 @: unar@unar.it (www.unari.it)</p>

EIGE – Europski institut za jednakost spolova

Tipologija	Europska agencija
Redovne aktivnosti	<p>EIGE – Europski institut za jednakost spola, sa sjedištem u Vilnius (Lituanija). To je Agencija koja pomaže Vladama i Institucijama Europske Unije (pogotovu Europskoj Komisiji) poviši svega kada se govori o sticanju jednakosti između muškog i ženskog spola.</p> <p>Institut prikuplja i obrađuje podatke, razvija metodologiju primjenjivanja jednakosti spola u svim poljima politike, zatim olakšava razmjenu iskustava i omogućava dijalog svih ljudi a pogotovu onih u čijem je interesu, zatim služi da pokrene javno mišljenje .</p> <p>Da bi ostvarili jednakost između muškog i ženskog spola Europski Institut za jednakost spola (EIGE) je postavio na Internetu sajt sa svim prikupljenim dokumentima iz Europe i iz država sa statistikama i podacima vezanim za nasilja protiv drugog spola.</p>
Uloga u operacionalizaciji smjernica	<ul style="list-style-type: none"> • Razmjenjivanje mišljenja i širenje eksperimentalnog modela o uslugama koje pruža projekat SIMPLE
Informacije i kontakti	<p>EIGE - Europski institut za jednakost spola Švitrigailos 11M LT-03228 Vilnius - Lituania (www.eige.europa.eu)</p>

ENAR – Europska mreža protiv rasizma

Tipologija	ONG
Redovne aktivnosti	<p>Europska mreža protiv rasizma (ENAR) je jedna europska mreža nevladinih udruga (ONG) u svim zemljama Europske Unije i na Islandu. ENAR se bori protiv rasizma, diskriminacije, protiv ksenofobije i ne tolerancije, zatim širi jednakost među građanima Europske Unije i drugih zemalja.</p> <p>Cilj ENAR-a je da postigne potpunu jednakost i solidarnost koja omogućava svim pripadnicima društva da u potpunosti učestvuju bez obzira na njihovo državljanstvo, uzrast, handicap, boju kože, etničku pripadnost ili spol i seksualnu naklonost.</p> <p>Osnovna načela ENAR-a su:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uključenje: ujedinjenje svih organizacija koje podržavaju žrtve rasizma ili eventuale ne tolerancije ljudskih prava, antirasisti i podržavanje emigracijskih organizacija. • Pluralizam i jednakost: ujedinjuje i podržava razne organizacije kao što su: osnovne organizacije, ne vladine organizacije, društvene organizacije, vjerske organizacije, sindikalne etničkih manjina izbjeglica. • Demokracija: obezbjeđuje svim članovima organizacije aktivno učešće u odlučnom procesu. • Kvalitet: profesionalna organizacija posla i proizvodnja rezultata i očividnih dokaza. • Efikasnost: usmjeriti se na jedan definisani broj aktivnosti za koje će da garantuje ekonomsku povoljnost. • Fleksibilnost: sukladno odgovoriti svim izazovima i potrebama organizacija i raznih grupa i udruženja koje predstavlja.. • Odgovornost i providnost: garantovati dobro upravljanje i komunikaciju o procesima svojim ključnim sagovornicima i institucijama Europske Zajednice.
Uloga u operacionalizaciji smjernica	<ul style="list-style-type: none"> • Pružiti informacije i resurse uz pomoć interneta o manjinama i mnogostrukim diskriminacijama, modele, statistiku i studije o slučajevima i najbolju praksu • Deljenje i širenje modela o uslugama koje pruža projekat SIMPLE
Informacije i kontakti	<p>The European Network Against Racism (Europska mreža protiv rasizma) 60 Rue Gallait, 3rd Floor B-1030 Brussels Tel: + 32 (0)2 229 35 70 Fax: + 32 (0)2 229 35 75 @: info@enar-eu.org</p>

UNIFEM - United Nations Development Fund for Women (Razvojni fond Ujedinjenih Nacija za Žene)

Tip	Agencija Ujedinjenih Nacija
Redovne aktivnosti	<p>Razvojni fond Ujedinjenih Nacija za žene ostvaren je 1976. godine, pruža stručnu i finansijsku pomoć svim projektima i strateškim rešenjima koji promiču jednakost između muškog i ženskog spola učvršćenje žena. UNIFEM koncentriše svoju aktivnost na četiri glavne oblasti, a to su: smanjenje siromaštva i izuzimanje žena, bori se protiv maltretiranja žena, bori se protiv bolesti HIV/SIDA, bori se za učestvovanje žena u politici u demokratskim državama.</p>
Uloga u operacionalizaciji smjernica	<ul style="list-style-type: none"> • Pružiti informacije i resurse interneta, modela, statistike i proučavanja slučajeva • Deljenje i širenje modela o uslugama koje pruža projekat SIMPLE
Informacije i kontakti	<p>UN Women Brussels Liaison Office Rue Montoyer 14 1000 Brussels - Belgio Tel: +32 (0)2 213 1444 Fax: +32 (0)2 213 1449 www.unbrussels.org/agencies/un-women.html www.unifem.org</p>

5. PROUČAVANJE SLUČAJEVA: REGIONALNI ŠALTER PROTIV DISKRIMINACIJE I RODNO UVJETOVANOG NASILJA PREMA ŽENAMA IZBJEGLIČKIH ZAJEDNICA

Prava jednakosti, jednakih mogućnosti i osobne integracije žena koje pripadaju zajednici izbjeglica i etničkih manjinama rukovodijoci su Šaltera preko kojeg Regija Abruzzo omogućava zahvaljujući regionalnom sistemu prikupljanje podataka, obradu slučajeva diskriminacije i rodno uvjetovanog nasilja opunomoćuje prikupljanje i obrađivanje podataka preko interneta i sprovodi Zakon i usluge na lokalnom području u slučajevima diskriminacije i općeg maltretiranja .

Ciljevi šaltera:

- 1) Pokretanje jednog regionalnog sistema koji će da otkrije i da obradi slučajeve diskriminacije i nasilja prema ženama koje su izbjeglice ili koje pripadaju zajednici etničkih manjina. Na tome će raditi nadležne lokalne službe kao što su: Socijalni segreterijat, Profesionalna socijalna služba, Jedinствeno susretno mjesto za pristup socijalnom i zdravstvenom okrugu (savijetovalište, ambulanta za izbjeglice, Županijski Opservatorij za imigracije, sprovedivači zakona) i Treći Sektor (udruženje izbjeglica, prijemni centar, udruženje Roma, organizacije i udruženja za promociju i zaštitu prava žena, centri protiv nasilja itd.);
- 2) Upoznati i podstaći savijest Talijana i stranaca o situacijama o mnogostrukom nasilju kojem su izložene žene koje su izbjeglice i koje pripadaju etničkoj manjini. Šalter posotji da bi osvijestio ljude na području i podstakao na nediskriminaciju i na pozitivno ponašanje prema manjinama.
- 3) Pružaju mogućnost žrtvama, građanima, ustanovama, udruženjima izbjeglica i organizacijama Trećeg Sektora da prijave i tuže slučajeve nasilja i diskriminacije na osnovu spola protiv žena koje pripadaju etničkim manjinama, i da prošire podršku na cijelom županijskom području.
- 4) Podržati proces integracije izbjeglica i etničkih manjina na području regiona putem širenja kulture i poštovanja, jednoakosti spola i ne nasilja protiv žena i drugih ranjivih kategorija.

Korisnici šaltera:

Sve žene i ranjive kategorije mogu da se obrate šalteru u slučaju da trpe mnogostruku zbog spola ili zato što pripadaju zajednicama manjina (čak i ako se nasilje vrši unutar zajednice) .

Usluge koje pruža šalter

PROTIV-DISKRIMINACIJE I NASILJA:

- OTKRIVANJE SLUČAJEVA putem različitih izvora (direktna informacija, pregled š tampe i interneta, svjedočenja itd.).
- UPRAVLJANJE PREDMETIMA sa pravnog pogleda (uz pomoć pravnika) i socijalnog (uz pomoć prevodioca i socijalnog radnika)
- OBRAĐIVANJE SLUČAJEVA: to je jedna faza u kojoj Šalter traži rešenje za određeni slučaj putem tehničko-profesionalnih instrumenata koje imaju na raspolaganju.

1. prate i orijentišu žrtvu koja je pretrpjela diskriminaciju radi zaštite prava tokom cijelog procesa ;

2. radi na informalnom pomirenju sporova;

3. prijavljuje slučajeve diskriminacije nadležnim organima;

4. uključuje cijelu mrežu usluga u slučaju nasilja

Moguće je da Šalter interveniše na sljedeći način :

- Društvena i kulturna medijacija;
- Informalno pomirenje;
- Moralno uvijerenje ;
- Zakonsko usmerenje (putem svih pravnih mogućnosti);
- obavještava ili šalje dalje nadležnim upravama .

PRUŽA USLUGU INFORMACIJE I KOMUNIKACIJE putem:

1. Uključuje cjelokupnu mrežu prijemnika na lokalnom području koja je na raspolaganju svim javnim i privatnim odgovarajućim sektorima ;

2. Prikazivanje slučajeva diskriminacije i nasilja protiv žena koje su izbjeglice ili pripadnici etničkih manjina;

3. Budi senzibilizaciju na području: Izdaje periodični informativni bilten preko kog opisuje rezultate koje je postigla organizacija. Izvori su : kazistika šaltera; amblemski slučajevi, intervjui, itd. Sastanci u mjesnim zajednicama manjina i izbjeglica; I ostale inicijatve za javno i društveno informisanje.

Organizacija Šaltera

Šalter je otvoren od ponedjeljka do subote od 8.00 do 14.00 sati, a srijedom radi od 12.00 do 19.30 sati.

Šalter se nalazi u savijetovalištu zdravstvene službe na području Pescara SUD u ulici Pesaro br.50. – tel. +39 085. 4254499. Šalter je uređen tako da garantuje privacy svih onih koji se obrate agenciji.

E-mail Agencije je: antidiscriminazione@regione.abruzzo.it

Osoblje šaltera i osnovna zaduženja

Socijalni radnik

-Međusobna saradnja u organizaciji zbog start-up-a Šaltera protiv diskriminacije i zbog zaštite žena koje pripadaju manjinskim zajednicama;

-Aktivnost front-office-a Šaltera : otvoren je strankama tri puta nedeljno ; prijem, upisivanje slučajeva, traženje rešenja za prijavljene slučajeve; usmjeravanje nadležnim organima na području; informiše

-Poduhvat raznih organizacija na području, medijatora kulture, javnih ustanova i organizacija trećeg sektora koji se zauzimaju u zaštiti žena žrtava nasilja i diskriminacije pogotovu izbjeglica, i podstiče društvo na sensibilizaciju i zaštitu žena:

Jezički i kulturni posrednik

-Aktivnost Šaltera: podrška odgovornog lica Šaltera (podrška jezičko-kulturna, upisivanje slučajeva i prijava; traži rešenje za prijavljene slučajeve; usmjerava na nadležne organe na području; daje informacije); Posijete mjesnim zajednicama na lokalnom području, prikuplja izvještaje drugih ljudi, udruženja itd. Detaljno obrađuje izvještaje i vrši razgovore sa umešanim stranama .

-Na području se aktivišu lokalna udruženja, mediatori za kulturu, javne ustanove i organizacije iz Trećeg Sektora koji su zaduženi za usluge namijenjene izbjeglicama i ženama koje su žrtve nasilja i diskriminacije, i za unaprđenje usluga i buđenja savijesti o pitanjima za zaštitu žena.

Savjetnici za pravna i administrativna pitanja

-Daju Pravne savijete kada je to zatraženo od osoblja Šaltera na području protiv diskriminacije i radi zaštite žena koje pripadaju zajednicama manjina;

-Podržava i pomaže da se zaštiti privacy i osetljivi podaci

-Održava kontakt sa ostalim nadležnim organima na državnom, regionalnom i pokrajinskom području zbog otkrivanja slučajeva diskriminacije i osnivanja jedne mreže za intervenciju.

6. PREPORUKE

Obrazovanje institucionalnog osoblja koji bi otkrivali slučajeve diskriminacije i nasilja na drugi spol na području

Da bi se pomoglo što većem broju ljudi, koji su žrtve nasilja i diskriminacije spola neophodno je da se da podrška organizacijama koje specijalno obrazuju osoblje institucionalnih ustanova kao što su (Zdravstvena stanica, Općine, Okruge, SUP, Policija itd.) i privatnim organizacijama kao što su (socijalna udruženja, dobrovoljna udruženja, ONG itd;

Podržavanje politike za društvenu i kulturnu integraciju ljudi koji pripadaju etničkim i kulturnim manjinama

Područijske ustanove poput Općine (socijalno odeljenje) moraju da stanciraju finansije koje će omogućiti realizaciju projekta za društvenu i kulturnu integraciju ljudi koji su druge etnije i kulture;

Širenje propagande i informacija o ponašanju nasilnika i diskriminatora spola

Javne i privatne institucije treba da pokrenu informativnu specifičnu propagandu o ponašanju diskriminatora spola i nasilnika kako bi se narod osvijestio i obratio pažnju na postojanje takvih situacija.

Davanje podrške žrtvama

Ohrabriti žrtve da prijave podneto nasilje i diskriminaciju i da daju potpunu podršku tokom cijelog obrađivanja postupka.

Uključivanje socijalnih radnika

Neophodno je da se drže sijednice, za razmatranje pitanja i strategija kojim će se otkrivati fenomeni diskriminacije i kako treba da se postupi na cijelom području, da bi se poboljšala efikasnost i zaštitila intervencija koju vrši socijalna služba (lokalna zdravstvena stanica, socijalno odeljenje) i društvene ustanove (teritorijske društvene ustanove - Općina, Okrug).

Neprestano praćenje slučajeva diskriminacije

Praćenje slučaja u svojoj dinamici nasilja ili diskriminacije može da omogući pronalazak rešenja u što kraćem periodu. Postavljanje jedne database olakšala bi Pravniku da prati slučaj i da pronade odgovarajući organ koji će da reši slučaj.

“Sprečiti” mora da bude polazna točka svake vrste politike protiv diskriminacije

Svako civilizovano društvo mora da učini sve moguće da s ukloni razlika u rasi i diskriminacij i nasilje koje je uglavnom usmijereno na ženski spol. Neophodno je da se preduzmu sve mijere koji bi spriječile takvo ponašanje. Neophodno je da se informiše javnost o posljedicama koje imaju žrtve i da tako podstakne ljude da prijave epizode nasilja i diskriminacije

7. BIBLIOGRAFIJA

- Ballestrero 1994, iz eseja "Novi društveni zakoni", *Pozitivne aktivnosti između jednakosti i prava nejednakosti*
- De Simone 2003, *O polnoj diskriminaciji i o duploj o preklapajućoj diskriminaciji*, iz zakonika o Radnom pravu
- De Simone, *Zakonska ravnopravnost između muškog i ženskog roda u Evropskoj Uniji*, iz zakonika o Radnom pravu 1985, I, 382 ss.
- De Simone, *Pojam direktne ili indirektne diskriminacije*, Detaljni komentar u Zakonskom Dekreću iz 23. maja 2000
- De Simone, *Principi Prava – Jednakost i zabrana diskriminacije na radnom mestu*; Torino Giappichelli 2001
- Generalni direktorat za zapošljavanje, Socijalna pitanja i uključivanje Evropske komisije, *The fight against discrimination and the promotion of equality*, 2008
- Generalni direktorat za zapošljavanje, Socijalna pitanja i uključivanje Evropske komisije, *Violence against women and the role of gender equality, social inclusion and health strategies*, 2010
- Generalni direktorat za zapošljavanje, Socijalna pitanja i uključivanje Evropske komisije, *Ethnic minority and Roma women in Europe: A case for gender equality?*, 2008
- Di Paolo, M., *Zabrana diskriminacije*, u zakoniku o Radu i Pravima, 10. juli 2009
- Eurostat, *Borba protiv siromaštva i društveno isključenje*, iz *Statističkog okvira Evropske Unije 2010*, 2010
- Eurostat, *Combating poverty and social exclusion – A statistical portrait of the European Union 2010*, Eurostat, 2010
- Fagan C., Urwin, P., Melling, K., *Gender inequalities in the risks of poverty and social exclusion for disadvantaged groups in 30 European countries*, Generalni direktorat za zapošljavanje, Socijalna pitanja i uključivanje Evropske komisije, 2006
- Minority Rights Group International, *State of the World's Minorities and Indigenous People*, 2011.
- Murtas, *Jednake mogućnosti i konvencija o polu u aktivnostima u strukturama i sistemima koji su sufinansirani od FSE*, 2009
- Salomon, M., *Economic, Social and Cultural Rights: A Guide for Minorities and Indigenous Peoples*, Minority Rights Group International, 2005
- Smuraglia, *Polna diskriminacija na radnom mestu: iz Evrope do Italije*, Ediesse, Roma 2005
- Triodos Facet, *Examination and Evaluation of Good Practices in the Promotion of Ethnic Minority Entrepreneurs*, Directorate General Enterprise and Industry of the European Commission, 2008
- Unar, *Vodeće tačke na nacionalnom području protiv diskriminacije i izgradnja funkcionalne mreže protiv diskriminacije*, 2011.
- UNESCO, *guidelines on Intercultural Education*, 2006

Pravni instrumenti:

- Savet Evrope 1992 je izglasio Kartu o regionalnim i manjinskim jezicima
- Direktiva Veća 2000/43/CE iz 29. juna 2000, izdaje priručnik o ravnopravnosti i o ljudskim pravima bez obzira koje su rase ili etnije
- Direktiva 2006/54/CE o Primeni principa o ravnopravnosti pola na radnom mestu
- Ujedinjene Nacije 1948, *Univerzalna deklaracija o ljudskim pravima za zaštitu ljudskih prava*
- Ujedinjene Nacije 1965, *Međunarodna konvencija o ukidanju svih oblika rasne diskriminacije*
- Ujedinjene Nacije 1966, *Međunarodna konvencija o Društvenim i Političkim pravima*
- Ujedinjene Nacije 1966, *Međunarodni pakt o ekonomskim, građanskim i kulturnim pravima*
- Ujedinjene Nacije 1992, *Deklaracija o pravima pripadnika nacionalnih, etničkih, verskih i jezičkih manjina*
- Italijanski Parlament, *Pravilnik ravnopravnosti između muškog i ženskog roda*, 2005
- Statut Ujedinjenih Nacija, 1945
- Sporazum iz Maastricht-a, 1992

MINORITETET DHE DISKRIMINIMI GJINOR NË SHTETET E ADRIATIKUT:
UDHËZIME PËR SHËRBIMET E PARANDALIMIT DHE
LUFTËS NDAJ DISKRIMINIMIT TË SHUMËFISHTË

Udhëzimet e mëposhtme janë realizuar në kuadër të projektit SIMPLE (Strengthening the Identity of Minority People Leads to Equality), një bashkëpunim institucional inovativ dhe një formim i kapacitetit (*capacity building*), i cili përfshin 5 shtete të Adriatikut. Ky projekt synon nxitjen e kohezionit social të këtyre vendeve nëpërmjet përfundimit të identiteve kulturore dhe vlerësimit të diversitetit të komuniteteve minoritare historike ose atyre të vendosura më vonë në shtetet e Adriatikut.

Partnerët e projektit SIMPLE kanë zhvilluar strategji dhe trajtime të përbashkëta për ti aplikuar në zonen e adriatikut për të promovuar kulturen e barazise dhe të mos-diskriminimit, si vlera thelbësore të një bashkjetese paqësore të qytetarëve, pa asnjë diskriminim të bazuar në përkatësinë etnike. Projekti përballon 5 probleme të rëndësishme që pengojnë realizimin efektiv të të drejtave dhe të principeve thelbësore të barazisë shoqërore ndaj minorancave historike dhe atyre të reja:

- I. Gjuha si pengesë në përfshirjen e plotë ndaj shërbimeve, edhe në zonat ku dygjuhësia (ose shumëgjuhësia) është e njohur zyrtarisht;
- II. Rreziku shumë i lartë i varfërisë së minorancave, për shkak të vështirësisë së futjes në botën e punës, të diskriminimit në kushtet e punës dhe për shkak të përfaqësimit të ulët;
- III. Numri shqetësues i fëmijeve, pjestarë të grupeve minoritare, që qëndrojnë jashtë sistemit shkollor;
- IV. Metodatat e pakënaqshme të parashtrimit të çështjeve minoritare nga mediat;
- V. Rreziku i lartë i diskriminimit të shumëfishtë, në të cilin paragjykimet dhe dhunës gjinore kundër minorancave u shtohen dhe trajtimet jo të favorshme mbi bazën etnike ose fetare.

Projekti SIMPLE synon të përmirësojë kushtet e jetës së personave që u përkasin minorancave, duke ndikuar në faktorët kyç - që sot janë elemente dobësie - nëpërmjet përpunimit të linjave udhëzuese dhe këshillimit direkt tek autoritetet publike, tek shoqatat minoritare, ONG-të dhe tek pjestarët e tjerë kombëtar dhe lokal të Rajoneve të Adriatikut, të finalizuara në organizimin e shërbimeve të synuara, të cilat duhet të merren me dëmet me të cilat përballen minorancat në nivel lokal.

Linjat udhëzuese bëjnë pjesë në një përmbledhje prej 6 dokumentash tematikë, të përgatitura e të publikuara nga partnerët e projektit SIMPLE, që do të jenë mjetet e punës së Vëzhguesit Adriatik të Përhershëm (*Osservatorio Adriatico Permanente*) për minorancat etnike, i cili do të jetë i aktivizuar në kuadër të projektit. Në këtë mënyrë, Vëzhguesi Adriatik i Përhershëm, me modelet e qeverisjes të testuara në projektet pilotë kombëtar, sugjerimet transkombëtare dhe mjetet e indikatorit të predispozuar për kerkimet sociologjike, do të jetë vendi strategjik për të ndjekur e monitoruar kushtet reale të minorancave në shtetet pjesëmarrëse dhe mbi promovimin e zgjidhjeve të mundshme për çështje specifike të qeverisjes.

Linjat udhëzuese janë përkthye në 6 gjuhë (anglisht, kroatëshe, shqip, italisht, malazezëshe, sllovenisht) për të lejuar kuptimin dhe përdorimin konkret nga ana e të gjithë Shteteve pjesëmarrëse në projekt.

Përmbledhja complete e Linjave Udhëzuese përmban dokumentat e mëposhtme:

- Minorancat dhe larmia gjuhësore në Shtetet e Adriatikut: Linjat udhëzuese për favorizimin e përfshirjes në shërbimet shumëgjuhësore;
- Minorancat dhe zhvillimi lokal në Shtetet e Adriatikut: Linjat udhëzuese për të vlerësuar multikulturalizmin si burim për tregun e punës;
- Minorancat dhe zhvillimi lokal në Shtetet e Adriatikut: Karta për menaxhimin dhe promovimin e diversitetit në kompanitë apo ndërmarrjet;
- Minorancat dhe sistemi edukativ në Shtetet e Adriatikut: Linjat udhëzuese për promovimin e afrimeve ndërkulturore në sistemet edukative;
- Minorancat dhe mediat në Shtetet e Adriatikut: Linjat udhëzuese për të promovuar shërbimet informative të sakta dhe të drejta;
- Minorancat dhe diskriminimi gjinor në Shtetet e Adriatikut: Linjat udhëzuese për parandalimin, raportimin dhe luftimin e diskriminimit të shumëfishtë dhe dhunën me bazë gjinore.

Këto dokumenta mund ti kërkohen partnerëve kombëtar përgjegjës të projektit SIMPLE. Informacionet dhe kontaktet gjenden në adresën e internetit të projektit: www.simpleproject.eu

1. PËRKUFIZIME

Përkufizime të përgjithshme	
Diskriminim	<p>Diskriminimi i drejtpërdrejtë ekziston kur, për shkak të prejardhjes raciale apo etnike, një person trajtohet në mënyrë më të pafavorshme seç trajtohet apo mund të trajtohej një tjetër në një situatë të ngjashme.</p> <p>Diskriminimi indirekt lind kur një dispozitë, një kriter apo një praktikë, që në aparençë është neutrale, mund të vendosë persona të një race, apo me origjinë etnike të caktuar, në një pozicion disavantazhi në krahasim me personat e tjerë, përveç nëse kjo dispozitë, kriter apo praktikë, justifikohet objektivisht nga një synim i ligjshëm dhe mjetet për arritjen e atij qëllimi janë të përshtatshme dhe të nevojshme.</p> <p>(Direktiva 2000/43/CE e Këshillit, e datës 29 qershor 2000, që vë në zbatim principin e barazisë mes personave, pavarësisht nga raca dhe origjina etnike)</p>
Grup minoritar	<p>Grup personash në një Shtet që:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) banojnë në territorin e shtetit përkatës, b) ruajnë lidhje të vjetra, të forta e të qëndrueshme me shtetin në fjalë, c) kanë karakteristika dalluese etnike, kulturore, fetare apo gjuhësore, d) janë të përfaqësuar në mënyrë të mjaftueshme, edhe pse në numër më të vogël sesa pjesa tjetër e popullsisë së atij shteti ose rajoni, e) janë të motivuar nga dëshira për të ruajtur së bashku atë që përbën identitetin e tyre, duke përfshirë kulturën, traditat, fenë ose gjuhën; <p>(Neni 1, Rekomandimi nr. 1201 miratuar nga Asambleja Parlamentare e Këshillit të Evropës, në mbledhjen e 44 të vitit 1993)</p>
Të drejtat e minorancave	<p>Të drejtat e minorancave janë të drejtat personale të atyre që bëjnë pjesë në minorancat etnike, fetare dhe/ose gjuhësore. Këto të drejta personale mund të ushtrohen në komunitet me pjestarët e tjerë minoritarë, por disa nga këto të drejta kanë vlerë vetëm nëse aplikohen në kolektiv. (Minority Rights Group International, 2012)</p>
Masa të veçanta	<p>Një gamë strategjish që synojnë përmirësimin e mundësive të punësimit, të edukimit dhe të punësimit kundrejt grupeve të minorancave etnike ose grave. Në këtë kontekst, mund të diferencohen nga një program specifik në tjetrin, mënyra se si janë zbatuar masat, lloji i veprimit që kërkojnë, si dhe implikimet më të gjera që ata kanë për shoqërinë tonë. Termi "masat të veçanta" përfshin gjithashtu edhe masat që në disa vende përshkruhen si "masa afirmative", "aksione afirmative" ose "veprime pozitive". (Komiteti i Kombeve të Bashkuara mbi Eliminimin e Diskriminimit Racor, Rekomandimi i Përgjithshëm n.32: Kuptimi dhe fushëveprimi i masave të posaçme në Konventën Ndërkombëtare mbi Eliminimin e të Gjitha Formave të Diskriminimit Racor CERD/C/GC/32)</p>

Përkufizime specifike

Aksioni pozitiv	<p>Quhen "aksione pozitive" masat që merren për heqjen e pengesave, që në fakt, bllokojnë realizimin e mundësive të barabarta, të cilat janë të drejtuara për të inkurajuar punësimin e grave dhe për të arritur barazinë thelbësore mes të meshkullit dhe femrës në vendin e punës.</p> <p>(Neni 42 Dekreti Legjislativ nr. 198/2006 - Kodi Italian i Mundësive të Barabarta mes burrit dhe gruas)</p>
Diskriminim i shumëfishtë	<p>Quhet diskriminim i shumëfishtë ai lloj diskriminimi i bazuar në më shumë se një arsye, për shembull, seksi dhe feja, moshja dhe përkatësia etnike (Drejtoria e Përgjithshme për Punësimin, Çështjet Sociale dhe Integruese të Komisionit Evropian, 2009)</p>
Përfshirje sociale	<p>Është një proces shumë dimensional i ciptimit shoqëror progresiv, i cili shkakton shkëputjen e grupeve dhe individëve nga marrëdhëniet sociale dhe nga institucionet, duke parandaluar pjesëmarrjen e plotë në aktivitetet e përbashkëta dhe të përshkruara nga normativat e shoqërisë në të cilën ato jetojnë. Përfshirje sociale, nga pikëvështrimi normativ, do të thotë, varfëri dhe emargjinim social. (Ligji nr. 328 i datës 8 nëntor 2000, që ka themeluar Komisionin i Anketave mbi Përfshirjen Sociale - CIES)</p>
Shqetësim	<p>Shfaq një sërë qëndrimesh të mbajtura nga një individ që shqetëson një person tjetër, duke e ndjekur dhe duke i ngjallur ankth e frikë, gjë që mund të ndikojë në rrjedhën normale të jetës së përditshme. Kjo lloj sjelljeje është subjekt penal në shumë rregullore; në rastin italian është kjo sjellje klasifikohet si akt persekutimi.</p> <p>(Direktiva 2006/54/CE mbi zbatimin e parimit të mundësive të barabarta dhe trajtim të barabartë mes burrit dhe gruas në çështje punësimi dhe profesioni)</p>
Mundësit të Barabarta	<p>Barazia mes burrit dhe gruas duhet të sigurohet në të gjitha fushat, duke përfshirë edhe çështjet e punësimin, të punës dhe të pagave. Parimi i barazisë nuk pengon ruajtjen apo miratimin e masave që parashikojnë avantazhe të veçanta në favor të gjinisë së nën përfaqësuar (Neni 23 i Kartës së të Drejtave Themelore të Bashkimit Evropian)</p>
Dhuna me bazë gjinore	<p>Çdo akt dhune me bazë gjinore që rezulton të sjellë për gruan dëm apo vuajtje fizike, psikologjike apo seksuale, duke përfshirë edhe kërcënimet për akte të tilla, detyrime apo heqje arbitrare të lirisë, që mund të ndodhin gjatë jetës publike apo private ... " (Kombet e Bashkuara, 1993). Për <i>UN Woman</i>, dhuna me bazë gjinore është një nga shkeljet më të përhapura të të drejtave të njeriut. Shtrihet në kufijtë e moshës, racës, kulturës, pasurisë dhe gjeografisë. Kjo ndodh në shtëpi, në rrugë, në shkollë, në punë, në kampet e punës, në kampe refugjatësh, gjatë konflikteve e krizave. Ka manifestime të shumta - nga dhuna më e përhapur botërisht si ajo familjare dhe seksuale, tek praktikatat e dëmshme, tek abuzimet gjatë shtatzënisë, tek të ashtu-quajturat vrasje për nder, deri në lloje të tjera femicide. Një studim i Sekretarit të Përgjithshëm të Kombeve të Bashkuara në vitin 2006 afërmon që dhuna me bazë gjinore është një "pabarazi globale, sistemike, e çrënjësuar dhe e strukturuar mes burrit dhe gruas". (United Nations, In-depth study on all forms of violence against women. Report of the Secretary-General, 2006)</p>

2. PARIME

I. Promovimi i mundësive të barabarta mes burrit dhe gruas në të gjithë sektorët

Barazia mes burrit dhe gruas është një parim themelor i ligjit komunitar, që njihet si «detyrim» dhe «objektiv» transversal i të gjitha politikave të BE-së, dhe që ka për detyrë të veprojë për realizimin konkret.

II. Aksioni pozitiv për gratë dhe për minorancat nuk diskriminon grupin maxhoritarë

Në sektorin e punës, aksionet pozitive janë të drejtuara drejt inkurajimit të punësimit të grave dhe drejt arritjes së barazisë në kushtet e punës mes burrit dhe gruas. Në fakt, në këtë fushë, regjistrohen diskriminimet më të mëdha lidhur me gjininë dhe racën. Çdo sektor publik dhe privat ka për detyrë të ndërmarrë aksione pozitive për të inkurajuar një ekuilibër më të madh të prezencës femërore në aktivitetet më të ndryshme të punës, edhe në sajë të miratimit të masave që sigurojnë avantazhe të veçanta në favor të seksit të nën-përfaqësuar.

III. Të nxitet integrimi duke vlerësuar ndryshimet

Në një shoqëri të civilizuar komunitetet maxhoritare dhe minorancat bashkëjetojnë duke vlerësuar ndryshueshmërinë e kulturave përkatëse nëpërmjet një dialogu të vazhdueshëm ndërtues dhe jo shkatërrues. Ballafaqimi me kulturat e tjera është simbol demokracie dhe lirie, si individuale ashtu edhe kolektive. Shtetet Anëtare të BE-së miratojnë politikat integruuese që njohin diversitetet e grupeve minoritare dhe i ruajnë ato në kulturën e grupeve maxhoritare.

IV. Nxitja e një kulture mbi respektin ndaj gruas

Dhuna ndaj grave mbetet një nga plagët më të vështirat për t'u përballuar dhe për t'u çrrënjësuar, edhe duke ditur se 90% e abuzimit ndodh brenda mureve të shtëpisë. Është e domosdoshme që kujdesi të jetë gjithmonë i lartë, të punohet kulturalisht me brezat e rinj dhe të vegjël për respektimin e qenies njerëzore dhe afirmimin e të drejtave të barabarta, dhe në të njëjtën kohë të luftohet dhuna dhe degjenerimi ndaj marrëdhënieve sociale e personale. Një kulturë mbi respektin ndaj gruas, e nxitur nga institucionet vendore, shkollore e qeveritare, do të ishte pika e nisjes së eliminimit të shumë akteve diskriminuese dhe të dhunës ndaj gruas.

V. Kontrasti i diskriminimit gjinor kërkon një trajtim parandalues

Për të luftuar të gjitha format e diskriminimit, duke përfshirë këtu edhe ato që lidhen me gjininë, është e domosdoshme të zbatohen politika të kujdesshme dhe me synim parandalim parësor, në mbështetje të procesit të pjekurisë kulturore të komunitetit. Kjo do të thotë: promovim fushatash informuese dhe edukuese mbi të drejtat e njeriut dhe iniciativash të tjera strategjike, të tilla si vëmendja ndaj përfaqësimit dhe pjesëmarrjes të të gjithë grupeve të interesuara në jetën e shoqërisë civile.

3. MODELE QEVERISJEJE DHE PRAKTIKASH POZITIVE

Qendra Rajonale kundër diskriminimeve të rajonit Emilia-Romagna	
Vendi	Itali
Organizata	Emilia-Romagna
Periudha	Nisi me firmën e Memorandumit të Mirëkuptimit, nënshkruar më 26 janar 2007
Përshkrim	<p>Qendra rajonale, përmes një rrjeti nyjesh dhe sportesh territoriale, ndërhyr ndërmjet 4 makro objektivash që janë korrespondentë me po aq funksione:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Parandalim për mos lejimin e lindjes dhe formimit të sjelljeve diskriminuese dhe për të siguruar që, principi i barazisë së trajtimit, të kthehet në trashëgimi edukuese dhe kulturore të çdo individi (p.sh., fushata informuese, takime në shkolla, aktivitete ndërgjegjëse dhe përballje me organet lokale, me botën non-profit, me partnerët socialë); 2. Promovimi dhe mbështetja e projekteve dhe aksioneve pozitive me përhapjen e praktikave më të mira, të projektuara për të eliminuar në themel situatat e disavantazheve, të favorizojnë promovimin e marrëveshjeve dhe/ose protokolleve të reja mes subjektsh të ndryshme të karakterizuara nga një përgjegjësi reciproke mbi këtë çështje, dhe për të zhvilluar studime, hulumtime, kurse formimi dhe shkëmbimet me vendet e tjera të Bashkimit Evropian; 3. Heqja e kushteve të diskriminimit, që kuptohet qoftë si një mundësi për të zvogëluar ose për të kapërcyer sjelljet diskriminuese që rezultojnë nga aktet dhe rregullat e pa interpretuara në mënyrë unike, qoftë edhe si një mundësi për të ndrequr një situatë të karakterizuar nga efekte të pafavorshme tashmë të realizuara, përmes ofrimit të mundësisë së mbështetjes, ndihmës, orientimit dhe këshillimit ligjor; 4. Monitorim dhe verifikim nëpërmjet një vëzhgimi të vazhdueshëm të fenomenit në territorin rajonal, duke bashkëpunuar me subjektet institucionale dhe me sektorin asociativ që për shumë arsye të ndryshme kanë të bëjnë me tutelën kundër diskriminimeve të shënuara në nenin 21 të "Kartës së të Drejtave Themelore të Bashkimit Evropian" (të seksit, racës, origjinës etnike apo sociale, karakteristikave gjenetike, gjuhës, fesë, moshës, hendikarit, orientimi seksual, etj.) <p>Modeli i Qendrës rajonale është i bazuar në një model të rrjetit që vlerëson burimet tashmë të pranishme, shpesh me rrënjë të forta lokale, dhe mbi të gjitha pikat e referimi për qytetarët. Objektivi është ai, që të:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vendosen në rrjet nismat lokale duke i koordinuar dhe duke vepruar për të nxitur sinergjitë ndërmjet tyre, nëpërmjet shkëmbimit të ideve dhe zgjidhjeve; • Vlerësohen në maksimum aftësitë dhe përvoja e secilit Organ publik, të sektorit të tretë dhe të palëve e tjera, të cilët duhet të jenë të gatshëm të marrin pjesë në këtë nismë.
Elementë të eplikueshëm	<ul style="list-style-type: none"> • Krijimi i modelit të rrjetit të përbashkët mes të gjithë palëve lokale të përfshira
Informacione dhe kontakte	<p>(Shërbimi dhe Politikë për Pritjen dhe Integrimin Social) Servizio Politiche per l'Accoglienza e l'Integrazione Sociale Viale Aldo Moro, 21 - 40127 Bologna Tel: + 39 051.5277495 - 7073 Fax: + 39 051.5277074 @: vbussadori@regione.emilia-romagna.it; asanfelici@regione.emilia-romagna.it</p>

Rrjeti kombëtar anti-dhunë dhe numri i shërbimeve publike 1522

Vendi	Itali
Organizata	Departamenti i Mundësive të Barabarta i Kryesisë së Këshillit të Ministrave (Itali)
Periudha	Nga viti 2006
Përshkrim	<p>Departamenti i Mundësive të Barabarta ka zhvilluar një aksion të gjërë të sistemit për shfaqjen dhe kontrastin e fenomenit të dhunës intra dhe ekstra familjare ndaj gruas. Një ndër mjetet e përdorura është numrin falas 1522, i lindur dhe i menduar si një shërbim publik, në mënyrë që të sigurojë mbështetje grave që janë viktime të dhunës dhe nëpërmjet të cilit, në vitin 2009, është nisur një operacion në mbështetje të viktimave të <i>stalking</i>-ut.</p> <p>Numri është në dispozicion 24 orë, për të gjitha ditët e vitit, dhe është në dispozicion pa pagesë nga i gjithë territorin kombëtar, si nga rrjeti fiks ashtu dhe nga ai celularë, në gjuhët: italisht, anglisht, frëngjisht, spanjisht, rusisht dhe arabisht. Shërbimi nëpërmjet linjës së telefonit mbështet lindjen e kërkesës për ndihmë, duke lejuar një afrim gradual mes viktimës dhe shërbimeve, me garancinë absolute të anonimitetit. Që nga viti 2010, rastet e dhunës që kanë natyrë emergjente, merren në konsiderim nëpërmjet një procedurë specifike tekniko-operative, në bashkëpunim me forcat e rendit.</p> <p>Numri falas, merr rolin e veglës teknike operative, si mbështetje në Rrjetin Kombëtar Anti-dhunë, duke u vendosur në bazë të metodologjisë së punës "në rrjet". Rrjeti është i menduar veçanërisht për të kapur e për të përhapur në nivel nacional aksionet e realizuara nga rrjetet anti-dhunë në nivel lokal, të thirrura në çështje për t'iu kundërvënë fenomenit të dhunës gjinore, duke siguruar, në të njëjtën kohë, lidhjet e nevojshme ndërmjet Autoriteteve të Administratës Qendrore, që janë kompetentë në fushën juridike, sociale, sanitare, të sigurisë dhe rendit publik. "Nyjet" e Rrjetit Kombëtar të Anti-Dhunës janë Fushat Territoriale të Rrjetit. Bëhet fjalë për zona territoriale, Komunat, Krahinat apo Rajone, nëpërmjet të cilave Departamenti i Mundësive të Barabarta nënshkruan një Protokoll Mirëkuptimi, në mënyrë që të promovojnë aksione ndërgjegjësimi dhe kontrasti të dhunës gjinore, për të nxitur krijimin ose forcimin e rrjeteve lokale të përshtatura për kundërshtimin e episodeve të dhunës gjinore dhe <i>stalking</i>-ut dhe po ashtu, për të lehtësuar integrimin e shërbimit kombëtar në 1522 me strukturat socio-sanitare të pranishme në territor, dhe në fund, të realizojë seminare me tematikë publike mbi temën e dhunës me bazë gjinore.</p>
Elementë të replikueshëm	<ul style="list-style-type: none"> • Të sigurohet shërbimi telefonik në nivel lokal, nëpërmjet një lidhjeje me forcat e rendit; • Të zhvillohet një rrjet i kualifikuar dhe i specializuar në luftën e dhunës ndaj gruas.
Informacione dhe kontakte	<p>(Departamenti i Mundësive të Barabarta) Dipartimento per le Pari opportunità Largo Chigi, 19 - Roma Tel. +39 06.67792491 Fax. +39 06.6779 2465 @: segreteria.po@governo.it; violenza.po@governo.it www.pariopportunita.gov.it)</p>

Projekti RETE ADRIA – Rrjeti Anti-Dhunë ndaj grave, nënave dhe emigranteve në zonën e Adriatikut

Vendi	Abruzzo , Marche dhe Emilia-Romagna – Itali
Organizatrat	Komuna e Roseto degli Abruzzi, në bashkëpunim me Komunën e San Salvo-s, Cervia-s, Porto San Giorgio-s, Fondacioni Maria Regina dhe Shoqata Focolare Maria Regina Onlus, e financuar nga Dipartimenti i Mundësive të Barabarta të Kryesisë së Këshillit të Ministrave.
Periudha	2008-2010
Përshkrim	<p>Projekti RRJETI ADRIA ka ndërtuar një Rrjet Adriatik Interkomunal që ofron shërbime kundër dhunës me bazë gjinore, në mënyrë që të forcojnë veprimin kundër dhunës në komunat e Adriatikut.</p> <p>Rrjeti është ndërtuar në 4 Provinca dhe në 3 Rajone të bregdetit Adriatik italian, të cilat kanë të përbashkëta disa aspekte epidemiologjike ndaj fenomenit të dhunës gjinore: prirja e fortë turistike, ekspozimit i fortë ndaj flukseve emigruese, rritjet e rasteve të dhunës në sezonin veror (shpesh në dëm të grave turiste) dhe dhuna e lidhur me prostitucionin e grave dhe minoreneve (me fenomene lokale të turizmit seksual).</p> <p>Projekti ka identifikuar dhe ka shtjelluar 4 fokuse tematike në lidhje me manifestimet e ndryshme të dhunës kundër grave në komunat e Adriatikut:</p> <ul style="list-style-type: none">• Mbrojtja dhe parandalimi i dhunës në qytetet e Adriatikut;• Dhuna me bazë gjinore dhe multikulturalizmi;• Dhuna me bazë gjinore brënda mureve të shtëpisë;• Dhunë dhe persekutimi ndaj nënave e bijave. <p>Për secilin fokus janë kryer një studim dhe një udhëzues tematike që synojnë të ofrojnë udhëzime praktike dhe specifike se si ta parandalojnë e si ta luftojnë dhunën kundër grave, në lidhje si me sjelljen e viktimave të mundshme ashtu edhe me nismat, që pjestarët lokalë të institucioneve duhet të jetë në vend për të shmangur ndodhjen e rasteve në të ardhmen.</p> <p>RRJETI ADRIA gjithashtu nxit trajnimin dhe shkëmbimet ndërmjet operatorëve, e kështu, synon forcimin dhe koordinimin e veprimeve mes Komunave pjesëmarrëse, përmes iniciativave të trajnimit dhe shkëmbimit mes aspekteve të ndryshme të dhunës gjinore.</p> <p>Së fundi, është përgatitur një katalog me shërbime dhe praktika pozitive për parandalimin dhe luftimin e dhunës gjinore në qytetet e Adriatikut. Ky është një mjet mbështetje për operatorët në përmirësimin e metodologjive dhe procedurave të punës dhe për të sistematizuar njohuritë dhe burimet e terrenit, në mënyrë që të stimulohet një punë rrjeti, edhe mes rajoneve.</p>
Elementë të replikueshëm	<ul style="list-style-type: none">• Nxitja e punës së rrjetit, duke vënë në kontakt strategji të përbashkëta;• Rritja e njohurive të operatorëve lokalë;• Përcaktimi i shërbimeve dhe praktikave pozitive në këtë zonë.
Informacione dhe kontakte	<p>(Shoqata Focolare Maria Regina Onlus) Associazione Focolare Maria Regina Onlus via Oberdan, 26 – 64020 SCERNE DI PINETO (TERAMO) tel. +39 085.9462495 – Fax +39 085.9462496 @: centrostudi@ibambini.it (www.ibambini.it)</p> <p>Comune di Roseto degli Abruzzi Piazza della Repubblica 64026 Roseto degli Abruzzi (TE) Tel. +39 085.894531 Fax +39 085.89453670 @: info@roseto.org</p>

4. PJASTARË TË INTERESIT EVROPIAN DHE TË ZONËS SË ADRIATIKUT

Shoqata emigrantësh dhe minorancash etnike	
Tipologjia	Shoqata
Aktivite ordinere	Popullsia e huaj në territorin e rajonit të Abruzzo-s, duke përfshirë, kështu, gratë që u përkasin pakicave etnike dhe të emigruara, gjenë mbështetje të përditshme në aktivitetet e shoqatave dhe në bashkësitë e formuara nga bashkëqytetarët e tyre dhe/ose nga të huajt të tjerë. Aktivitetet e shoqatave janë shumë të larmishme dhe varjonë nga mbështetja e mikpritjes së parë të emigrantëve të sapo ardhur, deri tek informacioni mbi procedurat burokratike që duhen ndjekur për të ndrequr situatën e tyre, duke vazhduar me shoqërimin dhe orjentimin drejtë shërbimeve lokale, e deri tek realizimi i aktiviteteve kulturore të lidhura me kulturën e origjinës.
Roli në Zbatimin e Udhëzimeve	<ul style="list-style-type: none"> Mbështetje Zyrës së informacionit anti-diskriminim, i cili është hapur nga Rajoni i Abruzzo-s për të ndërhurë dhe për të trajtuar rastet; Të njihen aktivitetet e Zyrës së informacionit në radhët e anëtarëve të saj; Bashkëpunim në zbatimin e nismave informative.
Informacione dhe kontakte	Rajoni Abruzzo Shërbimi "Politikat që promovojnë integrimin dhe sigurinë sociale" Viale Bovio, 425 65100 Pescara - Itali Tel. +39 085.7672109

Shërbime publike për emigrantët	
Tipologjia	Organe publike
Aktivite ordinere	<p>Organet publike ofrojnë shërbime mbështetëse për emigrantët dhe për personat që i përkasin minoriteteve të reja. Disa shembull janë:</p> <ul style="list-style-type: none"> Zyrat komunale të informacionit për emigrantët janë një pikë e rëndësishme kontakti dhe informacioni për të huajt, si për sa i përket përpunimit të dokumentave burrokratike ashtu edhe për orientimin ndaj shërbimeve të ndryshme që janë në dispozicion në zonë. Qendrat Territoriale Permanente që ofrojnë kurse alfabetizimi dhe kurse të gjuhës italiane për të huajt adultë; Qendra Polivalente për emigrantët, që bashkojnë, në bazë krahinore, aktivitete të ndryshme kulturore dhe mbështetje në favor të popullsisë së huaj; Ambulator për Emigrantët c/o ASL: bëhet fjalë për një ambulator mjekësor që garanton mbrojtjen e shëndetit të të huajve që bëjnë pjesë në territor e që nuk kanë asistencë shëndetësore. Hyrja në klinikë është direkte dhe shërbimet janë falas. <p>Pikërisht ALS-et mund të luajnë një rol të madh në luftën kundër diskriminimit dhe dhunës ndaj grave të huaja, shpesh, përmes Konsultoreve familjare, të cilat ofrojnë kujdes të integruar të tipit mjekësorë, psikosocialë dhe ligjorë. Një sinergji e rëndësishëm është zhvilluar pikërisht në kuadër të Projektit SIMPLE, përmes një protokollit bashkëpunimi të nënshkruar nga Rajoni i Abruzzo-s dhe ASL-i i Pescara-s, të cilët vënë në dispozicion, pa pagesë, godinat për të mirëpritur Zyrën pilote të informacionit kundër diskriminimit dhe dhunës me bazë gjinore.</p>
Roli në Zbatimin e Udhëzimeve	<ul style="list-style-type: none"> Bashkëpunim në aksionet e informacionit dhe shpërndarjes së sportelit dhe promovim i Udhëzimeve organizative pranë zyrave përkatëse; Zhvillimi i aksioneve plotësuese me sportelin SIMPLE për një përkrahje globale ndaj të huajve që gjenden në kushte të pafavorshme sociale.
Informacione dhe kontakte	ASL Pescara - Consultorio familiare Pescara Sud Via Pesaro 50 - 65100 Pescara Tel. +39 085.4253903 @: consultoriopescarasud@ausl.pe.it

Këshilli i Barazisë Kombëtare

Tipologjia	Zyrtari publik si garanci për mundësitë e barabarta dhe për mos-diskriminimin ndërmjet burrit dhe gruas në vendin e punës
Aktivitete ordinere	<p>Këshilli Kombëtar i barazisë është një figurë e krijuar për promovimin dhe për kontrollin e zbatimit të parimeve të barazisë së mundësive, dhe të mos-diskriminimit për femrat e meshkujt në vendin e punës. Përveç nivelit kombëtar, ligji parashikon që Këshilltari/ja e barazisë të jetë i/e formuar, në rolin e efektivit/es dhe të suplentit/es, edhe në nivelin rajonal dhe provincial.</p> <p>Ai merret me trajtimin e rasteve të diskriminimit me rëndësi kombëtare, dhe me promovimin e mundësive të barabarta, edhe duke marrë pjesë në organet e ndryshme me rëndësi kombëtare, të cilët, janë të interesuar në politikat aktive të tregut të punës, trajnimit dhe pajtimit, në mënyrë që të identifikojnë – në vend – linja veprimi për realizimin dhe shpërndarjen e integritit gjinor.</p> <p>Koordinon Rrjetin Kombëtar të Këshilltarëve/eve të Barazisë, themeluar në mënyrë që të forcojë funksionet e të gjithë Këshilltarëve të Barazisë, për të rritur efektivitetin e veprimit të tyre dhe për të lejuar shkëmbimin e përvojave dhe praktikave pozitive. Vepron si një pikë referimi dhe lidhjeje e Zyrave rajonale e provinciale, përta i përket informacionit dhe dokumentacionit të azhornimit legjislativ e juridik, në kuadër të barazisë dhe mundësive të barabarta. Ofron përkrahje dhe këshilla për mënyrën e fillimit të hetimeve në rastet e diskriminimit të supozuar, dhe mbledh të dhëna mbi aktivitetet e ndërmarra nga Këshilli rajonal dhe provincial, me qëllim për të nxitur shkëmbimin dhe përhapjen e praktikave pozitive.</p>
Roli në Zbatimin e Udhëzimeve	<ul style="list-style-type: none">• Të promovohet aktiviteti i Agjensisë;• Të bashkëpunohet në përhapjen e udhëzimeve;• Përkrahje institucionale.
Informacione dhe kontakte	<p>(Zyra e Këshillitë Kombëtare Të Barazi Ufficio Consigliera di Parità Nazionale Ministero del Lavoro e delle Politiche Sociali via Fornovo, 8 - 00192 Roma (palazzina C - quarto piano) Tel. +39 06.46834031 @: consiglieraNazionaleparita@lavoro.gov.it</p> <p>Ufficio della Consigliera di Parità Regionale Regione Abruzzo - Direzione Politiche Attive Del Lavoro, Formazione ed Istruzione, Politiche Sociali Piazza Unione 13 - 65127 Pescara Telefono 085 7672848 - Fax 085 7672850 @: consigliera.parita@regione.abruzzo.it</p>

UNAR – Zyra Kombëtare e Antidiskriminimeve Raciale (Ufficio Nazionale Antidiscriminazioni Razziali)

Tipologjia	Organ publik
Aktivite ordinere	<p>UNAR-i - Zyra Kombëtare Antidiskriminimeve Raciale (<i>Ufficio Nazionale Antidiscriminazioni Razziali</i>) është krijuar nga dekreti legjislativ, më 9 korrik 2003, nr. 215, në transpozimin e Direktivës Komunitare nr. 2000/43 CE, dhe vepron në kuadër të Departamentit për Mundësitë e Barabarta të Kryesisë së Këshillit të Ministrave.</p> <p>UNAR-i ka si qëllim të sigurojë respektimin e parimit të trajtimit të barabartë ndërmjet personave dhe të ndihmojë të zhduki diskriminimet e bazuara mbi racën dhe/ose mbi përkatësinë etnike. Konkretisht UNAR-i:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ofron ndihmë viktimeve që vendosin të ndërmarrin ndihmën gjyqësore dhe/ose administrative për të mbrojtur të drejtat e tyre të shkelura; • Kryen hetime për të verifikuar ekzistencën ose mungesën e fenomeneve diskriminuese në territorin kombëtar; • Promovon studime, hulumtime dhe trajnime mbi fenomenin që është objekt studimi; • Përhap njohurinë e mjeteve mbrojtëse përmes fushatave informative të veçanta drejtuar publikut të gjërë. • Përveç kësaj, UNAR-i, i garanton viktimeve mundësinë për të raportuar diskriminimin e pësuar përmes një numri Antidiskriminimi Racor - 800901010, që parashikon: mbledhjen e raportimeve, ankesave dhe dëshmimeve mbi faktet, ngjarjet, realitetet, procedurat dhe veprimet që ndikojnë, për arsye të racës ose prejardhjes etnike, trajtimin e barabartë mes personave; ofron ndihmë të menjëhershme viktimeve të diskriminimeve, duke dhënë informacione, udhëzime dhe mbështetje psikologjike.
Roli në Zbatimin e Udhëzimeve	<ul style="list-style-type: none"> • Të ofrohet një mbështetje informuese dhe udhëzuese në Zyrën e informacionit antidiskriminues, për trajtimin e rasteve të qarta diskriminuese; • Shpërndarja e modelit të shërbimit të zhvilluar, në mënyrë që t'i afrohet skemës së propozuar nga UNAR për qendrat rajonale antidiskriminuese.
Informacione dhe kontakte	<p>UNAR Largo Chigi, 19 – 00187 Roma Tel. +39 06.67792267 Fax +39 06.67792272 @: unar@unar.it (www.unari.it)</p>

EIGE – Instituti Evropian për Barazi Gjinore

Tipologjia	Agjensia evropiane
Aktivite ordinere	<p>EIGE – Instituti Evropian për Barazi Gjinore, me bazë në Vilnius (Lituani), është një agjensia evropiane që asiston qeveritë dhe institucionet e BE-së (në veçanti Komisionin) në përpjekjen e tyre për të promovuar barazinë burrë-grua.</p> <p>Instituti është përgjegjës për grumbullimin dhe analizimin e të dhënave të krahasueshme, për zhvillimin e mjeteve metodologjike, në mënyrë të veçantë, për të integruar barazinë gjinore në të gjitha politikatat, për të lehtësuar shkëmbimin e praktikave pozitive dhe dialogut ndërmjet palëve të interesuara, e të ndërgjegjësojë opinionin publik .</p> <p>Instituti Evropian për Barazi Gjinore (EIGE) ka vënë në dispozicion në faqen e tij online përmblendhjen më e madhe e më të azhurnuar të dokumenteve evropiane dhe kombëtare me të dhëna, statistika dhe informacione të tjera në lidhje me dhunën me bazë gjinore për të kontribuar në zbatimin e barazisë mes gruas dhe burrit.</p>
Roli në Zbatimin e Udhëzimeve	<ul style="list-style-type: none"> • Ndarja dhe shpërhapja e modelit eksperimental të shërbimit të propozuar nga projekti SIMPLE.
Informacione dhe kontakte	<p>EIGE - Istituto europeo per l'uguaglianza di genere (Instituti Evropian për barazinë mes gjinive) Švitrigailos 11M LT-03228 Vilnius Lituania (www.eige.europa.eu)</p>

ENAR – Rrjeti Evropian Kundër Racizmit

Tipologjia	OJQ
Aktivitete ordinere	<p>Rrjeti Evropian Kundër Racizmit (<i>European Network Against Racism - ENAR</i>) është një rrjet evropian OJQ që ndodhet në të gjitha shtetet anëtare të Bashkimit Evropian e Islandë. ENAR-i lufton racizmin, diskriminimin racor, ksenofobinë dhe intolerancën dhe po ashtu promovon barazinë e trajtimit të qytetarëve të BE-së dhe atyre të vendeve të treta. Misioni i ENAR-it është solidariteti dhe arritja e barazisë së plotë, që lejon të gjithë anëtarët e shoqërisë të marrin pjesë e të përfshihen në shoqëri, pavarësisht ngjyrës së lëkurës, etnisë, seksit, fesë, invaliditetit, moshës apo orientimit seksual.</p> <p>ENAR-i bazohet në parimet themelore të:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Përfshirja: të bashkohen shoqatat që ofrojnë mbështetje viktimeve të racizmit dhe të mostolerancës ndaj të drejtave të njeriut, shoqatave anti-raciste dhe në mbështetje të organizatave të emigrantëve. • Pluralizëm dhe Diversitet: bashkimi dhe mbështetja e një gamë të gjerë organizatash, duke përfshirë: organizatat bazë, organizatat joqeveritare, organizata shoqërore, organizatat fetare, organizatat sindikaliste, pakicat etnike dhe emigrantët. • Demokracia: të sigurohet që të gjitha organizatat do të marrin pjesë aktive në procesin e vendim-marrjes. • Cilësia: të organizohet puna në mënyrë profesionale dhe prodhimi i rezultateve e produkteve tangjente. • Efikasiteti: të fokusohet në një numër aktiviteteve të përcaktuara mirë dhe të sigurohet që këto të jenë ofruar me kosto efektive. • Fleksibiliteti: ti përgjigjet në mënyrë të përshtatshme sfidave të reja dhe nevojave në ndryshim të organizatave dhe grupeve të ndryshme e komuniteteve që ata përfaqësojnë. • Transparenca dhe përgjegjësia: të garantohet një qeverisjes e mirë dhe ti garantohet pjestarëve kryesorë komunikimi i proceseve, po ashtu edhe institucioneve të Bashkimit Evropian.
Roli në Zbatimin e Udhëzimeve	<ul style="list-style-type: none"> • Të sigurohen informacione dhe burime interneti për minoritetet dhe për diskriminimin e shumëfishtë, modele, statistika, raste studimesh dhe praktika optimale. • Ndarja dhe shpërhapja e modelit të shërbimit të propozuar nga projekti SIMPLE.
Informacione dhe kontakte	<p>(Rrjeti Evropian Kundër Racizmit) The European Network Against Racism 60 Rue Gallait, 3rd Floor B-1030 Brussels Tel: + 32 (0)2 229 35 70 Fax: + 32 (0)2 229 35 75 @: info@enar-eu.org</p>

UNIFEM - Fondi i Zhvillimit i Kombeve të Bashkuara për Gratë

Tipologjia	Agjensia e Kombeve të Bashkuara
Aktivitete ordinere	<p>Fondi i Kombeve të Bashkuara në favor të grave, që ka lindur në vitin 1976, ofron ndihmë financiare dhe teknike të programeve dhe strategjive që synojnë promovimin e barazisë gjinore dhe fuqizimin e rolit të gruas. UNIFEM-i fokuson aktivitetet e veta në katër fusha: ulja e varfërisë dhe e ekskluzioni i grave; lufta kundër dhunës ndaj grave; lufta kundër HIV-it/AIDS-it; pjesëmarrja në politikë e grave në qeveritë demokratike.</p>
Roli në Zbatimin e Udhëzimeve	<ul style="list-style-type: none"> • Të sigurohen informacione dhe burime interneti, të sigurohen modele, raste studimesh, praktika optimale dhe statistika. • Ndarja dhe shpërhapja e modelit të shërbimit të propozuar nga projekti SIMPLE.
Informacione dhe kontakte	<p>(Zyra Ndërlidhëse BE e Grave në Bruksel) UN Women Brussels Liaison Office Rue Montoyer 14 - 1000 Brussels Belgio Tel: +32 (0)2 213 1444 Fax: +32 (0)2 213 1449 www.unbrussels.org/agencies/un-women.html www.unifem.org</p>

5. RAST STUDIMOR: ZYRA RAJONALE E INFORMACIONIT KUNDËR DISKRIMINIMIT DHE DHUNËS GJINORE NDAJ GRAVE TË EMIGRUARA DHE TË MINORANCAVE ETNIKE

Zyra e informacionit rajonal i drejtohet të drejtave të barazisë, mundësive të barabarta dhe të integritetit personal të grave që i përkasin komuniteteve të emigruara e pakicave etnike. Përmes kësaj Zyre të informacionit, Rajoni i Abruzzo-s, nis një sistem rajonal për ndjekjen, raportimin dhe trajtimin e rasteve të diskriminimit dhe dhunës me bazë gjinore, në një rrjet me shërbimet lokale, forcat e rendit dhe realitetet kryesore të Sektorit të Tretë.

Objektivat e Zyrës së informacionit:

- 1) Të fillojë punë një sistem rajonal për rilevimin, raportimin dhe trajtimin e rasteve të diskriminimit dhe të dhunës me bazë gjinore ndaj grave emigrante dhe atyre që bëjnë pjesë në minorancat etnike, në të njëjtin rrjet me autoritetet lokale (Sekretariati Social dhe Shërbimi Social Profesional i Enteve me karakter Social, Pikë e vetme qasjeje në rrethet social-sanitare territoriale, Këshilltore, klinika ambulatorë për emigrantët, Observatorë Krahinor mbi Emigracionin, Forcat e Rendit) dhe realitetet kryesore të Sektorit të Tretë (Shoqata Emigrantësh, Qendra Pritëse, Shoqata ROM, Shoqata dhe Organizata për promovimi e të drejtave të grave dhe tutelën e tyre, Qendra Anti-dhunë, etj);
- 2) Të përmirësohen njohuritë e qytetarëve italianë dhe të huaj mbi çështjen e diskriminimit të shumëfishtë dhe dhunën që mund të përjetohet nga gratë emigrante dhe atyre pjestare të minoriteteve etnike, me qëllim që të rritet ndërgjegjësimi i popullsisë rajonale mbi ekzistencën dhe aktualitetin e fenomenit dhe të ndërgjegjësohen mbi modelet e sjelljes pozitive dhe jo-diskriminuese;
- 3) Të forcohet kapaciteti i viktimave, i qytetarëve, i autoriteteve lokale, i shoqatave të emigrantëve dhe i organizatave të Sektorit të Tretë për të identifikuar, për të vënë në dukje dhe për të raportuar dhunën dhe diskriminimin gjinor ndaj grave që u përkasin komuniteteve etnike, duke favorizuar kështu daljen në pah në të gjithë territorin rajonal;
- 4) Të kontribuohet në procesin e integritetit të komuniteteve të emigrantëve dhe të minoriteteve në Rajon, përmes promovimit të kulturës, të respektimit të barazisë gjinore dhe të anti-dhunës ndaj grave dhe kategorive të rrezikuara.

Përdoruesit e Zyrës së informacionit:

Të gjitha gratë dhe veçanërisht grupet e pambrojtura të cilët janë shpesh pre e një diskriminimi të shumëfishtë të lidhur me çështjet gjinore (të shkaktuara si brenda ashtu edhe jashtë komuniteteve të tyre) dhe ato që lidhen me përkatësinë e komuniteteve minoritare.

Shërbimet që ofron Zyra e informacionit:

Shërbim ANTI-DISKRIMINIMI E ANTI-DHUNE, përmes:

- ZBULIMIT TË RASTEVE përmes burimeve të ndryshme (informacione të drejtpërdrejta, shtypi, faqet e internetit, dëshmitar, etj).
- SHQYRTIMIT TË RASTEVE nga pikëpamja ligjore (me ndihmën e një mbrojtësi ligjor) dhe sociologjike (me mbështetjen e ndërmjetësit gjuhësor dhe kulturor dhe asistentit social).
- TRAJTIMIT TË RASTEVE: kjo është faza në të cilën Zyra e informacionit punon për të zgjidhur çështjen, me anë të mjeteve teknike dhe profesionale të vëna në zbatim nga figura profesionale të ndryshme të ekipit të Zyrës së informacionit, për të:
 1. shoqëruar e për të udhëzuar viktimën në rrugën e tij të tutelës së të drejtave të prekura nga sjellja diskriminuese e pësuar;
 2. promovuar veprimet e pajtimit informal të mosmarrëveshjeve;
 3. vazhduar sinjalizimin e rasteve tek shërbimet dhe autoritetet kompetente;
 4. aktivizuar rrjetin e shërbimeve në rastet e dhunës.

Mënyrat e mundshme të veprimit të operatorëve të Zyrës së informacionit janë:

- Ndërmjetësim kulturorë dhe social;
- Pajtim jo-formal;
- Bindje morale;
- Orientim ligjorë (këshilla mbi veprimet ligjore që mund të ndërmerren);
- Sinjalizime dhe/ose dërgime enteve kompetente.

SHËRBIM INFORMACIONI E KOMUNIKACIONI përmes:

1. Aktivizimit të rrjetit të mediave lokale për zbulimin e rasteve, të cilat do të jenë të hapura për të gjitha organeve publike dhe private në territorin rajonal;
2. Skicimit të rasteve të diskriminimit dhe dhunës me bazë gjinore ndaj grave emigrante dhe atyre përkatëse të minoriteteve etnike;
3. Animacionit territorial për ndërgjegjësim: Buletini periodik informues (prezantim i rezultateve të skicës, të rasteve emblematike, intervistave, etj. Burimet: dëshmitë në sportel; raste emblematike, raste nga mediat nacionale, rajonale dhe lokale, intervista, etj); Takime në vend me komunitetet e emigrantëve dhe minorancave; Iniciativa të tjera për komunikim social.

Organizimi i Zyrës së informacionit

Agjensia është e hapur ditën e hënë dhe ditën e shtunë nga ora 8.00 deri në orën 14.00; po ashtu dhe ditën e mërkurë nga ora 12.00 deri në orën 19.30.

Agjensia ndodhet pranë Këshilltores Familjare të Njësisë Shëndetësore Vendore, në JUG të Pescara, (*Consultorio Familiare dell'Azienda Sanitaria Locale di Pescara SUD*) me adresë në: Via Pesaro n.50. - Tel. +39 085.4254499; është e përbërë nga dhoma të përshtatshme për respektimin e privatësisë së personave që drejtohen te kjo agjensi.

Adresa e postës elektronike (e-mail) e Agjensisë është: antidiscriminazione@regione.abruzzo.it

Stafi i Zyrës së Informacionit dhe Detyrat Kryesore

Punonjës social

- Bashkëpunimi për organizimin për nisjen e punës në Zyrën Rajonale të informacionit për mos-diskriminimin dhe mbrojtjen e grave që u përkasin komuniteteve të minorancës;
- Aktivitetet *front-office* të Zyrës së informacionit: hapja për publikun 3 herë në javë; pritja e personave; regjistrimi i rasteve dhe sinjalizimi i tyre; mbështetje për zgjidhjen e rasteve të paraqitura; orientim drejt shërbimeve kompetente të territorit; informacione.
- Animacion territorial me shoqatat lokale, ndërmjetësit kulturorë, entet publike dhe shoqatat e Sektorit të Tretë, të angazhuar në shërbim të grave që janë viktime të diskriminimit dhe dhunës, dhe në favor të emigrantëve, për promovimin e shërbimit dhe ndërgjegjësimin për çështjet e mbrojtjes së grave.

Ndërmjetësi gjuhësorë-kulturorë

- Aktivitetet *front-office* të Zyrës së informacionit: mbështetje në punën e përgjegjës në Zyrën e informacionit (asistencë gjuhësore-kulturorë; regjistrime rastesh dhe ankesash; kontribut në zgjidhjen e rasteve të paraqitura; orientim drejt shërbimeve kompetente të territorit, informacione). Vizita në terrenin rajonal për të: (i) mbledhur sinjalizimet nga persona, nga shoqata, etj; (ii) thellimin e sinjalimeve të ardhura nga kontakte dhe intervista me palët e përfshira.
- Animacion territorial me shoqatat lokale, ndërmjetësit kulturorë, entet publike dhe shoqatat e Sektorit të Tretë, të angazhuar në shërbime për gratë që janë viktime të diskriminimit dhe dhunës, dhe në favor të emigrantëve, për promovimin e shërbimit dhe ndërgjegjësimin mbi çështjet e mbrojtjes së grave.

Këshilluesi për çështjet ligjore dhe administrative

- Ndërhyrje për këshilla ligjore, atëherë kur kërkohet nga stafi i Zyrës së Informacionit Rajonal për mos-diskriminimin dhe për mbrojtjen e grave që u përkasin komuniteteve minoritare;
- Asistencë për respektimin e normave të privatësisë dhe të dhënave të ndjeshme;
- Kontakte me shoqatat profesionale dhe me autoritetet e tjera kombëtare, rajonale dhe lokale, për të zbuluar rastet e diskriminimit dhe për të formuar një rrjet për ndërhyrje.

6. REKOMANDIME

Të formohen operatorët institucionalë dhe jo-institucionalë, për të zbuluar rastet e diskriminimit dhe dhunës me bazë gjinore në territor

Është e nevojshme të mbështetet aktivizimi i kurseve specifike për të trajnuar mbi këtë temë operatorët e shërbimeve institucionale (ASL, Komunat, Prefektura, Policinë, Forcat e Rendit, etj) dhe ato të shërbimeve private (kooperativat sociale, shoqatat vullnetare, OJQ-të, etj), në mënyrë që të jenë në gjendje që të ndihmojnë një numër sa më të madh njerëzish që janë viktime të diskriminimit dhe dhunës me bazë gjinore

Të forcohen politikat e integritit social dhe kulturor në favor të personave që u përkasin pakicave etnike kulturore

Entet lokale, në veçanti Komunat (Institucionet me karakter Social) duhet të investojnë burime të mjaftueshme financiare për të zbatuar projekte specifike të integritit social dhe kulturor në favor të personave që u përkasin grupeve dhe kulturave të tjera etnike

Të promovohen fushata ndërgjegjësimi dhe informimi mbi sjelljet diskriminuese dhe mbi dhunën me bazë gjinore

Institucionet publike dhe private duhet të zbatojnë fushata specifike të informacioni për sjelljet diskriminuese dhe për dhunën me bazë gjinore, në mënyrë që të rritet ndërgjegjësimi publik mbi këto çështje emergjente.

Mbështetje për viktimen

Të forcohen aftësinë e viktimave për të raportuar episode dhune e diskriminimi gjinorë, dhe tu jepet mbështetje gjatë gjithë procesit, që ato do përballojnë trajtimin e rastit të tyre.

Përfshirja/koordinimi i pjestarëve socialë

Në mënyrë që të përmirësohet efektiviteti dhe efikasiteti i masave mbrojtëse dhe i tutelës, të vendosura në jetë nga shërbimet socio-shëndetësore (Enti Sanitar Lokal, Qarku Bazë Shëndetësor) dhe nga ndihmat sociale (Zonat Territoriale Sociale EAS, Komunat dhe Provincat), do të ishte e nevojshme që të promovohenin disa tryeza pune, me përgjegjësit e këtyre shërbimeve, me qëllim që të përhapen strategjitë më të mira, për të favorizuar kështu paraqitjen e fenomenit të diskriminimit (mënyra, frekuenca, viktime, tipologjia e diskriminimit në fjalë, etj), dhe trajtimin e tij në një mënyrë të integruar në të gjithë territorin rajonal.

Monitorimi i vazhdueshëm i rasteve të diskriminimit

Monitorimi i rasteve të diskriminimit çon në identifikimin e dinamikave të zakonshme të përdorura në praktikën e dhunshme dhe diskriminuese, dhe si rrjedhojë në zgjidhjen e çështjes në një kohë më të shkurtër. Krijimi i një bazë të dhënash do të lehtësonte këshilluesin ligjor në studimet e rasteve dhe në identifikimin e autoriteteve përkatëse për ta zgjidhur atë.

Parandalimin duhet të jetë pikënisja e çdo politika anti-diskriminuese

Çdo shoqëri civile ka për detyrë të bëjë të pamundurën, në mënyrë që të ekzistojnë më pak viktime të dhunës dhe të diskriminimit, të cilat në shumicën e rasteve kanë të bëjnë me gjininë femërore dhe me diferencat e përkatësisë etnike. Marrja e masave të duhura parandaluese për të informuar qytetarët për pasojat që viktimat mund të hasin, do të çonte në një rritje të ankesave dhe të sinjalizimeve të episodeve të dhunës e diskriminimit.

7. REFERIME BIBLIOGRAFIKE

- Ballestrero, *Le azioni positive fra uguaglianza e diritto diseguale*, in 'Nuove leggi civili commentate, 1994 (Veprimet pozitive mes barazisë dhe ligjit të pabarabartë, në Ligje civile të reja e të komentuar, 1994)
- De Simone, *Dalle discriminazioni di genere alle discriminazioni doppie o sovrapposte*, in Dir. lav. rel., ind., 2003 (Nga diskriminimi gjinor tek diskriminimi i dyfishtë apo i mbivendosur, 2003)
- De Simone, *L'eguaglianza giuridica fra uomini e donne nella comunità europea*, in Dir. lav., 1985, I, 382 ss. (Barazia ligjore midis burrave dhe grave në komunitetin evropian, 1985)
- De Simone, *La nozione di discriminazione diretta e indiretta*, in Commentario sistematico al decreto legislativo 23 maggio 2000 (Nocioni i diskriminimit të drejtpërdrejtë dhe atij të tërthortë, në Komentarin sistematik të dekretit legjislativ të datës 23 Maj 2000)
- De Simone, *Dai principi alle regole. Eguaglianza e divieti di discriminazione nella disciplina dei rapporti di lavoro*, Torino Giappichelli 2001 (Nga parimet tek rregullat. Barazia dhe ndalimi i diskriminimit në rregullimin e marrëdhënies të punës, 2001)
- Direzione Generale Occupazione, Affari Sociali e Inclusione della Commissione Europea, *The fight against discrimination and the promotion of equality*, 2008 (Drejtoria e Përgjithshme për Punësimin, Çështjet Sociale dhe Përfshirja e Komisionit Evropian, *Lufta kundër diskriminimit dhe promovimi i barazisë*, 2008)
- Direzione Generale Occupazione, Affari Sociali e Inclusione della Commissione Europea, *Violence against women and the role of gender equality, social inclusion and health strategies*, 2010 (Drejtoria e Përgjithshme për Punësimin, Çështjet Sociale dhe Përfshirja e Komisionit Evropian, *Dhuna ndaj grave dhe roli i barazisë gjinore, përfshirjes sociale e strategjitë shëndetësore*, 2010)
- Direzione Generale Occupazione, Affari Sociali e Inclusione della Commissione Europea, *Ethnic minority and Roma women in Europe: A case for gender equality?*, 2008 (Drejtoria e Përgjithshme e Punësimit, Çështjeve Sociale, dhe Përfshirjes së Komisionit Evropian, *Pakicat Etnike dhe Femrat Rom në Evropë: Një rast barazie gjinore?* 2008)
- Di Paolo, M., *Il divieto di discriminazione*, in Lavoro e diritti, 10 luglio 2009 (Ndalimi i diskriminimit, në Punë e të Drejta, 10 korrik 2009)
- Eurostat, *Combattere la povertà e l'inclusione sociale- un ritratto statistico dell'unione europea nel 2010*, 2010 (Eurostat, *Lufta ndaj varfërisë dhe përfshirjes sociale - një skicë statistikore e Bashkimit Evropian në vitin 2010*, 2010)
- Eurostat, *Combating poverty and social exclusion – A statistical portrait of the European Union 2010*, Eurostat, 2010 (Eurostat, *Lufta ndaj varfërisë dhe përjashtimit social - Një skicë statistikore e Bashkimit Evropian 2010*, Eurostat, 2010)
- Fagan C., Urwin, P., Melling, K., *Gender inequalities in the risks of poverty and social exclusion for disadvantaged groups in 30 European countries*, Direzione Generale Occupazione, Affari Sociali e Inclusione della Commissione Europea, 2006 (Fagan C., Urwin, P., Melling, K., *Pabarazitë gjinore në rreziqet e varfërisë dhe përjashtimi social për grupet e pafavorizuara në 30 vende të Evropës*, Drejtoria e Përgjithshme për Punësimin, Çështjet Sociale dhe Përfshirjen e Komisionit Evropian, 2006)
- Minority Rights Group International, *State of the World's Minorities and Indigenous People*, 2011 (Grupi Ndërkombëtar i të Drejtave të Minoritarëve, *Gjëndja e Minoriteteve në Botë dhe e Popujve Indigjen* 2011)
- Murtas, *Le pari opportunità e il mainstreaming di genere nelle azioni rivolte alle strutture e ai sistemi cofinanziati dal FSE*, 2009 (Mundësitë e Barabarta dhe barazia gjinore në veprimet që synojnë strukturat dhe sistemet e bashkë-financuara nga FSE-ja, 2009)
- Salomon, M, *Economic, Social and Cultural Rights: A Guide for Minorities and Indigenous Peoples*, Minority Rights Group International, 2005 (Të Drejtat Ekonomike, Sociale dhe Kulturore: Një Udhëzues për Pakicat dhe për Popujt Indigjenë, Grupi Ndërkombëtarë i të Drejtave të Minoritarëve, 2005)
- Smuraglia, *Le discriminazioni di genere sul lavoro: dall'Europa all'Italia*, Ediesse, Roma 2005 (Diskriminimi gjinor në vendin e punës: nga Evropa në Itali, 2005)
- Triodos Facet, *Examination and Evaluation of Good Practices in the Promotion of Ethnic Minority Entrepreneurs*, Directorate General Enterprise and Industry of the European Commission, 2008 (Shqyrtimi dhe Vlerësimi i Praktikave Pozitive mbi Promovimin e Sipërmarrësve që bëjnë pjesë në Pakicat Etnike, Drejtoria e Përgjithshme e Ndërmarrjeve dhe e Industrisë së Komisionit Evropian, 2008)
- Unar, *Linee Guida per la rete nazionale antidiscriminazioni per la costituzione e il funzionamento di centri/osservatori territoriali e antenne anti-discriminazione*, 2011 (Unar, *Udhëzime për rrjetin kombëtar të anti-diskriminimit, mbi themelimin dhe funksionimin e qendrave/observatorëve lokale dhe antenave anti-diskriminimuse*, 2011)
- UNESCO, *guidelines on Intercultural Education*, 2006 (Udhëzimet e UNESCO-s mbi Edukimin Ndërkulturor, 2006)

Mjetet juridike:

Consiglio d'Europa, *Carta europea delle lingue regionali o minoritarie*, 1992 (Këshilli i Evropës, *Karta e Evropës mbi Gjuhët Rajonale ose Minoritare*, 1992)

Direttiva 2000/43/CE del Consiglio del 29 giugno 2000, che attua il *Principio della parità di trattamento fra persone indipendentemente dalla razza e dall'origine etnica*. (Direktiva 2000/43/CE e Këshillit të datës 29 qershor 2000, që vë në zbatim parimin e trajtimit të barabartë ndërmjet personave pavarësisht nga origjina racore ose etnike)

Direttiva 2006/54/CE riguardante *l'Attuazione del principio delle pari opportunità e della parità di trattamento fra uomini e donne in materia di occupazione e impiego* (Direktiva 2006/54/CE mbi Zbatimin e parimit të mundësive të barabarta dhe trajtimin e barabartë mes burrave e grave në çështjet e punësimit dhe të profesionit)

Nazioni Unite, Dichiarazione universale dei diritti umani, 1948 (*Kombet e Bashkuara, Deklarata Universale e të Drejtave të Njeriut*, 1948)

Nazioni Unite, Convenzione internazionale su Convenzione internazionale sull'eliminazione di ogni forma di discriminazione razziale, 1965 (*Kombet e Bashkuara, Konventa Ndërkombëtare mbi Konventën Ndërkombëtare mbi Eliminimin e të Gjitha Formave të Diskriminimit Racial*, 1965)

Nazioni Unite, Convenzione Internazionale sui Diritti Civili e Politici 1966 (*Kombet e Bashkuara, Pakti Ndërkombëtar mbi të Drejtat Civile dhe Politike* 1966)

Nazioni Unite, Convenzione internazionale sui diritti economici, sociali e culturali, 1966 (*Kombet e Bashkuara, Pakti Ndërkombëtar mbi të Drejtat Ekonomike, Sociale dhe Kulturore*, 1966)

Nazioni Unite, Dichiarazione sui diritti delle persone appartenenti alle minoranze nazionali o etniche, religiose e linguistiche, 1992 (*Kombet e Bashkuara, Deklarata e mbi të Drejtat e Personave që u takojnë Pakicave Kombëtare ose Etnike, Fetare apo Gjuhësore*, 1992)

Parlamento Italiano, Codice delle pari opportunità tra uomo e donna, 2005 (*Parlamenti Italian, Kodi i mundësive të barabarta mes burrave dhe grave*, 2005)

Statuto delle Nazioni Unite, 1945 (*Statusi i Kombeve të Bashkuara*, 1945)

Trattato di Maastricht, 1992 (*Traktati i Maastricht-it*, 1992)

MANJINE I POLNA DISKRIMINACIJA U DRŽAVAMA JADRANA
UPUT ZA SLUŽBE KOJE SE BRINU U BORBI PROTIV
VIŠESTRANE DISKRIMINACIJE

Glavne tačke se sprovode u okviru projekta SIMPLE (*Strengthening the Identity of Minority People Leads to Equality*), inovativna inicijativa saradnje između institucija i povećanja kapaciteta koji obuhvata pet Država Jadrana, a koja je usmerena ka koheziji društvenog područja kroz jačanje kulturnih identiteta i valorizaciji različitih etničkih zajednica manjina ili novo naseljenih na Jadranu.

Partneri projekta SIMPLE razvili su zajedničke strategije i pristupe koji će se primeniti na Jadranskoj oblasti za promociju jednakosti i ne diskriminacije kao temeljne vrednosti za miran i zajednički život građana, bez diskriminacije zbog etničke pripadnosti. Projekat se suočava sa par važnih problema koji sprečavaju sprovođenje prava i osnovnih principa socijalne pravde prema etničkim i novim manjinama:

- I. Jezik kao prepreka za pristup službama, čak i na području gde je dvojezičnost (višejezičnost) službeno priznata;
- II. Visok rizik siromaštva među manjinama, zbog otežanog pristupa tržištu rada, diskriminacije radnih mesta i omalovažavanja;
- III. Alarmantan broj dece koja pripadaju zajednicama manjina ostaju bez školovanja;
- IV. Nezadovoljavajući medijski načini prikazivanja raznih problematika koje se odnose na manjine;
- V. Velika opasnost višestruke diskriminacije gde se predrasude i nasilje na slabiji rod u zajednicama manjina kombinuje sa nepovoljnim tretiranjem zbog etničke pripadnosti.

Projekat ima kao cilj poboljšanje uslova života sa kojima se suočavaju pripadnici manjina, utičući na ključna pitanja koja predstavljaju slabost, zatim putem razvijanja vodećih tačaka koja se upućuju Vlastima, udruženjima Nacionalnih manjina, ne vladinim organizacijama i drugim nacionalnim i lokalnim licima područja Jadrana.

Vodeće tačke koje čine sastavni deo šest tematskih dokumenata koje je pripremio i objavio Partner projekta SIMPLA, biće aktivirane u okviru projekta i koristiće se kao radni instrumenti koji će promovirati Stalni Jadranski Opservatorijum. Na taj način će Opservatorijum ujedno sa testiranim modelima o upravljanju na nacionalnom vodećem projektu, transnacionalnim preporukama, instrumentima i indikatorima za socijološka istraživanja predstaviti strateško mesto za praćenje i nadzor postojećeg načina života manjina te pružiti moguća rešenja kada se radi o specifičnim slučajevima.

Vodeće tačke su prevedene na šest jezika (engleski, hrvatski, albanski, srpski i slovenski) kako bi se omogućilo razumevanje i praktično korišćenje svih zemalja koje učestvuju u projektu.

Kompletna zbirka Vodećih tačaka sadrži sledeće dokumente:

- Manjine i jezične razlike u Državama Jadrana: vodeće tačke za razvoj pristupačnosti višejezičkim uslugama;
- Manjine i lokalni razvoj u Državama Jadrana: vodeće tačke za valorizaciju plurikulturalizma kao resursa za radno tržište;
- Manjine i lokalni razvoj u Državama Jadrana: Povelja za upravljanje i valorizaciju raznolikosti na radnom mestu;
- Manjine i obrazovanje u Državama Jadrana: Vodeće tačke za širenje interkulture i obrazovanja;
- Manjine i medije u Državama Jadrana: Vodeće tačke za širenje tačnih informacija i za zaštitu prava;
- Manjine i polna diskriminacija u Državama Jadrana: Vodeće tačke za sprečavanje i borbu protiv višestruke diskriminacije i nasilja na drugi pol.

Svi dokumenti mogu da se zatraže od nacionalnih partnera odgovornih za projekat SIMPLE. Informacije i kontakti se nalaze na sajtu: www.simpleproject.eu.

1. DEFINICIJE

Uopštene definicije	
Diskriminacija	<p>Izravna diskriminacija postoji kada se ima negativan i ne korektan pristup prema osobi koja je druge rase ili koja je drugog etničkog porekla, i koja i jeste ili je bila ili bi mogla da bude dovedena u situaciju upoređivanja.</p> <p>Neizravna diskriminacija nastaje kada jedna neutralna norma, kriterijum ili praksa dovede osobu određenog rasnog ili etničkog porekla u posebno neugodan položaj u odnosu na druge osobe, osim ako su ta norma, kriterijum ili praksa objektivno opravdani Zakonom i ako su upotrebljena sredstava za postizanje tog cilja odgovarajuća i nužna..</p> <p>(Direktiva Veća 2000/43/EU od 29. Jun-a 2000, o promeni načela ravnopravnosti osoba bez obzira na rasno ili etničko poreklo)</p>
Zajednice manjina	<p>Skup ljudi u jednoj Državi:</p> <ul style="list-style-type: none">a) borave na području granične države,b) održavaju dugotrajnu i čvrstu vezu sa Državom u pitanju,c) Pokazuju specifične etničke, kulturne, verske ili jezične karakteristike,d) dovoljno su zatupani mada su u manjini u odnosu na ostatak populacije te Države ili bilo koje njene regije,e) motivisani brigom zajedničkog očuvanja onoga što osniva njihov zajednički identitet, kulturu, tradiciju, veru ili njihov jezik; <p>(Član 1, Preporuka br. 1201 koju je Parlamentarna skupština Veća Evrope usvojila na svojoj 44. Sednici održanoj 1993. godine)</p>
Prava manjina	<p>Prava nacionalnih manjina su lična prava onih koji pripadaju etničkim, verskim i jezičnim manjinama. Ta lična prava mogu da se koriste u zajednici sa drugim pripadnicima manjina, mada neka od tih prava imaju vrednost samo kada se primene kolektivno. (Prava Nacionalnih manjina, Group International, 2012)</p>
Posebne mere	<p>Niz strategija usmerenih na poboljšavanje mogućnosti zapošljavanja, obrazovanja i mogućnost zapošljavanja u odnosu na zajednice manjina i žena. U tom kontekstu, način na koji se sprovode mere, vrsta akcije koja je potrebna i šire implikacije u našem društvu, mogu da se razlikuju od jednog do drugog specifičnog programa. Izraz „posebne mere“ takođe uključuje mere koje su u nekim zemljama opisane kao „afirmativne mere“, „afirmativne akcije“, ili „pozitivne akcije“. (Odgovor Ujedinjenih Nacija o Ukidanju Rasne Diskriminacije, Opšta Preporuka br. 32: značenje opštih mera u Međunarodnoj Konvenciji za ukidanje svih oblika rasne diskriminacije CERD/C/GC/32)</p>

Posebni pojmovi

Pozitivna akcija	<p>„Pozitivne akcije“ su mere u čijem je cilju uklanjanje prepreka koje sprečavaju ostvarenje jednakih mogućnosti, podstiču zapošljavanje žena i podstiču ravnopravnost između muškog i ženskog roda na radnom mestu. (Član 42 Zakonski Dekret br. 198/2006 – Italijanski Kodeks o ravnopravnosti između muškog i ženskog roda)</p>
Višestрана diskriminacija	<p>Višestране diskriminacije su one koje se temelje na više od jednog razloga za diskriminaciju, npr. Pol i vera, starost i etnička pripadnost. (Opšta Uprava Evropske komisije za zapošljavanje, socijalna pitanja i uključivanje, 2009. Godina)</p>
Društvena isključenost	<p>Je više dimenzionalni proces progresivnog društvenog nereda, što uzrokuje razdvajanje zajednica i pojedinaca iz društvenih odnosa i institucija sprečavajući puno sudelovanje u zajedničkim aktivnostima i normativama propisanim u društvu u kojem žive. Društvena isključenost znači, gledajući sa Ustavno-Pravnog aspekta, siromaštvo u kombinaciji sa društvenim isključenjem. (Zakon br. 328, kojim je 8. Novembra 2000. Godine osnovana Komisija o Društvenom isključenju - KIES)</p>
Uznemiravanje	<p>Označava skup stavova koje zauzimaju pojedinci a koji utiču na drugu osobu, proganjanjem i zaplašavanjem koji utiču na normalni tok svakodnevnog života. Ova vrsta ponašanja podleže kaznama u mnogim nadležnostima: u italijanskoj nadležnosti ovakav slučaj je klasifikovan kao proganjanje. (Direktiva 2006/54/EU o sprovođenju jednakih mogućnosti i ravnopravnosti između muškog i ženskog roda na radnom mestu i u zapošljavanju).</p>
Jednake mogućnosti	<p>Ravnopravnost muškaraca i žena mora da bude na svim poljima, uključujući zapošljavanje, radno mesto i platu. Princip ravnopravnosti ne sprečava zadržavanje usvajanja mera koje predviđaju određene povlastice i kris podsastupljenog pola (Član 23 Princip o Temeljnim Pravima Evropske Unije)</p>
Polno uslovno nasilje	<p>„Bilo koji oblik nasilja čiji je rezultat fizička, seksualna ili psihička povreda ili patnja žena, a koja uključuje i pretnju takvim činom, prisilu ili deprivaciju slobode, a događa se u privatnom ili na javnom prostoru...“ (Ujedinjene Nacije, 1993). Za UN Žene (UN Women), polno uslovno nasilje jedan je od najrasprostrtenijih kršenja ljudskog prava. Granični prelazi, starost, rasa, kultura, bogastvo i zemljopis. Dešava se u kući, na ulici, u školi, na radnom mestu, na njivama, u izbegličkim kampovima, tokom sukoba i kriza. Ima puno pojavnih oblika – od univerzalno najčešćih oblika od porodičnog i polnog nasilja do ugrožavajućih slučajeva kao što je zlostavljanje tokom trudnoće, zatim ubistva zbog časti i drugih vrsta ženoubistva. Izučavanje glavnog Sekretara Ujedinjenih Nacija iz 2006. Godine tvrdi da je polno uslovno zlostavljanje „jedna globalna, sastavna, ukorenjena i strukturna nejednakost između muškog i ženskog roda“. (Ujedinjene Nacije, Detaljna Analiza svih oblika nasilja nad ženama. Izveštaj Glavnog Sekretara 2006. godine)</p>

2. PRINCIPI

I. Širenje jednakih mogućnosti između muškarca i žena u svim sektorima

Ravnopravnost između muškaraca i žena je osnovni princip prava Zajednice, priznata kao zadatak i cilj svih politika Evropske Unije, koja ima dužnost da se pokrene radi konkretne realizacije.

II. Pozitivne akcije za žene i manjine ne diskriminiraju većinske zajednice

Na radnom mestu pozitivna akcija je podsticanje zapošljavanja žena. Upravo na tom području postoji velika diskriminacija zbog pola i rase. Svaka Država ili privatna ustanova dužna je da poduzme sve pozitivne mere da bi se postigla što uravnotežnija prisutnost žena na svim poljima na radnom mestu, takođe zahvaljujući usvajanju mera koje predviđaju određene prednosti u korist podcenjenog pola.

III. Širenje integracije kroz valorizaciju različitosti

U civilizovanom društvu većina i manjina koegzistiraju zahvaljujući valorizaciji različitih kultura kojima pripadaju kroz neprestalni i ne ugrožavajući dijalog. Suočavanje s drugim kulturama je simbol pojedinačne i kolektivne demokratije i slobode. Zemlje članice Evropske Unije usvajaju integracijske politike priznavajući raznolikost manjina samim tim što ih neće isključiti iz većinskih zajednica.

IV. Širenje mišljenja o poštovanju žena

Nasilje nad ženama i dalje je jedna društvena rana s kojom se je teško suočiti i koju je teško iskoreniti, s obzirom na činjenicu da se 90% zlostavljanja dešava unutar kuće. Vrlo je važno obratiti pažnju na obrazovanje mladih generacija po pitanju poštovanja ljudskog rođa i afirmaciju ravnopravnosti, a podstaći istovremeno i borbu protiv nasilja i pogrđnih društvenih i osobnih odnosa. Širenje kulture o poštovanju žena putem lokalnih institucija, škola i državnih institucija postaće jedna od polaznih tačaka za uklanjanje većine diskriminacijskih stavova i nasilja koja su usmerena protiv žena.

V. Izbegavanje polne diskriminacije zahteva preventivan pristup

U borbi protiv svih oblika diskriminacije, uključujući i onu koja je vezana za rod, neophodno je sprovesti pažljive i usmerene politike primarne prevencije kako bi se potpomogao proces kulturnog sazrevanja društvene zajednice. To znači širenje informativne akcije i vaspitavanje o ljudskom pravu i drugih strateških inicijativa kao što su pozornost na zastupljenost i učestvovanje svih zajednica u jednom civilizovanom društvu.

3. MODELI UPRAVLJANJA I DOBRA PRAKSA

Regionalni Centar protiv diskriminacije Emilije Romanje	
Mesto	Italija
Organizacija	Emilije Romanje
Period	Započeo je svoj rad posle potpisa, 26. Januara 2007. godine, Protokola o saglasnosti.
Opis	<p>Regionalni Centar kroz poslovnu mrežu lokalnih poslovnica interveniše sa četiri makro cilja koji se podudaraju sa isto tolikim funkcijama:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. prevencija kako bi se sprečio nastanak i formiranje diskriminacijskog ponašanja i na taj način bi se potenciralo jednako postupanje koje će biti nasleđe za obrazovanje i kulturu svakog pojedinca (npr. Informativne akcije, susreti u školama, aktivnosti radi sensibilizacije, suočavanje sa lokalnim telima, organizacije ne profit i socijalno); 2. širenje i usvajanje projekata i pozitivnih akcija, deljenje najboljih praksi koje su usmerene ka uklanjanju svih štetnih situacija, podsticanje svih sporazuma i inicijativa između različitih lica koju karakteriše uzajmno poštovanje i odgovornost po ovom pitanju, i da se razvije iztraživanje i obuka i da se razmenjuju iskustva sa drugim Zemljama Evropske Unije; 3. Uklanjanje svih osnova diskriminacije koja će omogućiti da se smanji ili prevlada diskriminativno ponašanje. Postavljaju se zakoni i propisi koji se neće tumačiti jednoznačno nego će se dati mogućnost da se ukloni jedno stanje koje je karakterisovano štetnim efektima. Ova ponuda će omogućiti pomoć, podršku, usmeravanje i pravno obaveštenje; 4. Nadzor i provera kroz stalno praćenje ove pojave u Regionu, u saradnji sa institucijama koje se na različite načine bave zaštitom od diskriminacije, navedeno u članu 21. „Zakon o pravnim osnovama Evropske Unije“ (po polu, etničkom i socijalnom poreklu, genetskim osobinama, jeziku, veri, starosti, invaliditetu, seksualnoj orijentaciji, itd.) <p>Model Regiskog centra osnovan je prema modelu mreže koja poboljšava mnoge već postojeće izvore, koje imaju snažan lokalni koren a iznad svega daju oslonac građanima.</p> <p>Cilj je da se:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pokrenu lokalne inicijative i da se usklade sa radom širenja međusobne sinergije razmenom ideja i rešenja; • maksimalna valorizacija veštine i iskustva svakog javnog Organa, Trećeg Sektora i drugih osoba koji žele da učestvuju u ovoj inicijativi.
Elementi koji se mogu kopirati	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Stvaranje zajedničkog mrežnog modela između uključenih lokalnih aktera.
Informacije i Kontakti	<p>Usluga Politike za Prijem i društvenu integraciju (Ulica) Viale Aldo Moro, 21 40127 Bolonja Tel: + 39 051/527.7495-7073 Fax: + 39 051/527.7074 @: vbussadori@regione.emilia-romagna.it; asanfelici@regione.emilia-romagna.it</p>

Nacionalna Mreža protiv nasilja i SOS telefon 1522

Mesto	Italija
Organizacija	Odsek za jednake mogućnosti Predstavništvo odbora Ministara (Italija)
Period	Od 2006
Opis	<p>Odsek za jednake mogućnosti je razvio intervenciju za potiskivanje nasilja nad ženama unutar i izvan porodice. Osim instrumenta koji se koriste postoji i besplatan broj telefona 1522 koji je izmišljen i postavljen 2009. Godine kao javna usluga kako bi se osiguralo ekskluzivno slušanje i pružila podrška ženama koje su žrtve nasilja, a daje i podršku ljudima koji su žrtve proganjanja. Broj telefona je besplatan i dostupan sa fiksnog i mobilnog telefona 24 sata dnevno tokom cele godine, u celoj Državi. Kontakt je uređen na skoro svim jezicima: italijanskom, engleskom, francuskom, španskom, ruskom i arapskom. Usluga putem telefonskog pristupa podržava podneti zahtev i usmerava na sva moguća prava ugroženu stranu a pri tom celom procesu garantuje anonimnost. Od 2010, slučajevi nasilja, koji se svrstavaju u hitne slučajeve nasilja, dočekuju se sa određenim tehničko-operativnim zahtevom u saradnji sa policijom.</p> <p>Pošto je osnova radne „mreže“ besplatan broj telefona, on spada u tehničko-operativni instrument koji razvija nacionalnu mrežu protiv nasilja. Mreža je posebno smišljena da preuzima odgovarajuće mere na državnoj teritoriji, a koja će se polako razgranati i na lokalnim područjima protiv nasilja, poziva da se iskoreni nasilje na drugi pol, a i istovremeno osigurava uzajmnu saradnju između Vlade sa Pravnog pogleda sa zdravstvenim, socijalnim osiguranjem i Nadležnih vlasti. „Petlje“ Nacionalne Mreže protiv nasilja su teritorijalne oblasti mreže. Govori se o teritorijalnim oblastima kao što su Opština, Region, Područje sa kojima je odsek za ravnopravnost potpisao sporazum o saradnji čiji je cilj širenje i buđenje savesti u borbi protiv nasilja na drugi pol i rod, protiv proganjanja drugog roda, zatim za olakšavanje državne službe 1522 sa društveno-sanitarnim strukturama prisutnim na području kako bi se konačno ostvarili javni seminari o nasilju pola i rasa.</p>
Elementi koji se mogu kopirati	<ul style="list-style-type: none"> • Osigurati telefonsku službu na lokalnom području kroz vezu sa nadležnim organima; • Razviti jednu kvalificiranu i specijalizovanu mrežu u borbi protiv nasilja nad ženama.
Informacije i Kontakti	<p>Odsek za ravnopravnost Largo Chigi, 19 Rim Tel. +39 06 - 6779 2491 faks. +39 06 - 6779 2465 @: segreteria.po@governo.it; violenza.po@governo.it (www.pariopportunita.gov.it)</p>

Projekat (MREŽA ADRIA) RETE ADRIA – Mreža za žene protiv nasilja, majke i izbeglice na Jadranu

Mesto	Abruzzo, Marke i Emilia Romanja – Italija
Organizacija	Opština grada Roseto degli Abruzzi u partnerstvu sa opštinom San Salvo, Cervia, Porto San Giorgio, Udruženje Maria- Regina Onlus i Focolare Maria Regina koje je finansirano od strane Odseka za ravnopravnost iz Predsedništva Veća Ministarstva.
Period	2008-2010
Opis	<p>Projekat (MREŽA ADRIA) RETE ADRIA izgradio je jednu Jadransku mrežu usluga između Opština protiv rodno uvetnog nasilja, čiji je cilj da pojača akciju suzbivanja nasilja u Opštinama Jadrana.</p> <p>Mreža ADRIA sastavljena je od 4 Područja i 3 Regiona na italijanskoj Jadranskoj obali koji dele zajedničke interese osim pojave uvetnog nasilja, a to su: istaknuta naklonost turizmu, jaka izloženost imigraciji, porast slučajeva nasilja u letnjem periodu (često protiv turista ženskog roda) i nasilje koje je povezano sa prostitucijom žena i maloletnika (sa lokalnim pojavama seksualnog turizma).</p> <p>Projekat je raspoznao i temeljno proučio četiri fokus teme koje se odnose na različite manifestacije nasilja nad ženama u Opštinama Jadrana.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Odbrana i sprečavanje nasilja u jadranskim gradovima; • Rodno uvetno nasilje; • Rodno uvetno nasilje u rodnom domu; • Proganjivanje i nasilje na žene i devojčice. <p>Za svaki fokus napravljene su studije i vodeće tačke po temi koje daju određene i konkretne pravce kako sprečiti i suzbiti nasilje nad ženama, uzimajući u obzir i ponašanje mogućih žrtava i pokrenuti inicijativu koju bi trebalo da sprovedu na dela Lokalni Tužioc i kako bi sprečili buduće ponavljanje istih slučajeva.</p> <p>Mreža ADRIA širi edukaciju i razmenu operatora, ojačava i usaglašava akciju i saradnju između Opština koje učestvuju putem edukacije i razmene iskustva o vrstama rodno uvetnog nasilja.</p> <p>I na kraju, pripremljen je katalog usluga o tome kako treba sprečiti i suzbiti rodno uvetno nasilje u jadranskim gradovima: instrument za podršku operatorima za poboljšanje metodologije i radne procedure i upoznavanje sa lokalnim resursima u cilju da podstakne saradnju, kako unutrašnje tako međunarodne mreže.</p>
Elementi koji se mogu kopirati	<ul style="list-style-type: none"> • Širenje mrežnog rada, povezivanjem zajedničkih strateških tačaka; • Oplemenjivanje znanja lokalnih radnika • Istaknuti usluge i dobru praksu na teritoriji
Informacije i kontakti	<p>Udruženje Focolare Maria Regina Onlus Via Oberdan, 26 – 64020 Scerne di Pineto (TERAMO) tel. 085/9462495 – tel/faks 085/9462496 @centrostudi@ibambini.it (www.ibambini.it)</p> <p>Opština Roseto degli Abruzzi Piazza della Repubblica 64026 Roseto degli Abruzzi (TE) Tel.085 894.531 / tel/faks 085 894.53.670 @info@roseto.org</p>

4. KORISNA EVROPSKA I JADRANSKA LICA

Udruženja izbeglica i etničkih manjina	
Vrsta	Udruženje
Opšte aktivnosti	Stranci koji su prisutni na teritoriji Regiona Abruzzo, uključujući žene koje pripadaju etničkim manjinama ili izbeglicama, nalaze svakodnevnu podršku u radu udruženja i u zajednicama manjina ili drugih stranaca. Aktivnosti udruženja su vrlo različite, polazi se od podrške prilikom prvog ulaska imigranata, daju se informacije o birokratskim procedurama koje treba da otpoštaju kako bi regulirali svoju poziciju, zatim ih prate i orijentišu na usluge koje pruža teritorija i obavještavaju i uključuju u aktivnosti vezane za kulturu.
Bitna uloga u realizaciji vodećih tačaka	<ul style="list-style-type: none"> • Podržavanje Šaltera protiv diskriminacije, koji je otvorio region Abruzzo radi sprečavanja i razmatranja slučajeva; • Izložiti aktivnosti Šaltera među svojim članovima; • Saradnja radi realizacije informativnih inicijativa.
Informacije i kontakti	Regija Abruzzo Office "Politike za promovisanje integracije i socijalnu sigurnost" Viale Bovio, 425 - 65100 Pescara Tel. +39 085.7672109

Javne usluge za izbeglice	
Vrsta	Javna lica
Redovne aktivnosti	<p>Javna lica nude usluge i podršku izbeglicama i osobama koje pripadaju takozvanim novim manjinama. Neki od primera su sledeći:</p> <p>Opštinski Šalter za imigrante je jedna od najbitnih tačaka za kontakt i informaciju i za obradu dokumenata i za usmeravanje na sve usluge koje su im na raspolaganju na teritoriji.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Teritorijalni stalni Centri, koji nude kurseve, pismenost i izučavanje italijanskog jezika za starije strance; • Polivalentni centri za imigrante koji pružaju na području različite aktivnosti za podršku i kulturne aktivnosti u korist stranaca; • Ambulanta za strance pri Zdravstvenom centru: radi se o zdravstvenoj ustanovi koja garantuje zdravstvenu zaštitu imigranata prisutnih na teritoriji a koji su bez zdravstvenog osiguranja. Pristup centru je direktan i zdravstvene usluge su besplatne. <p>Baš ovaj zdravstveni centar može da igra glavnu ulogu u suzbijanju diskriminacije i nasilja na strankinje, pogotovu preko porodičnog savetovališta koji nudi lekarsku njegu, psihičko-socijalnu i pravnu podršku. Jedno vrlo važna sinergija je razvijena baš u okviru projekta SIMPLE, kroz protokol za saradnju koji je potpisao Region Abruzzo sa zdravstvenom stanicom Pescara za besplatno korišćenje Savetovališta južne Pescara u kojem je smešten vodeći Šalter protiv diskriminacije i rodno uvetnog nasilja.</p>
Bitna uloga u realizaciji vodećih tačaka	<ul style="list-style-type: none"> • Saradnja u akcijama informisanja i otkrivanje Šaltera za širenje vodećih tačaka pri kompetentnim organima; • Razvijanje dopunskih akcija sa Šalterom SIMPLE za celokupnu podršku stranicama i situacijama koja su društveno ugrožavajuća.
Informacije i kontakti	ASL Pescara – Porodično savetovalište, Via Pesaro 50 - 65100 Pescara Tel. +39 085.4253903 @: consultoriopescarasud@auls.pe.it

Savetnik za Državnu ravnopravnost

Tipologija	Državni funkcioner koji garantuje ravnopravnost i ne dozvoljava diskriminaciju između muškog i ženskog roda na radnom mestu.
Redovne aktivnosti	<p>Državni savetnik za ravnopravnost je postavljen da garantuje i unapredi princip ravnopravnosti između muškaraca i žena na radnom mestu. Zakon predviđa da osim na Državnom nivou, Savetovalište za ravnopravnost bude aktivno i na regionalnom i opštinskom nivou. Ono razmatra slučajeve diskriminacije koji su značajni na državnom nivou i bori se za ravnopravnost preko organizacija kao što su politike na radnom mestu koje služe da formiraju, obrazuju i unapređuju radnu snagu, a preko njih može da se uopšteno proširi dominantna misao.</p> <p>Usklađuje mrežu Savetnika o ravnopravnosti na državnom nivou i na taj način ojačava efikasnost i funkcionalnost zakona o ravnopravnosti, zatim omogućava razmenu informacija i iskustava. Zahvaljujući organizaciji za ravnopravnost koja usmerava ljude na ustanove gde mogu da se dobiju informacije i dokumenti o zakonima za ravnopravnost. Zatim daje savete kako treba da se postupi i kako treba da se napiše prijava u slučaju obmanjivanja i diskriminacije. Ova mreža prikuplja podatke o aktivnostima koje je izvršilo regionalno i Opštinsko Savetovalište kako bi dalje širila i razmenjivala iskustva o najboljim rezultatima.</p>
Bitna uloga u realizaciji vodećih tačaka	<ul style="list-style-type: none"> • Unapređenje aktivnosti agencije; • Širi saradnju zbog proširenja vodećih tačaka; • Institucionalna podrška;
Informacije i kontakti	<p>Ured Savetovališta za Ravnopravnost na Državnom Nivou Ministarstvo rada i Društvene politike Ulica Fornovo, 8 - 00192 Rim (zgrada C – četvrti sprat) Tel. +39 06.4683.4031 @: consiglieranazionaleparita@lavoro.gov.it</p> <p>Regija Abruzzo – Direkcija - Politika o radu , Kvalifikovanje i obrazovanje, Društvena politika Piazza Unione 13 - 65127 Pescara Tel. +39 085.7672848 - Fax +39 085.7672850 @: consigliera.parita@regione.abruzzo.it</p>

UNAR – Državno odeljenje protiv diskriminacije rasa

Tipologija	Javna ustanova
Redovne aktivnosti	<p>UNAR- Državno odeljenje protiv diskriminacije rasa je osnovano, u Zakonskom Dekretu 9. Jula 2003, br. 215, usvajanjem direktive Evropske Unije br. 2000/43 EU a koja funkcioniše u okviru Uprave za ravnopravnost u Predsedništvu Vlade.</p> <p>Osnovna uloga UNAR-a ja da nadgleda primenu zakona za ravnopravnost koji bi izbrisao razliku u rasi ili etniji.</p> <p>Detaljni podaci o UNAR-u:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Garantuje pomoć žrtvama koje odluče da sudskim putem zaštite ugrožena lična prava; • Istražuje kako bi kontrolisala da li postoje epizode diskriminacije na državnom području; • Unapređuje istraživanja, proučavanja i organizuje obuku po temi koja je predmet istraživanja; • Širi informacije putem specifičnih akcija o zvaničnom spisu koji štiti ljudska prava. • Osim toga, UNAR garantuje žrtvama mogućnost da prijave pretrpljenu diskriminaciju preko „zelenog broja“ i protiv diskriminacije rasa - 800 90 10 10 koji poduzima sledeće: prikuplja prijave i svedočenje o slučajevima koji su se desili zbog etničke razlike ili rase, zatim zbog ne ravnopravnosti; daje podršku žrtvama diskriminacije pružajući im sve neophodne informacije, zatim ih orijentiše kako da postupe, osim toga daju im i psihološku podršku.
Bitna uloga u realizaciji vođenih tačaka	<ul style="list-style-type: none"> • Daje informativnu podršku na Šalteru protiv diskriminacije; Usaglašava usvaja modele o razvijenim uslugama koje pruža protiv diskriminacijalna služba; zatim prisvaja model UNARA-a od strane regijskih centara.
Informacije i kontakti	<p>UNAR Lago Kigi, 19 – 00187 Рим Tel: +39 06.67792267 - fax: +39 06.67792272 @: unar@unar.it (www.unar.it)</p>

EIGE – Evropski institut za ljudska prava

Tipologija	Evropska agencija
Redovne aktivnosti	<p>EIGE – Evropski institut za ravnopravnost roda, sa sedištem u Vilniusu (Lituanija). To je agencija koja pomaže Vladama i Instisucijama Evropske Unije (pogotovu Evropskoj Komisiji) kada se govori o ravnopravnosti između muškog i ženskog roda.</p> <p>Institut prikuplja i obrađuje podatke, razvija metodologiju primenjiva ravnopravnosti pola na svim poljima politike, zatim olakšava razmenu iskustava i omogućava dijalog svih ljudi, a pogotovu onih u čijem su interesu, zatim služi da pokrene javno mišljenje.</p> <p>Da bi ostvarili ravnopravnost između muškog i ženskog roda, Evropski institut za ravnopravnost roda (EIGE) je postavio na Internetu sajt sa svim prikupljenim dokumentima iz Evrope sa statistikama i podacima vezanim za nasilja protiv drugog roda.</p>
Uloga u realizaciji vodećih tačaka	<ul style="list-style-type: none"> • Razmenjivanje mišljenja i širenja eksperimentalnog modela o uslugama koje pruža projekat SIMPLE
Informacije i kontakti	<p>EIGE – Evropski insitut za ravnopravnost roda Švitrigailos 11M LT-03228 Vilnius Lituanija (www.eige.europa.eu)</p>

ENAR– Evropska mreža protiv rasizma

Tipologija	ONG
Redovne aktivnosti	<p>European Network Against Racism (ENAR) je jedna evropska mreža ONG (nevladina organizacija) u svim zemljama Evropske Unije, a i u Hrvatskoj i na Islandu. ENAR se bori protiv rasizma, diskriminacije, ksenofobije i netolerancije, zatim širi ravnopravnost među građanima Evropske Unije i drugih zemalja.</p> <p>Cilj ENAR-a je da postigne potpunu ravnopravnost i solidarnost koja omogućava svim pripadnicima društva da u potpunosti učestvuju bez obzira kog su državljanstva, uzrasta, handikapa, koja im je boja kože, koja im je etnička pripadnost ili kakvog su pola ili koja im je seksualna naklonost.</p> <p>Osnovni principi ENAR-a su:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uključenje: prikupljanje svih organizacija koje podržavaju žrtve rasizma ili eventualne ne tolerancije ljudskih prava, antirasisti i podržavanje emigracijski organizacija. • Pluralizam i ravnopravnost: ujedinjuje i podržava razne organizacije kao što su: osnovne organizacije, nevladine organizacije, društvene organizacije, sindikalne i etničku manjinu izbeglica. • Demokratija: obezbeđuje svim članovima organizacija aktivno učešće u odlučnom procesu. • kvalitet: profesionalna organizacija posla i proizvodnja rezultata i očiglednih dokaza. • Efikasnost: usmeriti se na jedan definisani broj aktivnosti za koje će da garantuje da će biti povoljno snadbevene. • Fleksibilnost: sukladno odgovoriti svim izazovima i potrebama organizacija i raznih grupa i udruženja koje predstavlja. • Odgovornost i providnost: garantuje dobro upravljanje i komunikaciju o procesima svojim ključnim sagovornicima i institucijama Evropske Unije.
Улога у реализацији водећих тачака	<ul style="list-style-type: none"> • Pruža informacije i izvore interneta pokazujući modele, statistiku i studije o slučajevima koji su se desili i pokazuje najbolju praksu o etničkim manjinama i o raznim vrstama diskriminacije. • Deljenje i širenje modela o uslugama koje pruža projekat.
Информације и контакти	<p>The European Network Against Racism 60 Rue Gallait, 3rd Floor B-1030 Brussels Tel: + 32 (0)2 229 35 70 Faks: + 32 (0)2 229 35 75 @: info@enar-eu.org</p>

UNIFEM - United Nations Development Fund for Women

Tipologija	Agencija Ujedinjenih Nacija
Redovne aktivnosti	Razvojni fond Ujedinjenih Nacija za žene je postavljen 1976, pruža stručnu i finansijsku pomoć svim projektima i strateškim rešenjima koji promovišu ravnopravnost između muškog i ženskog roda i prenos moći na žene. UNIFEM koncentriše svoju aktivnost na četiri glavne oblasti, a to su: smanjenje siromaštva i podcenjivanje žena, bori se protiv bolesti HIV/SIDA, učestvovanje žena u politici u demokratskim državama.
Uloga u realizaciji vodećih tačaka	<ul style="list-style-type: none">• Pruža informacije i izvore interneta pokazujući modele, statistiku i studije o slučajevima koji su se desili• Deljenje i širenje modela o uslugama koje pruža projekat SIMPLE
Informacije i kontakti	UN Women Brussels Liaison Office Rue Montoyer 14 1000 Brussels -Белгија Tel: +32 (0)2 213 1444 - faks: +32 (0)2 213 1449 (www.unbrussels.org/agencies/un-women.html) (www.unifem.org)

5. PROUČAVANJE SLUČAJEVA: REGIONALNI ŠALTER PROTIV DISKRIMINACIJE I MALTRETIRANJA ŽENA, ZATIM ZAŠTITA IZBEGLICA I ETNIČKIH MANJINA

Prava jednakosti, ravnopravnost i integracija žena koje pripadaju zajednici izbeglica i etničkim manjina diriguju Šalter preko kog Region Abruzzo autorizuje prikupljanje i obrađivanje podatka preko interneta i sprovodi Zakon i usluge na lokalnom području u slučajevima diskriminacije i uopšte maltretiranja.

Ciljevi Šaltera:

- 1) Pokretanje jednog pokrajinskog sistema koji će da otkrije i da obradi slučajeve diskriminacije i nasilja prema ženama koje su izbeglice ili koje pripadaju zajednici etničkih manjina. Na tome će raditi nadležne lokalne službe kao što su: Socijalni sekretarijat, Profesionalna socijalna služba, Jedinstveno susretno mesto za pristup socijalnom i zdravstvenom okrugu (savetovalište, ambulanta za izbeglice, pokrajinski osmatrači imigracije, sprovođači zakona) i Treći sektor (udruženje izbeglica, prijemni centar, udruženje roma, organizacije i udruženja za promociju i zaštitu prava žena, centri protiv nasilja itd.);
- 2) Upoznati i podstaći savest Italijana i stranaca o situacijama o višestrukom nasilju kom su izložene žene koje su izbeglice i koje pripadaju etničkoj manjini. Šalter postoji da bi osvestio ljude na području i podstakao na ne diskriminaciju i na pozitivno ponašanje prema manjinama.
- 3) Pružaju mogućnost žrtvama, građanima, ustanovama, udruženjima izbeglica i organizacijama Trećeg Sektora da prijave i tuže slučajeve nasilja i diskriminacije pola protiv žena koje pripadaju etničkim manjinama, i da prošire podršku na celom pokrajinskom području.
- 4) Podržati proces integracije izbeglica i etničkih manjina na području regiona putem širenja kulture i poštovanja ravnopravnosti roda i ne nasilja nad ženama i drugih ranjivih kategorija.

Korisnici Šaltera:

Sve žene i ranjive kategorije mogu da se obrate šalteru u slučaju da trpe višestranu diskriminaciju zbog roda ili zato što pripadaju zajednicama manjina (čak iako se nasilje vrši unutar zajednice).

Usluge koje pruža Šalter

PROTIV DISKRIMINACIJE I NASILJA:

- OTKRIVANJE SLUČAJEVA putem različitih izvora direktna informacija, pregled štampe i interneta, svedočenja itd.);
- UPRAVLJANJE PREDMETIMA sa pravnog pogleda (uz pomoć pravnika) i socijalnog (uz pomoć prevodioca i socijalnog radnika)
- OBRADIVANJE SLUČAJEVA to je jedna faza u kojoj Šalter traži rešenje za određeni slučaj putem tehničko-profesionalnih instrumenata koje imaju na raspolaganju.

1. prate i orijentišu žrtvu koja je pretrpela diskriminaciju radi zaštite prava tokom celog procesa;
2. radi na informalnom pomirenju sporova;
3. prijavljuje slučajeve diskriminacije nadležnim organima;
4. uključuje celu mrežu usluga u slučaju nasilja

Moguće je da Šalter interveniše na sledeći način:

- Društvena i kulturna medijacija;
- Informalno pomirenje;
- Moralno uverenje ;
- Zakonsko usmerenje (putem svih pravnih mogućnosti);
- obaveštava ili šalje dalje nadležnim upravama.

PRUŽA USLUGU KOMUNIKACIJE I INFORMACIJE putem:

1. Uz celokupnu mrežu prijemnika na lokalnom području koja je na raspolaganju svim javnim i privatnim odgovarajućim sektorima;
2. Prikazivanjem slučajeva diskriminacije i nasilja protiv žena koje su izbeglice ili pripadnici etničkih manjina;
3. Budi sensibilizaciju na području: izdaje periodični informativi bilten preko kog opisuje rezultate koje je postigla organizacija. Izvori su: kazistika šaltera; amblemski slučajevi, intervjui, itd. Sastanci u mesnim zajednicama manjina i izbeglica; i ostale inicijative za javno i društveno informisanje.

Organizacija Šaltera

Šalter je otvoren od ponedjeljka do subote od 8.00 do 14.00, a sredom radi od 12.00 do 19.30.

Šalter se nalazi u savetovalištu zdravstvene službe na području Pescare Sud u Ulici Pesrao br. 50.- tel.085. 4254499.

Šalter je uređen tako da garantuje anonimnost svih onih koji se obrate agenciji. Eletronska pošta agencije je : antidiscriminazione@regione.abruzzo.it

Osoblje Šaltera i osnovna zaduženja

Socijalni radnik

-međusobna saradnja u organizaciji zbog start-up-a Šaltera protiv diskriminacije i zbog zaštite žena koje pripadaju manjinskim zajednicama;

-Aktivnos Šaltera: otvoren je strankama tri puta nedeljno: prijem, upisivanje slučajeva, potraga za rešenjem za prijavljene slučajeve; usmerava nadležnim organima na području, informiše;

-Poduhvat raznih organizacija na području, medijatora kulture, javnih ustanova i organizacija Trećeg Sektora koji se zauzimaju u zaštiti žena žrtava nasilja i diskriminacije pogotovu izbeglica i podstiče društvo na sensibilizaciju i zaštitu žena;

Jezički i kulturni posrednik

-Aktivnost Šaltera: podrška odgovornog lica Šaltera (podrška jezično-kulturna, upisivanje slučajeva i prijava, potraga za rešenjem prijavljenih slučajeva, usmerenje nadležnim organima na području, informacija); posete mesnim zajednicama na lokalnom području, prikuplja izveštaje drugih ljudi, udruženja itd. Detaljno obrađuje izveštaje i vrši razgovore sa umešanim stranama.

-Na području se aktivišu lokalna udruženja, medijatori za kulturu, javne ustanove i organizacije iz Trećeg sektora koji su zaduženi za usluge namenjene izbeglicama i ženama koje su žrtve nasilja i diskriminacije i za unapređenje usluga i buđenja savesti o pitanjima za zaštitu žena.

Savetnici za pravna i administrativna pitanja

-Daju pravne savete kada je to zatraženo od osoblja Šaltera na području, protiv diskriminacije i radi zaštite žena koje pripadaju zajednicama manjina;

- Podržava i pomaže da se zaštiti anonimnost i osetljivi podaci;

- Održava kontakt sa ostalim nadležnim organima na državnom, regionalnom i pokrajinskom području zbog otkrivanja slučajeva diskriminacije i osnivanja jedne mreže za integraciju.

6. REPORUKE

Obrazovanje institucionalnog osoblja koji bi otkrivali slučajeve diskriminacije i nasilja na drugi rod na području

Da bi se pomoglo što većem broju ljudi koji su žrtve nasilja i diskriminacije roda, neophodno je da se da podrška organizacijama koje specijalno obrazuju osoblje istitucionalnih ustanova kao što su (zdravstvena stanica, opštine, Okruge, SUP, policija, itd.) i privatnim organizacijama ko što su (socijalna udruženja, dobrovoljna udruženja, ONG, itd.);

Podržavanje politike za društvenu i kulturnu integraciju ljudi koji pripadaju etničkim i kulturnim manjinama

Područijske ustanove poput Opština (socijalno odjeljenje) moraju da stanciraju finansije koje će omogućiti **realizaciju projekata za društvenu i kulturnu integraciju ljudi koji su druge etnije i kulture;**

Širenje propagande i informacija o ponašanju nasilnika i diskriminatora roda

Javne i privatne institucije treba da pokrenu informativnu specifičnu propagandu o ponašanju diskriminatora roda i nasilnika kako bi se narod osvestio i obratio pažnju na postojanje takvih situacija

Davanje podrške žrtvama

Ohrabriti žrtve da prijave podneto nasilje i diskriminaciju i da daju potpunu podršku tokom celog obrađivanja postupka.

Uključivanje socijalnih radnika

Neophodno je da se održavaju sednice za razmatranje pitanja i strategija kojim će se otkrivati pojave diskriminacije i kako treba da se postupi na celom području da bi se poboljšala efikasnost i zaštitila intervencija koju vrši socijalna služba (lokalna zdravstvena stanica, socijalno odjeljenje) i društvene ustanove (teritorske društvene ustanove – Opština, Okrug).

Neprestano praćenje slučajeva diskriminacije

Praćenje slučaja u celokupnoj dinamici nasilja ili diskriminacije može da omogući pronalazak rešenja u što kraćem periodu. Postavljanje jedne databaze olakšalo bi Pravniku pratnju slučaja i pronalazak odgovarajući organa koji će da reše slučaj.

“Sprečiti” mora da bude polazna tačka svake vrste politike protiv diskriminacije

Svako civilizovano društvo mora da učini sve moguće da bi uklonilo razliku u rasi i diskriminaciju i nasilje koje je uglavno usmereno prema ženskom rodu. Neophodno je da se poduzmu sve mere koje bi sprečile takvo ponašanje. Neophodno je da se informiše javnost o posledicama koje imaju žrtve i da tako podstakne ljude da prijave epizode nasilja i diskriminacije.

7. BIBLIOGRAFIJA

- Ballestrero 1994, iz eseja "Novi društveni zakoni", *Pozitivne aktivnosti između jednakosti i prava nejednakosti*
- De Simone 2003, *O polnoj diskriminaciji i o duploj o preklapajućoj diskriminaciji*, iz zakonika o Radnom pravu
- De Simone, *Zakonska ravnopravnost između muškog i ženskog roda u Evropskoj Uniji*, iz zakonika o Radnom pravu 1985, I, 382 ss.
- De Simone, *Pojam direktne ili indirektno diskriminacije*, Detaljni komentar u Zakonskom Dekretnu iz 23. maja 2000
- De Simone, *Principi Prava – Jednakost i zabrana diskriminacije na radnom mestu*; Torino Giappichelli 2001
- Generalni direktorat za zapošljavanje, Socijalna pitanja i uključivanje Evropske komisije, *The fight against discrimination and the promotion of equality*, 2008
- Generalni direktorat za zapošljavanje, Socijalna pitanja i uključivanje Evropske komisije, *Violence against women and the role of gender equality, social inclusion and health strategies*, 2010
- Generalni direktorat za zapošljavanje, Socijalna pitanja i uključivanje Evropske komisije, *Ethnic minority and Roma women in Europe: A case for gender equality?*, 2008
- Di Paolo, M., *Zabrana diskriminacije*, u zakoniku o Radu i Pravima, 10. juli 2009
- Eurostat, *Borba protiv siromaštva i društveno isključenje*, iz *Statističkog okvira Evropske Unije 2010*, 2010
- Eurostat, *Combating poverty and social exclusion – A statistical portrait of the European Union 2010*, Eurostat, 2010
- Fagan C., Urwin, P., Melling, K., *Gender inequalities in the risks of poverty and social exclusion for disadvantaged groups in 30 European countries*, Generalni direktorat za zapošljavanje, Socijalna pitanja i uključivanje Evropske komisije, 2006
- Minority Rights Group International, *State of the World's Minorities and Indigenous People*, 2011.
- Murtas, *Jednake mogućnosti i konvencija o polu u aktivnostima u strukturama i sistemima koji su sufinansirani od FSE, 2009*
- Salomon, M., *Economic, Social and Cultural Rights: A Guide for Minorities and Indigenous Peoples*, Minority Rights Group International, 2005
- Smuraglia, *Polna diskriminacija na radnom mestu: iz Evrope do Italije*, Ediesse, Roma 2005
- Triodos Facet, *Examination and Evaluation of Good Practices in the Promotion of Ethnic Minority Entrepreneurs*, Directorate General Enterprise and Industry of the European Commission, 2008
- Unar, *Vodeće tačke na nacionalnom području protiv diskriminacije i izgradnja funkcionalne mreže protiv diskriminacije*, 2011.
- UNESCO, *guidelines on Intercultural Education*, 2006

Pravni instrumenti:

- Savet Evrope 1992 je izglasio Kartu o regionalnim i manjinskim jezicima
- Direktiva Veća 2000/43/CE iz 29. juna 2000, izdaje priručnik o ravnopravnosti i o ljudskim pravima bez obzira koje su rase ili etnije
- Direktiva 2006/54/CE o Primeni principa o ravnopravnosti pola na radnom mestu
- Ujedinjene Nacije 1948, Univerzalna deklaracija o ljudskim pravima za zaštitu ljudskih prava
- Ujedinjene Nacije 1965, Međunarodna konvencija o ukidanju svih oblika rasne diskriminacije
- Ujedinjene Nacije 1966, Međunarodna konvencija o Društvenim i Političkim pravima
- Ujedinjene Nacije 1966, Međunarodni pakt o ekonomskim, građanskim i kulturnim pravima
- Ujedinjene Nacije 1992, Deklaracija o pravima pripadnika nacionalnih, etničkih, verskih i jezičkih manjina
- Italijanski Parlament, *Pravilnik ravnopravnosti između muškog i ženskog roda*, 2005
- Statut Ujedinjenih Nacija, 1945
- Sporazum iz Maastricht-a, 1992

MANJŠINE IN DISKRIMINACIJA NA PODLAGI SPOLA V JADRANSKIH DRŽAVAH:
SMERNICE ZA DEJAVNOSTI ZA PREPREČEVANJE VEČKRATNE
DISKRIMINACIJE IN BOJ PROTI NJEJ

Te Smernice so del projekta SIMPLE (Strengthening the Identity of Minority People Leads to Equality) – inovativne pobude institucionalnega sodelovanja in krepitve zmogljivosti, ki vključuje pet jadranskih držav in je usmerjena k spodbujanju socialne kohezije tega območja prek krepitve kulturnih identitet in ovrednotenja različnosti manjšinskih skupnosti v jadranskih državah, bodisi zgodovinskih bodisi nedavno naseljenih.

Partnerji projekta SIMPLE so izdelali skupne strategije in pristope, namenjene uporabi v jadranskem območju, s ciljem pospeševanja kulture enakosti in nediskriminacije v smislu temeljnih vrednot mirnega sožitja državljanov, brez vsakršne diskriminacije na podlagi narodnostne pripadnosti. Projekt obravnava pet pomembnih problemov, ki ovirajo učinkovito uresničevanje pravic in načel socialne pravičnosti v razmerju do zgodovinskih in novih manjšin:

- I. Jezik kot ovira za popoln dostop do javnih uslug, tudi na območjih, kjer je dvojezičnost (ali večjezičnost) uradno priznana;
- II. Resna nevarnost revščine za manjšine: zaradi težavnega dostopa do trga dela, diskriminacij glede delovnih pogojev in premajhne zastopanosti;
- III. Zaskrbljujoč delež otrok, pripadajočih manjšinskim skupinam, ki ostajajo zunaj šolskega sistema;
- IV. Neustrezni načini predstavljanja problemov v zvezi z manjšinami s strani sredstev obveščanja;
- V. Resna nevarnost večkratne diskriminacije, ko so predsodki in nasilje na podlagi spola do pripadnikov manjšin še dodatna obremenitev poleg nenaklonjenega ravnanja na narodnostni ali verski podlagi.

Projekt SIMPLE si zastavlja cilj, da izboljša življenjske pogoje pripadnikov manjšin, tako da poseže v tiste ključne dejavnike, ki dandanes predstavljajo šibke točke: s pomočjo oblikovanja smernic in priporočil za predstavnike oblasti, manjšinska društva, nevladne organizacije ter druge nacionalne in lokalne akterje jadranskih regij, z namenom organiziranja ciljnih dejavnosti v zvezi z neugodnostmi, katerim so izpostavljene manjšine na lokalni ravni.

Smernice so sestavni del zbirke šestih tematskih dokumentov, ki so jih pripravili in objavili partnerji projekta SIMPLE in ki bodo delovni instrumenti "Jadranskega stalnega observatorija" narodnostnih manjšin, ustanovljenega v okviru projekta. Ta observatorij bo – na podlagi modelov upravljanja, ki so bili preizkušeni z nacionalnimi pilotnimi projekti, ter na podlagi mednarodnih priporočil ter instrumentov in indikatorjev, pripravljenih za sociološke raziskave – strateška točka za spremljanje in opazovanje realnih pogojev manjšin v sodelujočih državah ter za spodbujanje možnih rešitev upravljanja v zvezi s specifičnimi problemi.

Smernice so prevedene v šest jezikov (angleščino, hrvaščino, albanščino, italijanščino, črnogorščino in slovenščino), da je vsem akterjem v državah, sodelujočih pri projektu, omogočeno njihovo razumevanje in konkretna uporaba.

Celotna zbirka Smernic vsebuje naslednje dokumente:

- Manjšine in jezikovna raznolikost v jadranskih državah: Smernice za pospeševanje večjezične dostopnosti javnih uslug;
- Manjšine in lokalni razvoj v jadranskih državah: Smernice za ovrednotenje multikulturalnosti kot vira za trg dela;
- Manjšine in lokalni razvoj v jadranskih državah: Listina za upravljanje različnosti in njihovo ovrednotenje v podjetjih;
- Manjšine in izobraževalni sistem v jadranskih državah: Smernice za spodbujanje medkulturnih pristopov v izobraževalnih sistemih;
- Manjšine in sredstva obveščanja v jadranskih državah: Smernice za spodbujanje nepristranskih in korektnih storitev javnega obveščanja;
- Manjšine in diskriminacija na podlagi spola v jadranskih državah: Smernice za preprečevanje večkratne diskriminacije in nasilja na podlagi spola, za njuno prijavljanje in boj proti njima.

Na prošnjo je mogoče te dokumente vselej pridobiti pri odgovornih nacionalnih partnerjih projekta SIMPLE. Informacije in kontakti so navedeni na spletnem mestu projekta: www.simpleproject.eu.

1. OPREDELITEV POJMOV

Splošne opredelitve	
Diskriminacija	<p>Za neposredno diskriminacijo se šteje, če se na podlagi rase ali narodnosti ena oseba obravnava manj ugodno, kakor se obravnava, se je obravnavala ali pa bi se obravnavala druga oseba v primerljivem položaju.</p> <p>Za posredno diskriminacijo se šteje, če bi na videz nevtralna določba, merilo ali praksa postavila osebe neke rase ali narodnosti v posebno neugoden položaj v primerjavi z drugimi osebami, razen če to določbo, merilo ali prakso objektivno upravičuje zakonit cilj in če so sredstva za doseganje tega cilja ustrezna in potrebna.</p> <p>(Direktiva Sveta 2000/43/ES z dne 29. junija 2000 o izvajanju načela enakega obravnavanja oseb ne glede na raso ali narodnost)</p>
Manjšinska skupina	<p>Skupina oseb v neki državi:</p> <ul style="list-style-type: none">a) ki prebivajo na ozemlju te države,b) ki ohranjajo stare, trdne in trajne vezi s to državo,c) ki imajo posebne narodnostne, kulturne, verske ali jezikovne karakteristike,d) ki so dovolj reprezentativni, čeprav številčno šibkejši od preostalega prebivalstva države ali njene regije,e) ki jih navdihuje hotenje, da skupaj ohranjajo to, kar tvori njihovo skupno istovetnost, vključno s kulturo, izročili, vero ali jezikom. <p>(1. člen Priporočila št. 1201, ki ga je sprejela parlamentarna skupščina Sveta Evrope na svojem 44. zasedanju leta 1993)</p>
Pravice manjšin	<p>Pravice manjšin so osebne pravice tistih, ki pripadajo narodnostnim, verskim in/ali jezikovnim manjšinam. Te osebne pravice se lahko uveljavljajo skupaj z drugimi pripadniki manjšine, nekatere izmed teh pravic pa so veljavne le, če se uveljavljajo kolektivno. (Minority Rights Group International, 2012)</p>
Posebni ukrepi	<p>Vrsta strategij, ki so usmerjene k izboljšanju možnosti zaposlovanja, izobraževanja in delovnih ugodnosti za skupine, kot so narodnostne manjšine ali ženske. Na tem področju velja, da so način izvajanja ukrepov, vrsta za to potrebnih dejanj, pa tudi širše implikacije za našo družbo lahko v raznih specifičnih programih različni. Pojem "posebni ukrepi" poleg tega vključuje ukrepe, ki jih v nekaterih državah opredeljujejo kot "afirmativne ukrepe", "afirmativna dejanja" ali "pozitivna dejanja". (Odbor Združenih narodov za odpravo rasne diskriminacije, Splošno priporočilo št. 32: pomen in obseg posebnih ukrepov iz Mednarodne konvencije o odpravi vseh oblik rasne diskriminacije CERD/C/GC/32)</p>

Posebne opredelitve

Pozitivno dejanje	<p>"Pozitivna dejanja" so ukrepi, usmerjeni k odpravljanju ovir, ki dejansko preprečujejo uresničevanje enakih možnosti, ter k pospeševanju zaposlovanja žensk in ustvarjanju temeljne enakosti med moškimi in ženskami na področju dela.</p> <p>(42. člen Zakonodajnega odloka št. 198/2006, tj. italijanskega Zakonika enakih možnosti moških in žensk)</p>
Večkratna diskriminacija	<p>Večkratne diskriminacije so diskriminacije na podlagi več motivov, na primer na podlagi spola, vere, starosti in narodnostne pripadnosti.</p> <p>(Generalni direktorat za zaposlovanje, socialne zadeve in vključevanje Evropske komisije, 2009)</p>
Socialno izključevanje	<p>Je večstranski proces vse večjega trganja socialnih vezi, ki povzroča oddaljenost skupin in posameznikov od družbenih odnosov in od institucij, kar preprečuje polno udeležnost pri skupnih in zakonsko predpisanih dejavnostih družbe, v kateri živijo. Z normativnega vidika socialna izključenost pomeni revščino, ki je povezana z družbeno marginalizacijo.</p> <p>(italijanski Zakon št. 328 z dne 8. novembra 2000, ki je vzpostavil Komisijo za raziskovanje socialne izključenosti – CIES)</p>
Zalezovanje (spolno nadlegovanje)	<p>Pomeni vrsto različnih ravnanj nekega posameznika, ki muči drugo osebo, jo zalezuje in ji povzroča občutke tesnobe in strahu, ki lahko celo onemogočijo njeno normalno vsakdanje življenje. Takšno ravnanje velja za kaznivo v mnogih pravnih sistemih; v italijanskem je uvrščeno h kaznivim dejanjem preganjanja.</p> <p>(Direktiva 2006/54/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. julija 2006 o uresničevanju načela enakih možnosti ter enakega obravnavanja moških in žensk pri zaposlovanju in poklicnem delu)</p>
Enake možnosti	<p>Enakost žensk in moških se mora zagotoviti na vseh področjih, vključno z zaposlovanjem, delom in plačilom za delo. Načelo enakosti ne preprečuje ohranitve ali sprejetja ukrepov o specifičnih ugodnostih v korist nezadostno zastopanega spola. (23. člen Listine Evropske unije o temeljnih pravicah)</p>
Nasilje na podlagi spola	<p>"Vsako dejanje nasilja na podlagi spola, ki za žensko pomeni – ali bi lahko pomenilo – fizično, psihično ali spolno poškodbo oziroma trpljenje, vključno z grozenjem s temi dejanji, prisiljevanjem ali samovoljnem odvzemanjem svobode, ki se zgodijo v javnem ali zasebnem življenju ..." (Združeni narodi, 1993).</p> <p>Za ustanovo UN Women je nasilje na podlagi spola ena najbolj razširjenih kršitev človekovih pravic. Razširjena je ne glede na starostne, rasne, kulturne, ekonomske in zemljepisne meje. Dogaja se v domači hiši, na cestah, v šolah, na delovnem mestu, v delovnih taboriščih, v begunskih taboriščih, med konfliktnimi in kriznimi stanji. Izraža se na mnogo načinov: od najbolj univerzalno razširjenih oblik družinskega in spolnega nasilja do zdravju škodljivih praks, zlorab med nosečnostjo, tako imenovanih zločinov zaradi obrambe časti in drugih oblik ubojev žensk. Raziskava generalnega sekretarja Združenih narodov iz leta 2006 ugotavlja, da je nasilje na podlagi spola "globalna, sistematična, zakoreninjena in strukturirana neenakost med moškimi in ženskami". (United Nations, In-depth study on all forms of violence against women. Report of the Secretary-General, 2006)</p>

2. NACELA

I. Spodbujanje enakih možnosti moških in žensk na vseh področjih

Enakost med moškimi in ženskami je temeljno pravno načelo Evropske skupnosti in je priznana kot "naloga" in "cilj", ki morata prežemati vso politiko Evropske unije; slednja ima obveznost, da si dejavno prizadeva za njeno konkretno uresničevanje.

II. Pozitivna dejanja v korist žensk in manjšin ne diskriminirajo večinske skupine

Na področju dela so pozitivna dejanja usmerjena k spodbujanju zaposlovanja žensk in uresničevanju enakosti med moškimi in ženskami glede delovnih pogojev. Na tem področju se namreč opaža največ diskriminacij na podlagi spola in rase. Vsaka javna in zasebna institucija je dolžna izvajati pozitivna dejanja s ciljem spodbujanja večje uravnoteženosti glede prisotnosti žensk v najrazličnejših delovnih dejavnostih, tudi s pomočjo ukrepov, ki uvajajo posebne prednosti v prid manj prisotnemu spolu.

III. Spodbujati integracijo z ovrednotenjem različnosti

V civilizirani družbi večinska in manjšinska skupnost prebivata v sožitju, tako da ovrednotita kulture različnih pripadnosti prek stalnega dialoga, ki je konstruktiven in ne destruktiven. Soočanje z drugimi kulturami je znamenje demokratičnosti in svobode, tako individualne kot kolektivne. Države Evropske unije izvajajo politiko integracije, tako da priznavajo različnost manjšinskih skupin in je ne odpravijo z asimilacijo v kulturi večinskih skupin.

IV. Spodbujanje kulture spoštovanja žensk

Nasilje nad ženskami ostaja ena izmed družbenih nadlog, ki jih je najtežje obravnavati in izkoreniniti, tudi v luči dejstva, da se 90 % zlorab zgodi za zidovi domače hiše. Treba je nenehno vzdrževati visoko mero pozornosti, izvajati kulturne dejavnosti z mladimi in najmlajšimi generacijami s ciljem, da se vzgajajo za spoštovanje človeške osebe in uveljavljanje enakopravnosti, obenem pa se boriti proti nasilju in kvarjenju družbenih in osebnih odnosov. Kultura spoštovanja žensk, ki bi jo spodbujale lokalne, šolske in državne institucije, bi predstavljala izhodiščno točko za odpravljanje tako številnih dejanj diskriminacije in nasilja nad ženskami.

V. Za boj proti diskriminaciji na podlagi spola je nujen preventivni pristop

Za boj proti vsem oblikam diskriminacije, vključno z diskriminacijami na podlagi spola, je nujno pozorno in ciljno izvajanje političnih ukrepov v smislu primarne preventive, kot podpora procesu kulturnega zorenja skupnosti. To pomeni: spodbujanje dejavnosti informiranja in vzgoje za človekove pravice ter drugih strateških iniciativ, kot je skrb za prisotnost in soudeležnost vseh interesnih skupin pri življenju civilne družbe.

3. MODELI UPRAVLJANJA IN DOBRIH PRAKS

Center za boj proti diskriminaciji Dežele Emilia-Romagna	
Kraj	Italija
Organizacija	Emilia-Romagna
Obdobje	Delovati je začel s podpisom memoranduma dne 26. januarja 2007.
Opis	<p>Z ozirom na štiri glavne cilje, ki ustrezajo štirim funkcijam, ta deželni center s pomočjo mreže teritorialnih vozlišč in za javnost odprtih točk izvaja naslednje dejavnosti:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Preventivni ukrepi, usmerjeni k preprečevanju vznikanja in razraščanja diskriminacijskega vedenja ter k spodbujanju prizadevanja, da načelo enakosti postane vzgojna in kulturna dediščina vsakega posameznika (npr. obveščevalne akcije, srečanja v šolah, dejavnosti osveščanja, srečanja z lokalnimi institucijami, neprofitnimi organizacijami in socialnimi partnerji); 2. Spodbujanje in podpiranje projektov in pozitivnih dejanj z obveščanjem o dobrih praksah, usmerjenih k odpravljanju osnovnih situacij neenakosti, k spodbujanju sporazumov in/ali inovativnih dogovorov med različnimi subjekti, ki naj spodbujajo vzajemno osveščanje o tej temi, ter k izvajanju študij, raziskav, izobraževalnih tečajev in izmenjav z drugimi državami Evropske unije; 3. Odpravljanje diskriminacijskih razmer, kar se razume (1) kot prizadevanje za omejevanje ali odpravljanje diskriminacijskih vedenj, ki izhajajo iz dokumentov in predpisov, ki nimajo enopomenske interpretacije, in (2) kot prizadevanje za izboljšanje situacije, ki jo zaznamujejo že nastali škodljivi učinki; vse to prek nudenja podpore, spremljanja, usmerjanja in pravnega svetovanja; 4. Spremljanje in preverjanje s stalnim aktivnim opazovanjem diskriminacijskih pojavov na deželnem ozemlju, v sodelovanju z institucijami in društvi, ki iz različnih izhodišč delujejo za zaščito pred diskriminacijami, navedenimi v 21. členu "Listine Evropske unije o temeljnih pravicah" (ki se tičejo spola, rase, narodnostnega ali socialnega izvora, genetskih, jezikovnih, verskih in starostnih lastnosti, prizadetosti, spolnih teženj itd.). <p>Deželni center temelji na modelu mreže, ki daje veljavo številnim že obstoječim pobudam/virom, pogosto močno zakoreninjenim v smislu referenčne točke za lokalno prebivalstvo.</p> <p>Cilj delovanja je:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lokalne pobude povezati v mrežo, jih koordinirati in z medsebojno izmenjavo idej in rešitev spodbujati njihovo sinergijo; • Kar najmočneje ovrednotiti sposobnosti in izkušnje vseh javnih ustanov, organizacij tretjega sektorja in drugih subjektov, ki so pripravljeni sodelovati pri tej pobudi.
Ponovljivi elementi	<ul style="list-style-type: none"> • Ustvaritev modela skupne mreže vseh sodelujočih lokalnih subjektov
Informacije in kontakt	<p>Politike službe za sprejem in socialnega vključevanja Viale Aldo Moro, 21 - 40127 Bologna Tel.: + 39 051.5277495-7073 Fax: + 39 051.5277074 @: vbussadori@regione.emilia-romagna.it; asanfelici@regione.emilia-romagna.it</p>

Nacionalna mreža za zaščito pred nasiljem in telefonska številka za klice v sili 1522

Kraj	Italija
Organizacija	Oddelek za enake možnosti pri Predsedstvu ministrskega sveta (Italija)
Obdobje	Od 2006
Opis	<p>Oddelek za enake možnosti je razvil široko sistemsko delovanje za osvetlitev pojavov družinskega in širšega družbenega nasilja nad ženskami ter za boj proti temu nasilju. Eden izmed instrumentov oddelka je brezplačna klicna številka 1522, ki je bila vzpostavljena in zamišljena kot javna služba z izključnim namenom prisluhniti ženskam, žrtvam nasilja, in jim nuditi podporo; leta 2009 pa je bila vzpostavljena tudi dejavnost pomoči žrtvam zalezovanja (stalking).</p> <p>Telefonska številka deluje 24 ur na dan vse dni v letu in je dosegljiva s celotnega državnega ozemlja brezplačno, tako s stacionarnega kot z mobilnega omrežja; ta javna usluga je na razpolago v naslednjih jezikih: italijanščini, angleščini, francoščini, španščini, ruščini in arabščini. Javna služba prek telefonskega stika spodbuja manifestacijo prošnje po pomoči in omogoča, da se žrtve postopno približajo uslugam oddelka ob absolutnem jamstvu anonimnosti. Od leta 2010 se informacije o primerih nasilja, ki imajo značaj urgentnosti, sprejemajo s posebnim tehnično-operativnim postopkom ob sodelovanju policije.</p> <p>Brezplačna telefonska številka je osnovno sredstvo "mrežne" delovne metodologije, ima torej vlogo tehnično-operativnega instrumenta za podporo Nacionalni mreži za boj proti nasilju. Nacionalna mreža je zasnovana predvsem z namenom spremljanja – in razširjanja na nacionalni ravni – delovanja lokalnih mrež, ki se spoprijemajo s pojavom nasilja na podlagi spola; istočasno pa nacionalna mreža zagotavlja potrebne povezave med centralnimi upravami, ki so kompetentne na področjih sodstva, sociale, zdravstva, varnosti in javnega reda. "Vozlišča" Nacionalne mreže za boj proti nasilju so Teritorialna mrežna območja. Gre za teritorialne enote (občine, pokrajine ali dežele), s katerimi Oddelek za enake možnosti sklene memorandum z namenom spodbujati: dejavnosti za osveščanje in boj proti nasilju na podlagi spola; vzpostavitev ali okrepitev lokalnih mrež za boj proti pojavom nasilja na podlagi spola in zalezovanja (stalking); integracijo med nacionalno službo klicne številke 1522 in socialno-zdravstvenimi strukturami, prisotnimi na teritoriju; uresničevanje javnih tematskih seminarjev na temo nasilja na podlagi spola.</p>
Ponovljivi elementi	<ul style="list-style-type: none"> • Zagotavljanje javne službe klicne številke na lokalni ravni v sodelovanju s policijo; • Izoblikovanje usposobljene in specializirane mreže za boj proti nasilju nad ženskami.
Informacije in kontakt	<p>Oddelek za enake možnosti Largo Chigi, 19 – Roma Tel. +39 06.67792491 Fax +39 06.67792465 @: segreteria.po@governo.it; violenza.po@governo.it (www.pariopportunita.gov.it)</p>

Projekt RETE ADRIA – Rete Antiviolenza per le Donne, le MadRi e le Immigrate nell'Adriatico (Mreža za boj proti nasilju nad ženskami, materami in priseljenkami na Jadranu)	
Kraj	Abruzzo, Marche in Emilia-Romagna – Italija
Organizacije	Občina Roseto degli Abruzzi v partnerstvu z občino San Salvo, občino Cervia, občino Porto San Giorgio, Fundacijo Maria Regina in Društvom Focolare Maria Regina Onlus; projekt je financiran od Oddelka za enake možnosti pri Predsedstvu ministrskega sveta.
Obdobje	2008 - 2010
Opis	<p>S projektom RETE ADRIA je bila ustvarjena Medobčinska jadranska mreža služb za boj proti nasilju na podlagi spola, z namenom, da se okrepi preprečevanje nasilja v jadranskih občinah.</p> <p>Mreža ADRIA se razteza prek 4 pokrajin in 3 dežel italijanske jadranske obale, katerim so skupni razni epidemiološki vidiki glede nasilja na podlagi spola: izrazita turistična naravnost, močna izpostavljenost migracijskim tokovom, povečanje števila primerov nasilja v poletnem času (pogosto so žrtve turistke), nasilje v zvezi s prostitucijo žensk in mladoletnih (z lokalnimi primeri seksualnega turizma).</p> <p>V okviru projekta so bila izbrana in osvetljena 4 tematska jedra, povezana z različnimi manifestacijami nasilja nad ženskami v jadranskih občinah:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zaščita in preprečevanje nasilja v jadranskih mestih; • Nasilje na podlagi spola in multikulturnost; • Nasilje na podlagi spola v družinskem okolju; • Nasilje in dejanja zalezovanja v razmerju do mater in otrok. <p>Za vsako tematsko jedro posebej sta bila izdelana študija in vodič, z namenom, da nudita specifične in konkretne napotke glede preprečitve in boja proti nasilju nad ženskami, z navodili, ki se tičejo tako vedenja potencialnih žrtev kot pobud, ki naj jih uresničijo institucionalni akterji za preprečitev primerov nasilja v prihodnosti.</p> <p>RETE ADRIA spodbuja tudi formiranje delavcev s tega področja in njihovo medsebojno izmenjavo izkušenj, s ciljem boljše koordinacije delovanja med sodelujočimi občinami (s predlogi za formacijo in izmenjavo glede različnih vidikov nasilja na podlagi spola).</p> <p>Poleg tega je bil izdelan katalog uslug in dobrih praks za preprečitev in boj proti nasilju na podlagi spola v jadranskih mestih: instrument v pomoč delavcem, za izboljševanje delovnih metodologij in postopkov ter ureditev podatkov o virih, prisotnih na teritoriju, s ciljem spodbujanja mrežnega, tudi medregijskega (meddeželnega) delovanja.</p>
Ponovljivi elementi	<ul style="list-style-type: none"> • Spodbujanje mrežnega delovanja s povezovanjem skupnih strategij; • krepitev znanja lokalnih delavcev; • beleženje uslug in dobrih praks, prisotnih na teritoriju.
Informacije in kontakti	<p>Društvo Focolare Maria Regina Onlus Via Oberdan, 26 – 64020 Scerne di Pineto (Teramo) Tel. +39 085.9462495 – Fax +39 085.9462496 @: centrostudi@ibambini.it (www.ibambini.it)</p> <p>Občina Roseto degli Abruzzi Piazza della Repubblica 64026 Roseto degli Abruzzi (Teramo) Tel. +39 085.894531 - Fax +39 085.89453670 @: info@roseto.org</p>

4. EVROPSKI IN JADRANSKI ZINTERESIRANI AKTERJI

Društva priseljencev in narodnostnih manjšin	
Tipologija	Društva
Redne dejavnosti	Tujci, prisotni na ozemlju dežele Abruzzo, med katerimi so tudi ženske, pripadnice narodnostnih manjšin in priseljenke, lahko poiščejo vsakodnevno pomoč v dejavnostih društev in skupnosti, katerih člani so rojaki in/ali drugi tujci. Dejavnosti društev so zelo raznovrstne: pomoč pri sprejemu pravkar prispelih priseljencev; informiranje glede upravnih postopkov za ureditev lastnega položaja; spremljanje in usmerjanje glede lokalnih socialnih služb; uresničevanje kulturnih dejavnosti, povezanih s kulturo domače dežele.
Vloga pri operacionalizaciji Smernic	<ul style="list-style-type: none"> • Podpora Sprejemni točki za preprečevanje diskriminacije, vzpostavljeni od Dežele Abruzzo, pri sprejemanju in obravnavanju primerov; • seznanjanje lastnih članov o dejavnostih Sprejemne točke; • sodelovanje pri uresničevanju akcij informiranja.
Informacije in kontakt	Dežele Abruzzo Storitev "Politike za spodbujanje vključevanja in socialno varnost" Viale Bovio, 425 - 65100 Pescara, Italija Tel. +39 085.7672109

Javne službe za priseljence	
Tipologija	Javne ustanove
Redne dejavnosti	Javne ustanove nudijo podporne usluge priseljencem in osebam, ki pripadajo tako imenovanim novim manjšinam. Sledi nekaj primerov: <ul style="list-style-type: none"> • Občinske sprejemne točke za priseljence so pomembne točke za navezavo stikov in informiranje, tako glede urejanja upravnih postopkov kot glede usmerjanja na različne službe, ki so na razpolago na teritoriju. • Stalni teritorialni centri, ki odraslim tujcem nudijo tečaje branja in pisanja ter italijanščine; • Večnamenski centri za priseljence, ki na ravni pokrajine nudijo različne podporne in kulturne dejavnosti za tujce; • Ambulanta za priseljence pri Lokalnih zdravstvenih ustanovah: gre za ambulanto, ki zagotavlja zdravstveno varstvo tujcev, ki se nahajajo na teritoriju in so brez drugih oblik zdravstvene oskrbe. Dostop do ambulante je neposreden; usluge so brezplačne. <p>Prav Lokalne zdravstvene ustanove imajo lahko izredno pomembno vlogo pri boju proti diskriminaciji in nasilju nad tujkami, zlasti prek Družinskih posvetovalnic, ki nudijo celostno – zdravstveno, psihosocialno in pravno – pomoč. V okviru projekta SIMPLE, na podlagi memoranduma o sodelovanju, ki sta ga podpisali Dežela Abruzzo in Lokalna zdravstvena ustanova v Pescari je bila vzpostavljena pomembna sinergija; Lokalna zdravstvena ustanova je pri Svetovalnici Pescara Sud odstopila svoje prostore v brezplačno uporabo pilotni Sprejemni točki za boj proti diskriminaciji in nasilju na podlagi spola.</p>
Vloga pri operacionalizaciji Smernic	<ul style="list-style-type: none"> • Sodelovanje pri dejavnostih informiranja in seznanjanja glede Sprejemne točke ter pri promociji organizacijskih Smernic pri kompetentnih uradih; • razvijanje komplementarnih dejavnosti Sprejemne točke SIMPLE z namenom celostne podpore tujcev, ki se nahajajo v pogojih socialne neenakosti.
Informacije in kontakt	ASL (lokalna zdravstvena ustanova) - Družinska posvetovalnica Pescara Sud Via Pesaro 50 – 65100 Pescara – Tel.: +39 085.4253903 @: consulterioropescarasud@ausl.pe.it

Nacionalna svetovalka za enakost

Tipologija	Javni uradnik z nalogo zagotavljanja enakih možnosti in nediskriminacije med moškimi in ženskami na področju dela
Redne dejavnosti	Nacionalna svetovalka za enakost je funkcija, ustanovljena z namenom promocije in nadziranja uresničevanja načel enakih možnosti in nediskriminacije med moškimi in ženskami na področju dela. Zakon določa, da naj se poleg svetovalke na nacionalni ravni imenuje svetovalec/svetovalka za enakost – v dejanski in namestniški vlogi – tudi na deželni in pokrajinski ravni. Obravnava primere diskriminacije, ki so pomembni na nacionalni ravni, in spodbuja vzpostavljanje enakih možnosti tudi s sodelovanjem z različnimi organi nacionalnega značaja, ki delajo na področju aktivne delovne politike, formacije in poravnave, z namenom, da se pri teh organih vzpostavijo smernice za uresničevanje in širjenje sistematične spolne integracije (gender mainstreaming). Koordinira Nacionalno mrežo svetovalk in svetovalcev za enakost, ki je bila ustanovljena z namenom okrepitve vloge vseh svetovalk za enakost, povečanja učinkovitosti njihovega delovanja, omogočanja izmenjave izkušenj in dobrih praks. Deluje kot referenčna in povezovalna točka deželnih in pokrajinskih uradov z nalogo informiranja in posredovanja dokumentacije o zakonskih in pravnih posodobitvah na področju enakosti in enakih možnosti. Nudi svetovanje in podporo glede načinov sprožanja preiskovalnih postopkov v domnevnih primerih diskriminacije ter zbira podatke o dejavnostih, ki jih izvajajo deželne in pokrajinske svetovalke, z namenom spodbujanja izmenjave in seznanjanja z dobrimi praksami.
Vloga pri operacionalizaciji Smernic	<ul style="list-style-type: none"> • Promocija dejavnosti Urada; • sodelovanje pri seznanjanju s smernicami; • institucionalna podpora.
Informacije in kontakt	<p>Urad Nacionalne Svetovalke za Enakost Ministero del Lavoro e delle Politiche Sociali via Fornovo, 8 – 00192 Roma (stavba C – četrto nadstropje) Tel. +39 06.46834031 @: consiglieranazionaleparita@lavoro.gov.it</p> <p>Urad Deželne Svetovalke za Enakost Regione Abruzzo – Direzione Politiche Attive Del Lavoro, Formazione ed Istruzione, Politiche Sociali Piazza Unione 13 – 65127 Pescara Tel. +39 085.7672848 Fax +39 085.7672850 @: consigliera.parita@regione.abruzzo.it</p>

UNAR – Nacionalni urad za boj proti rasni diskriminaciji

Tipologija	Javna ustanova
Redne dejavnosti	<p>UNAR (Nacionalni urad za boj proti rasni diskriminaciji) je bil ustanovljen z zakonodajnim odlokom št. 215 z dne 9. julija 2003, s katerim je bila sprejeta Direktiva Evropske skupnosti št. 2000/43 ES, in deluje v okviru Oddelka za enake možnosti pri Predsedstvu ministrskega sveta.</p> <p>Cilj urada UNAR je skrbeti za spoštovanje načela enakopravnega obravnavanja oseb in prispevati k odpravljanju diskriminacije na podlagi rase in/ali narodnostnega izvora. Podrobneje, naloge urada UNAR so:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zagotavljati pomoč žrtvam, ki se z namenom varovanja svojih kršenih pravic zatečejo k pravnim in/ali upravnim postopkom; • voditi preiskave o prisotnosti pojavov diskriminacije na državnem ozemlju; • spodbujati izvajanje študij, raziskav in formacijskih tečajev o predmetih, obravnavanih v študijah; • seznanjati o instrumentih za varovanje pravic s pomočjo specifičnih informativnih kampanj, namenjenih široki javnosti. • Urad UNAR poleg tega zagotavlja žrtvam možnost, da prijavijo diskriminacijo, ki so jo utpele, na brezplačno klicno številko za boj proti rasni diskriminaciji (800 90 10 10), katere operaterji skrbijo za: zbiranje obvestil, prijav in pričevanj o dejstvih, dogodkih, situacijah, postopkih in dejanjih, ko se na podlagi rase ali narodnostnega izvora krši enakopravno obravnavanje oseb; nudenje takojšnje pomoči žrtvam diskriminacij z informiranjem, usmerjanjem in psihološko podporo.
Vloga pri operacionalizaciji Smernic	<ul style="list-style-type: none"> • informativna in usmerjevalna podpora Sprejemni točki za boj proti diskriminaciji pri obravnavanju ugotovljenih primerov diskriminacije; • seznanjanje z modelom službe, ki je bil razvit, tudi z namenom, da se približa shemi, ki ga je urad UNAR predlagal deželnim centrom za boj proti diskriminaciji.
Informacije in kontakt	<p>UNAR Largo Chigi, 19 – Roma Tel. +39 06.67792267 Fax +39 06.67792272 @: unar@unar.it (www.unari.it)</p>

EIGE – Evropski inštitut za enakost med spoloma

Tipologija	Evropska agencija
Redne dejavnosti	<p>EIGE – Evropski inštitut za enakost med spoloma s sedežem v Vilni (Litva) je evropska agencija, ki sodeluje z vladami in z institucijami Evropske unije (zlasti s Komisijo) pri njihovem delovanju za spodbujanje enakosti med moškimi in ženskami. Inštitut zbira in preučuje podatke, ki jih je mogoče medsebojno primerjati, razvija metodološke instrumente, zlasti za vključitev načela enakosti med spoloma v vse politične strategije, olajšuje izmenjavo dobrih praks in dialog med nosilci interesov, osvešča javnost.</p> <p>Kot prispevek k uresničevanju enakosti med ženskami in moškimi je Evropski inštitut za enakost med spoloma (EIGE) na svoji spletni strani objavil najobširnejšo, posodobljeno zbirko evropskih in nacionalnih dokumentov s podatki, statistikami in drugimi informacijami, ki se ticejo nasilja na podlagi spola.</p>
Vloga pri operacionalizaciji smernic	Medsebojna izmenjava in razširjanje eksperimentalnega modela službe, ki ga je predlagal projekt SIMPLE.
Informacije in kontakti	<p>EIGE – Evropski inštitut za enakost med spoloma Svitrigailos 11 M LT- 03228 Vilnius, Lituania (www.eige.europa.eu)</p>

ENAR – Evropska mreža za boj proti rasizmu

Tipologija	Nevladna organizacija
Redne dejavnosti	<p>European Network Against Racism (ENAR) je evropska mreža nevladnih organizacij v vseh državah članicah Evropske unije in Islandiji. ENAR se bori proti rasizmu, rasni diskriminaciji, ksenofobiji in nestrpnosti ter spodbuja enakost obravnavanja državljanov Evropske unije in drugih dežel.</p> <p>Poslanstvo mreže ENAR je doseči polno enakost in solidarnost, ki naj vsem članom družbe ne glede na njihovo barvo kože, narodnost, spol, religijo, prizadetost, starost in spolno usmerjenost omogoči družbeno soudeležnost in vključenost.</p> <p>Mreža ENAR temelji na naslednjih osnovnih načelih:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vključevanje: združevati organizacije, ki nudijo podporo žrtvam rasizma in s tem povezane nestrpnosti, organizacije za uveljavljanje človekovih pravic, organizacije za boj proti rasizmu in organizacije priseljencev. • Pluralizem in različnost: združevati in podpirati široko paleto organizacij, med katerimi so lokalne organizacije, nevladne organizacije, socialne in verske organizacije, sindikalne organizacije, organizacije narodnostnih manjšin in priseljencev. • Demokracija: zagotoviti, da vse včlanjene organizacije dejavno sodelujejo pri postopkih sprejemanja odločitev. • Kakovost: organizirati delo na strokovni ravni in ustvariti otipljive rezultate. • Učinkovitost: osredotočiti se na določeno število dejavnosti in zagotavljati njihovo učinkovito izvedbo z ekonomskega vidika. • Prožnost: dajati ustrezne odgovore na nove izzive in nove potrebe organizacij ter skupin in skupnosti, ki jih organizacije predstavljajo. • Transparentnost in odgovornost: zagotavljati dobro upravljanje in obveščanje poglavitnih sogovornikov in institucij Evropske skupnosti glede poteka dejavnosti.
Vloga pri operacionalizaciji Smernic	<ul style="list-style-type: none"> • Posredovanje informacij in virov na spletu o manjšinah in večkratnih diskriminacijah, o modelih, statistikah, študijah primerov in dobrih praksah; • medsebojna izmenjava in razširjanje modela službe, ki ga je predlagal projekt SIMPLE.
Informacije in kontakt	<p>The European Network Against Racism 60 Rue Gallait, 3rd Floor B-1030 Brussels Tel.: + 32 (0)2 229 35 70 - Fax: + 32 (0)2 229 35 75 @: info@enar-eu.org</p>

UNIFEM – United Nations Development Fund For Women (Sklad združenih narodov za ženske)

Tipologija	Agenzija Združenih narodov
Redne dejavnosti	<p>Slad Združenih narodov za ženske, ustanovljen leta 1976, daje finančno in tehnično pomoč programom in strategijam, usmerjenim k promociji enakosti med spoloma in opolnomočenju žensk. UNIFEM osredotoča svoje dejavnosti na štiri operativna področja: zmanjševanje revščine in izključenosti žensk; boj proti nasilju nad ženskami; boj proti bolezni AIDS (virus HIV); politična soudeležnost žensk v demokratičnih vladah.</p>
Vloga pri operacionalizaciji smernic	<p>Posredovanje informacij in virov na spletu; posredovanje modelov, studij primerov, dobrih praks in statističnih podatkov; medsebojna izmenjava in razširjanje modela službe, ki ga je predlagal projekt SIMPLE.</p>
Informacije in kontakti	<p>UN Women Brussels liaison office rue Montoyer 14 – 1000 Bruxelles, Belgija Tel. +32 (0) 2 213 1444 - Fax: +32 (0) 2 213 1449 (www.unbrussels.org/agencies/un-woman.html) (www.unifem.org)</p>

5. S TUDIJA PRIMERA: DEZELNA SPREJEMNA TOČKA ZA BOJ PROTI DISKRIMINACIJI IN NASILJU NA PODLAGI SPOLA V RAZMERJU DO ŽENSK, KI PRIPADAJO PRISELJENIM SKUPNOSTIM IN NARODNOSTNIM MANJŠINAM

Pravice do enakosti, enakih možnosti in osebne integritete žensk, pripadnic priseljenih skupnosti in narodnostnih manjšin – te pravice usmerjajo delo Sprejemne točke, s katero Dežela Abruzzo vzpostavlja deželni sistem odkrivanja, obveščanja/prijavljanja in obravnavanja primerov diskriminacije in nasilja na podlagi spola, v mrežni povezavi z lokalnimi službami, policijo in glavnimi predstavniki tretjega sektorja.

Cilji Sprejemne točke:

- 1) Vzpostaviti deželni sistem odkrivanja, obveščanja/prijavljanja in obravnavanja primerov diskriminacije in nasilja na podlagi spola v razmerju do priseljenih žensk in pripadnic manjšinskih skupnosti, v mrežni povezavi s kompetentnimi lokalnimi službami (Socialni sekretariat in Strokovna socialna služba v ustanovah na socialnem področju, Enotna vstopna točka teritorialnih zdravstveno-socialnih okrožij, svetovalnice, ambulate za priseljence; pokrajinski observatoriji priseljevanja, policija) in obstoječimi skupinami tretjega sektorja (društva priseljencev, sprejemni centri, društva Romov, društva in organizacije za promocijo pravic in za zaščito žensk, centri za boj proti nasilju itd.);
- 2) Italijanske in tuje državljanke osveščati o večkratni diskriminaciji in nasilju, katerima so izpostavljene priseljene ženske in pripadnice narodnostnih manjšin, z namenom senzibilizacije deželnega prebivalstva glede obstoja in aktualnosti teh pojavov ter glede pozitivnih in nediskriminirajočih vedenjskih vzorcev;
- 3) Krepiti sposobnost žrtev, državljanov, lokalnih ustanov, društev priseljencev in organizacij tretjega sektorja za obveščanje, prepoznavanje in prijavljanje dogodkov nasilja in diskriminacije na podlagi spola v razmerju do pripadnic narodnostnih skupnosti; ter na ta način spodbujati osvetlitev te problematike na celotnem teritoriju dežele;
- 4) Prispevati k procesu integracije priseljenih in manjšinskih skupnosti na ravni dežele s spodbujanjem kulture spoštovanja enakosti spolov in nenasilja v razmerju do žensk in drugih izpostavljenih skupin.

Uporabniki Sprejemne točke:

Vse ženske in vse posebno izpostavljene skupine, ki se pogosto znajdejo v situacijah večkratne diskriminacije, ki so povezane s spolom (tako znotraj kot zunaj lastnih skupnosti) oziroma s pripadnostjo neki manjšini.

Dejavnosti, ki jih Sprejemna točka nudi:

Dejavnost boja proti diskriminaciji in nasilju:

- **ODKRIVANJE PRIMEROV** s pomočjo raznih virov (neposredna obvestila, pregled tiska in spletnih strani, pričevanja itd.);
- **OBRAVNAVANJE PRIMEROV** s pravnega in sociološkega vidika (ob podpori pravnega svetovalca oziroma jezikovno-kulturnega mediatorja ter socialnega delavca);
- **REŠEVANJE PRIMEROV**: faza, ko Sprejemna točka rešuje primer s pomočjo različnih tehničnih in strokovnih instrumentov, ki jih uporabljajo strokovni delavci ekipe Sprejemne točke. Ti delavci:
 1. spremljajo in usmerjajo žrtev pri njenem prizadevanju za zaščito pravic, ki so ji bile kršene z diskriminacijskim vedenjem;
 2. spodbujajo neformalne sprave sporov;
 3. o ugotovljenih primerih obveščajo kompetentne službe in oblasti;
 4. v primerih nasilja aktivirajo mrežo povezanih služb.

Delavci Sprejemne točke imajo naslednje možnosti poseganja:

- Kulturna in socialna mediacija;
- Neformalna sprava;
- Moralno prepričevanje;
- Pravno usmerjanje (svetovanje o pravnih ukrepih, ki jih je mogoče sprožiti);
- Obveščanje kompetentnih ustanov in/ali napotilo k njim.

DEJAVNOST INFORMIRANJA IN KOMUNIKACIJE:

1. Vzpostavitev mreže lokalnih anten za odkrivanje primerov, ki bo odprta za vse kompetentne javne in zasebne ustanove na teritoriju dežele;
2. Mapiranje primerov diskriminacije in nasilja na podlagi spola v razmerju do priseljenih žensk in pripadnic narodnostnih manjšin;
3. Teritorialno osveščanje z namenom senzibilizacije: periodični informativni list (predstavitev rezultatov mapiranja, emblematičnih primerov, intervjujev itd. Viri: primeri s Sprejemne točke; emblematični primeri; primeri iz nacionalnih, deželnih in lokalnih medijev; intervjuji itd.); lokalna srečanja s priseljenimi in manjšinskimi skupnostmi; druge pobude, povezane s socialno komunikacijo.

Organizacija Sprejemne točke

Služba je odprta v ponedeljek in soboto od 8:00 do 14:00 ter v sredo od 12:00 do 19:30.

Služba se nahaja pri Družinski posvetovalnici Lokalne zdravstvene ustanove Pescara Sud (na naslovu Via Pesaro 50. Tel.: +39 085.4254499) in ima primerno prostorsko ureditev za varovanje zasebnosti uporabnikov službe.

Naslov elektronske pošte službe je: antidiscriminazione@regione.abruzzo.it

Ekipa Sprejemne točke in njene glavne naloge

Socialni delavec

- Sodelovanje pri organizaciji in zagonu deželne Sprejemne točke proti diskriminaciji in za zaščito žensk, ki pripadajo manjšinskim skupnostim;
- Dejavnosti sprejema in interakcije z uporabnikom (Front office): odprto trikrat tedensko; sprejem uporabnikov; beleženje primerov in obvestil/prijav; podpora pri reševanju predstavljenih primerov; usmerjanje h kompetentnim službam na teritoriju; informiranje;
- Teritorialno osveščanje s pritegnitvijo lokalnih društev, kulturnih mediatorjev, javnih ustanov in organizacij tretjega sektorja, ki opravljajo dejavnosti v korist žensk, žrtev diskriminacije in nasilja, ter v korist priseljencev: s ciljem promocije službe in senzibilizacije za tematike, povezane z zaščito žensk;

Jezikovno-kulturni mediator

- Dejavnosti sprejema in interakcije z uporabnikom (Front office): pomoč odgovorni osebi Sprejemne točke (jezikovno-kulturna pomoč, beleženje primerov in prijav, prispevanje k reševanju predstavljenih primerov, usmerjanje na kompetente teritorialne službe, informiranje); obiski lokacij na teritoriju dežele z namenom: (i) zbiranja obvestil/prijav pri osebah, društvih itd.; (ii) preučevanja obvestil/prijav prek stikov in intervjujev z vpletenimi osebami.
- Teritorialno osveščanje s pritegnitvijo lokalnih društev, kulturnih mediatorjev, javnih ustanov in organizacij tretjega sektorja, ki opravljajo dejavnosti v korist žensk, žrtev diskriminacije in nasilja, ter v korist priseljencev: s ciljem promocije službe in senzibilizacije za tematike, povezane z zaščito žensk;

Svetovalec za pravna in upravna vprašanja

- Pravno svetovanje, kadar zanj zaprosi ekipa Sprejemne točke proti diskriminaciji in za zaščito žensk, pripadnic manjšinskih skupnosti;
- Pomoč v zvezi s spoštovanjem predpisov o zasebnosti in občutljivih podatkih;
- Stik s poklicnimi zbornicami in drugimi nacionalnimi, deželnimi in lokalnimi institucijami z namenom seznanjanja s primeri diskriminacije in oblikovanja operativne mreže.

6. PRIPOROCILA

Formirati delavce, tako tiste v javnih institucijah kot druge, za odkrivanje primerov diskriminacije in nasilja na podlagi spola na teritoriju

Da bi lahko pomagali večjemu številu žrtev diskriminacije in nasilja na podlagi spola, je treba podpreti vzpostavitev specifičnih formacijskih programov na to temo, ki naj bodo namenjeni delavcem v okviru javnih služb (lokalne zdravstvene ustanove, občine, prefektura, kvestura, policija) in zasebnih služb (socialne zadruge, prostovoljska društva, nevladne organizacije itd.).

Okrepiti politične programe za socialno in kulturno integracijo v korist pripadnikov narodnostnih in kulturnih manjšin

Lokalne ustanove, zlasti občine (ustanove na socialnem področju) naj vložijo primerne finančne vire za vzpostavitev specifičnih projektov socialne in kulturne integracije za pripadnike drugih narodnosti in kultur.

Spodbujati kampanje za osveščanje in informiranje glede diskriminacijskih vedenj in nasilja na podlagi spola

Javne in zasebne institucije naj uresničijo specifične kampanje informiranja o diskriminacijskih vedenjih in o nasilju na podlagi spola, z namenom senzibilizacije javnega mnenja glede teh tem.

Dejavnosti za podporo žrtvam diskriminacije/nasilja

Okrepiti sposobnost žrtev, da prijavijo primere nasilja in diskriminacije na podlagi spola, in jih podpirati v teku celotnega postopka, s katerim se bodo morale soočiti pri reševanju primera.

Vključevanje/koordiniranje socialnih akterjev

S ciljem večanja uspešnosti in učinkovitosti dela za zaščito in varovanje, izvajanega s strani zdravstveno-socialnih služb (lokalne zdravstvene ustanove, osnovni zdravstveni oddelek) in socialno-podpornih služb (ustanove na socialnem področju, občine in pokrajine) je treba spodbujati delovne sestanke z odgovornimi osebami teh služb, z namenom izmenjave najboljših stategij za odkrivanje pojavov diskriminacije (načini, pogostnost, žrtve, tipologija odkritih diskriminacij itd.) in za njihovo obravnavanje na celovit način na celotnem teritoriju dežele.

Stalno pozorno spremljanje primerov diskriminacije

Pozorno spremljanje primerov diskriminacije bi privedlo k ugotovitvi skupnih značilnosti nasilnih in diskriminacijskih praks ter posledično k hitrejšemu reševanju posameznih primerov. Vzpostavitev zbirke podatkov bi pravnemu svetovalcu olajšalo delo, ki je potrebno za preučevanje primerov in določitev kompetentne institucije za njihovo reševanje.

Preventiva naj postane izhodiščna točka vsake protidiskriminacijske politike

Vsaka civilizirana družba je dolžna narediti vse, kar je mogoče, da bi bilo vedno manj žrtev nasilja in diskriminacije, ki v večini primerov prizadevajo ženske in pripadnike drugih narodnosti. Sprejem preventivnih ukrepov, ki bi državljane seznanili s posledicami, ki jih utrpijo žrtve, bi privedel k okrepitvi prijavljanja in obveščanja o primerih nasilja in diskriminacije.

7. BIBLIOGRAFIJA

- Ballestrero, *Le azioni positive fra uguaglianza e diritto diseguale*, v 'Nuove leggi civili commentate', 1994.
- De Simone, *Dalle discriminazioni di genere alle discriminazioni doppie o sovrapposte*, v Dir. lav. rel., ind., 2003.
- De Simone, *L'eguaglianza giuridica fra uomini e donne nella comunità europea*, v Dir. lav., 1985, I, 382 ss.
- De Simone, *La nozione di discriminazione diretta e indiretta*, v Commentario sistematico al decreto legislativo 23 maggio 2000.
- De Simone, *Dai principi alle regole. Eguaglianza e divieti di discriminazione nella disciplina dei rapporti di lavoro*, Torino Giappichelli 2001.
- Generalni direktorat Evropske komisije za zaposlovanje, socialne zadeve in vključevanje, *The fight against discrimination and the promotion of equality*, 2008.
- Generalni direktorat Evropske komisije za zaposlovanje, socialne zadeve in vključevanje, *Violence against women and the role of gender equality, social inclusion and health strategies*, 2010.
- Generalni direktorat Evropske komisije za zaposlovanje, socialne zadeve in vključevanje, *Ethnic minority and Roma women in Europe: A case for gender equality?*, 2008.
- Di Paolo, M., *Il divieto di discriminazione*, v Lavoro e diritti, 10. julij 2009.
- Eurostat, *Boj proti revščini in socialni izključenosti: statistični portret EU 2010*, 2010.
- Eurostat, *Combating poverty and social exclusion – A statistical portrait of the European Union 2010*, Eurostat, 2010.
- Fagan C., Urwin, P., Melling, K., *Gender inequalities in the risks of poverty and social exclusion for disadvantaged groups in 30 European countries*, Generalni direktorat Evropske komisije za zaposlovanje, socialne zadeve in vključevanje, 2006.
- Minority Rights Group International, *State of the World's Minorities and Indigenous People*, 2011.
- Murtas, *Le pari opportunità e il mainstreaming di genere nelle azioni rivolte alle strutture e ai sistemi cofinanziati dal FSE*, 2009.
- Salomon, M, *Economic, Social and Cultural Rights: A Guide for Minorities and Indigenous Peoples*, Minority Rights Group International, 2005.
- Smuraglia, *Le discriminazioni di genere sul lavoro: dall'Europa all'Italia*, Ediesse, Roma 2005.
- Triodos Facet, *Examination and Evaluation of Good Practices in the Promotion of Ethnic Minority Entrepreneurs*, Directorate General Enterprise and Industry of the European Commission, 2008.
- Unar, *Linee Guida per la rete nazionale antidiscriminazioni per la costituzione e il funzionamento di centri/osservatori territoriali e antenne anti-discriminazione*, 2011.
- UNESCO, *guidelines on Intercultural Education*, 2006.

Pravne reference:

- Evropski svet, *Evropska listina o regionalnih ali manjšinskih jezikih*, 1992.
- Direktiva Sveta 2000/43/ES z dne 29. junija 2000 o izvajanju načela enakega obravnavanja oseb ne glede na raso ali narodnost.
- (Direktiva 2006/54/ES o uresničevanju načela enakih možnosti ter enakega obravnavanja moških in žensk pri zaposlovanju in poklicnem delu.
- Združeni narodi, Splošna deklaracija človekovih pravic, 1948.
- Združeni narodi, Mednarodna konvencija o odpravi vseh oblik rasne diskriminacije, 1965.
- Združeni narodi, Mednarodni pakt o državljanskih in političnih pravicah, 1966.
- Združeni narodi, Mednarodni pakt o ekonomskih, socialnih in kulturnih pravicah, 1966.
- Združeni narodi, Deklaracija o pravicah pripadnikov narodnih ali etničnih, verskih in jezikovnih manjšin, 1992.
- Italijanski parlament, Codice delle pari opportunità tra uomo e donna, 2005.
- Ustanovna listina Združenih narodov, 1945.
- Maastrichtska pogodba, 1992.

The Simple Project Partners have actively contributed to the realization this document through the exchange of issues, best practices and models existing in the 5 involved Adriatic Countries.
SIMPLE PROJECT PARTNERSHIP:

Region of Istria

Region of Abruzzo

Ministry of Human and Minority
Rights of Montenegro

Municipality of Durres

Progetti Sociali s.r.l.
Impresa Sociale

Unione Italiana
of Capodistria

Unione Italiana
of Fiume

Istituto di Sociologia
Internazionale di Gorizia

Cooperation and Development
Institute